

790.9454

6395

6

การศึกษาเพลงเดี่ยวกราวในทางจะเข้

ปริญญานิพนธ์

ของ

อาทร ธนวัฒน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกมานุษยวิทยา

มีนาคม 2542

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตวิชาเอก
มานุษยวิทยาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์มานพ วิสุทธิแพทย์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์กาญจนา อินทรสุนานนท์)

คณะกรรมการสอบ

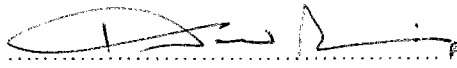
..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์มานพ วิสุทธิแพทย์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์กาญจนา อินทรสุนานนท์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประทีป เล้ารัตนอารีย์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รังสี เกษมสุข)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกมานุษยวิทยาของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ดร.เดริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์)
วันที่ 12 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2542

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับความกรุณาจากผู้มีพระคุณหลายท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำงาน จนผลงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์มานพ วิสุทธิแพทย์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์กาญจนา อินทรสุวานนท์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ให้ความรู้ คำปรึกษาและคำแนะนำ ซึ่งให้ผู้วิจัยได้พบเห็นข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น อันเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง จนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงและมีคุณค่าในทางวิชาการ

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ประทีป เล้ารัตนอารีย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์รังสี เกษมสุข กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม ที่ให้ความกรุณาช่วยชี้แนะถึงข้อบกพร่องในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ประสิทธิ์ ถาวร ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย) กรุณาให้ข้อมูลในการสืบค้นประวัติการบันทึกเสียงเดี่ยวจะเข้ เพลงกราวในของครูทองดี สุจริตกุล

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ฉลวย จิยะจันทร์ อาจารย์จิรัช อาจนรงศ์ ศาสตราจารย์อุดม อรุณรัตน์ และ อาจารย์อุทัย แก้วละเอียด ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดของบทเพลงกราวใน ตลอดจนชีวประวัติของครูทองดี สุจริตกุล

ขอขอบพระคุณอาจารย์เฉลิม ม่วงแพศรี อาจารย์สุวัฒนา แสงทับทิม อาจารย์ปรกรณ์ รอดช้างเผื่อน อาจารย์เสนีย์ เกษมวัฒนากุล และ อาจารย์ศักรินทร์ สุนบุญ กรุณาเป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับชีวประวัติของครูทองดี สุจริตกุล และรายละเอียดของเพลงกราวใน

ขอขอบพระคุณอาจารย์นิกร จันทศร และอาจารย์จุมพล ปัญจะ ผู้ให้ความอนุเคราะห์ในการบรรเลงเพลงกราวในทางฆ้องวงใหญ่สำหรับนำมาบันทึกโน้ตเปรียบเทียบ ตลอดจนเป็นผู้ชี้แนะในการบันทึกโน้ต ทั้งโน้ตไทยและโน้ตสากล

ขอขอบพระคุณอาจารย์บุญตา เขียนทองกุล อาจารย์ทัศนีย์ และอาจารย์เมทินี น้อยวงศ์ และอาจารย์วิระ พันธุ์เชื้อ ผู้ให้คำแนะนำในการจัดรูปแบบและเรียบเรียงเอกสาร

ขอกราบระลึกในพระคุณ คุณพ่อบุญทัย คุณแม่จุล รัตนวัฒน์ ผู้ให้แสงสว่างในชีวิต โดยมุ่งเน้นให้ลูกได้รับการศึกษามาโดยตลอด

ขอกราบระลึกในพระคุณ คุณครูศิริ สุวรรณสุขโช คุณครูวารินทร์ ศิริเจริญ
และคุณพ่อศิริ บุญผดุง ผู้วางรากฐานการดนตรีแก่ผู้วิจัย
คุณค่าและประโยชน์อันใดที่ได้รับจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นสิ่งบูชาด้วย
ความเคารพยิ่งแด่คุณครูของดี สุจริตกุล ผู้มีจิตวิญญาณในการดนตรีอย่างแท้จริง

อาทร ธนวัฒน์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	7
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	7
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
ข้อตกลงเบื้องต้น	8
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	11
ประวัติชีวิตและผลงานครูทองดี สุจริตกุล	14
 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	 20
เอกสารงานวิจัย	20
เอกสารตำราทางวิชาการ	24
เอกสารตำราที่เกี่ยวข้องกับเพลงเดี่ยวกราวใน	28
 3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	 30
ชั้นรวบรวมข้อมูล	30
ชั้นศึกษาข้อมูล	31
ชั้นวิเคราะห์ข้อมูล	31
ชั้นสรุป	32
 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	 33
1. วิเคราะห์องค์ประกอบของเพลงเดี่ยวกราวในสองชั้น	33
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบทำนองทางซ้องวงใหญ่กับทางเดี่ยวจะเข้	
เพลงกราวในสองชั้น	61
2.1 ความสัมพันธ์ของวรรคเพลงและลูกตกในส่วนที่เป็นทำนองโยน	61
2.2 ความสัมพันธ์ของวรรคเพลงและลูกตกในส่วนที่เป็นเนื้อเพลง	
กราวในสองชั้นระหว่างทางซ้องวงใหญ่กับทางเดี่ยวจะเข้	75

บทที่	หน้า
3. วิเคราะห์เรื่องบันไดเสียง.....	78
3.1 บันไดเสียงของส่วนที่เป็นลูกโยน	79
3.2 บันไดเสียงของส่วนที่เป็นเนื้อเพลง	80
3.3 บันไดเสียงของส่วนที่เป็นทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนกับลูกโยน	81
3.4 ทำนองขึ้นและทำนองลงจบ.....	82
4. วิเคราะห์รูปแบบทำนอง	83
4.1 การประดิษฐ์ทำนองที่เป็นลูกโยนทั้ง 7 กลุ่ม.....	83
4.2 การประดิษฐ์ทำนองส่วนที่เป็นเนื้อเพลง	113
 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	116
ผลการวิเคราะห์	116
ข้อเสนอแนะ.....	119
 บรรณานุกรม	120
 ภาคผนวก	125
เดี่ยวจะเข้ เพลงกราวในสองชั้น(ไน้ตไทย)	126
เดี่ยวจะเข้เพลงกราวใน สองชั้น(ไน้ตสากล)	149
 ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	186

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางซ้องวงใหญ่	61
2 แสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางเดี่ยวจะเข้	
กลุ่มลูกโยนที่ 1 มีเสียง “ที” เป็นหลักในการดำเนินทำนอง	62
3 แสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางซ้องวงใหญ่	64
4 แสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางเดี่ยวจะเข้	
กลุ่มลูกโยนที่ 2 มีเสียง “โด” เป็นหลักในการดำเนินทำนอง	65
5 แสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางซ้องวงใหญ่	66
6 แสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางเดี่ยวจะเข้	
กลุ่มลูกโยนที่ 3 มีเสียง “ลา” เป็นหลักในการดำเนินทำนอง	67
7 แสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางซ้องวงใหญ่ลูกโยนที่ 4	68
8 แสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางเดี่ยวจะเข้	
กลุ่มลูกโยนที่ 4 มีเสียง “เร” เป็นหลักในการดำเนินทำนอง	68
9 แสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางซ้องวงใหญ่	70
10 แสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางเดี่ยวจะเข้	
กลุ่มลูกโยนที่ 5 มีเสียง “ซอล” เป็นหลักในการดำเนินทำนอง	70
11 แสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางซ้องวงใหญ่	71
12 แสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางเดี่ยวจะเข้	
กลุ่มลูกโยนที่ 6 มีเสียง “มี” เป็นหลักในการดำเนินทำนอง	72
13 แสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางซ้องวงใหญ่	73
14 แสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางเดี่ยวจะเข้	
กลุ่มลูกโยนที่ 7 มีเสียง “ฟา” เป็นหลักในการดำเนินทำนอง	74
15 แสดงการแบ่งกลุ่มการประดิษฐ์ทำนองลูกโยนที่ 1	83
16 แสดงการแบ่งกลุ่มการประดิษฐ์ทำนองของลูกโยนที่ 2	91
17 แสดงการแบ่งกลุ่มการประดิษฐ์ทำนองลูกโยนที่ 3	97
18 แสดงการแบ่งกลุ่มการประดิษฐ์ทำนองลูกโยนที่ 4	99
19 แสดงการแบ่งกลุ่มการประดิษฐ์ทำนองลูกโยนที่ 5	103
20 แสดงการแบ่งกลุ่มการประดิษฐ์ทำนองของลูกโยนที่ 6	107

ตาราง	หน้า
21 แสดงการแบ่งกลุ่มการประดิษฐ์ทำนองลูกโยนที่ 7	110
22 แสดงการแบ่งกลุ่มการประดิษฐ์ทำนองของเนื้อเพลงกราวใน	113
23 แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของบทเพลงเดี่ยวกราวใน สองชั้น	116

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ดนตรีเป็นศิลปกรรมสร้างสรรค์ของมวลมนุษยชาติที่ทรงคุณค่า มีความผูกพันต่อวิถีชีวิตมนุษย์ทุกชาติ ทุกภาษา เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับชีวิตประจำวันตั้งแต่เกิดจนตาย ผสมผสานสอดแทรกอย่างเหมาะสมกับขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมในแต่ละสังคม มีพัฒนาการไปตามยุคสมัยและกาลเวลา ถ้ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งสู่คนรุ่นหนึ่งอย่างต่อเนื่อง สำหรับสังคมไทย ศิลปวัฒนธรรมด้านการดนตรี มีวิวัฒนาการมายาวนานภายใต้อิทธิพลของอารยธรรมต่าง ๆ ในภูมิภาคนี้ ระยะของการดนตรีไทยในยุคต้น ๆ มักเกี่ยวข้องกับพิธีกรรม เช่น พิธีกรรมเกี่ยวกับการทำมาหากินพิธีกรรมเกี่ยวกับชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย ซึ่งในสมัยต่อมาสภาพสังคมได้เปลี่ยนไป ลักษณะพิธีกรรมลดความสำคัญลงเรื่อย ๆ การเล่นก็เปลี่ยนไปเพื่อความสนุกสนานบันเทิง (สุจิตต์ วงษ์เทศ. 2532 : 4)

มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีความรู้ลึกซึ้งสร้างสรรค์ทางดนตรี อารมณ์สะท้อนใจผสมกับจินตนาการของมนุษย์ที่มีต่อธรรมชาติและชีวิตได้ก่อให้เกิดภาษาแห่งเสียงดนตรีขึ้น และเป็นภาษาสากลอันยิ่งใหญ่ที่ปรากฏอยู่ในสังคมของมนุษยชาติ

มนุษยชาติทุกเผ่าพันธุ์ไม่ว่าจะเป็นชนเผ่าที่ล้าหลังหรือชนเผ่าที่มีอารยธรรมทั้งที่สูญชาติพันธุ์ไปแล้ว หรือยังสืบทอดเผ่าพันธุ์อยู่ในปัจจุบันต่างก็มีวัฒนธรรมทางดนตรีซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะขององค์ประกอบทางสังคมและวัฒนธรรมของตน พัฒนาการทางดนตรีของชนเผ่าต่าง ๆ จะสัมพันธ์กับพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของชนเผ่าเหล่านั้นด้วย ดนตรีโดยทั่วไปแล้วมีคุณมากกว่าโทษดนตรีเป็นเครื่องบำรุงขวัญ บำรุงจิตใจ เป็นยารักษาโรคทั้งทางกายและทางจิต เป็นน้ำเย็นที่ช่วยบรรเทาความร้อน เป็นเพื่อนยามทุกข์ ยามเหงา เป็นเครื่องมือสำหรับสืบทอดลัทธิ เป็นสื่อแห่งความรักและยังเป็นเครื่องมือสำหรับการยังชีพอีกด้วย (พูนพิศ อมาตยกุล. 2527 : 5)

ดนตรีไทยเป็นศิลปวัฒนธรรมที่มีวิวัฒนาการยาวนานมาคู่กับคนไทย แดงถึงความรุ่งเรืองทางอารยธรรมเก่าแก่ ที่มีการสืบทอดมรดกทางสังคมและภูมิปัญญา ในการค้นคิดแสวงหาวิถีดุริยางคศาสตร์มาสร้างเครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ และสามารถประพันธ์ทำนองดนตรีให้เหมาะสมกับเครื่องดนตรีที่ผลิตขึ้นมา และเชื่อกันว่าดนตรีไทยของเรามีอายุนานไม่ต่ำกว่า 4,000 ปี (ปัญญา รุ่งเรือง. 2517 : 1)

นอกจากการวิวัฒนาการทางด้านเครื่องดนตรีและการประสมวงดนตรีไทยแล้ว บทเพลงต่าง ๆ ได้มีวิวัฒนาการมาโดยตลอดอย่างต่อเนื่อง และนำไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ มากมายดังมีการกล่าวถึงบทบาทของเพลงไทยว่าแบ่งเป็น 3 สถานะ คือ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2533 : 23)

1. ประกอบพิธี
2. ประกอบการแสดง
3. ขับกล่อม

ชนิดต่าง ๆ ของเพลงไทย โกลิทย ชันธุศิริ และอรรณ บรจศิลป์ (2525 : 14 - 22)

ได้จำแนกออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. เพลงหน้าพาทย์
2. เพลงเรื่อง
3. เพลงมโหรี
4. เพลงเสภา
5. เพลงโหมโรง
6. เพลงภาษา เพลงหางเครื่อง เพลงลูกหมุด
7. เพลงละคร

ในบทเพลงต่าง ๆ เหล่านี้ เพลงหน้าพาทย์เป็นเพลงที่มีแบบแผน ระเบียบวิธีการบรรเลง แก่แก่มีบทบาทใช้ในพิธีกรรมที่สำคัญและเป็นเพลงหน้าพาทย์สำหรับโขนละครซึ่งเพลงหน้าพาทย์สามารถจำแนกการใช้ได้อย่างละเอียดดังนี้ (เฉลิมศักดิ์ พิภูลศรี. 2530 : 80 - 99)

1. เพลงหน้าพาทย์ที่ใช้ประกอบกริยาไปมา เช่น เพลงเสมอ เพลงเชิด เพลงพราหมณ์
เข้า พราหมณ์ออก เพลงลูกรัน เพลงพระยาเดิน เพลงซุบ เพลงโคมเวียน เพลงเหาะ เพลงกลม
เพลงไล่ เพลงแผละ เพลงเข้ามาน
2. เพลงหน้าพาทย์ที่ใช้ประกอบอารมณ์รื่นรมย์สนุกสนาน เศร้าโศก เสียใจ และอารมณ์
รัก เช่น เพลงลิ้นวาล เพลงดูดยาย เพลงช้า เพลงเร็ว เพลงกราวรำ เพลงโอด เพลงทยอยโอด
เพลงเชิด-โอด เพลงกล่อม เพลงโลม
3. เพลงหน้าพาทย์ที่ใช้ประกอบการแสดงฤทธิ์เดช เช่น เพลงตระด้นินาต เพลงร่ำ
เพลงศุภพาทย์ เพลงตระนิมิต เพลงชำนานู เพลงตะบองกัน เพลงสาธุการ เพลงตระเชียว
4. เพลงหน้าพาทย์ที่ใช้ประกอบกริยาการนอน เช่น เพลงตระนารายณ์บรรทมลินธุ์
เพลงตระนอน
5. เพลงหน้าพาทย์ที่ใช้ประกอบกริยาการกิน เช่น เพลงนั่งกิน และเพลงเช่นเหล้า
6. เพลงหน้าพาทย์ที่ใช้กริยาอาบน้ำ เช่น เพลงลงลง และเพลงลงลงโทน
7. เพลงหน้าพาทย์ที่ใช้ประกอบการยกพล เช่น เพลงปฐุม เพลงกราวนอก เพลงกราวใน
เพลงหน้าพาทย์ดังกล่าวเหล่านี้ โดยประเพณีปฏิบัติแล้วนิยมบรรเลงด้วยวงปี่พาทย์ซึ่ง
ส่วนใหญ่จะเป็นวงปี่พาทย์ไม่เต็ม

ในการบรรเลงเพลงไทยนั้นนิยมบรรเลงอยู่ 2 อย่าง ซึ่งอาจารย์มนตรี ตราโมท (2538 : 32) ได้อธิบายไว้ดังนี้

1. การบรรเลงหมู่ หมายถึง การบรรเลงเพลงไปพร้อม ๆ กันเต็มทั้งวง ไม่ว่าจะเป็นปี่พาทย์ หรือเครื่องสาย หรือมโหรี ความมุ่งหมายสำคัญของการบรรเลงอยู่ที่ความพร้อมเพรียงของทุกคนในขณะดำเนินวิธีการบรรเลงตามหน้าที่ของตนไปโดยถูกต้องและกลมกลืนกัน เพลงสำหรับบรรเลงหมู่แยกออกได้เป็น 3 แบบ คือ เพลงพื้น เพลงกรอ และเพลงลูกล่อลูกซัด เพลงทั้ง 3 แบบนี้มีวิธีการบรรเลงที่แตกต่างกัน

2. การบรรเลงเดี่ยว หมายถึง การบรรเลงเพลงอย่างหนึ่งที่ใช้เครื่องดนตรีจำพวกดำเนินทำนอง เช่น กระจับปี่ ซอ พาทย์ จะเข้ บรรเลงแต่อย่างเดียว อาจมีเครื่องประกอบจังหวะ เช่น ฉิ่ง ฉาบ โหม่ง โทน-รำมะนา สองหน้า หรือกลองแขก บรรเลงไปด้วยก็ได้ มีความประสงค์อยู่ 3 ประการ คือ

2.1 เพื่ออวดทาง คือ วิธีดำเนินทำนองของเครื่องดนตรีชนิดนั้นตามที่ครูได้ตกแต่งขึ้นไว้อย่างไพเราะและวิจิตรพิสดารตามที่บรรเลงอวดได้

2.2 เพื่ออวดความแม่นยำ จดจำทำนอง เม็ดพยางค์ และวิธีการที่ครูผู้แต่งได้ประดิษฐ์ไว้นั้นอย่างถ่องแท้ทุกประการของการบรรเลง

2.3 เพื่ออวดฝีมือ ผู้บรรเลงมีความสามารถบรรเลงเครื่องดนตรีชนิดนั้น ๆ ได้ตามที่ครูผู้แต่งได้ประดิษฐ์ไว้ ไม่ว่าจะเป็นโสดโผนหรือพลิกแพลงเพียงใดก็สามารถทำได้ถูกต้องคล่องแคล่วไม่มีบกพร่อง

ในการบรรเลงเดี่ยว เพลงที่นิยมนำมาประดิษฐ์เป็นเพลงเดียวนั้นส่วนใหญ่เป็นเพลงในอัตราจังหวะสามชั้นหรือเพลงเถาที่เป็นเพลงประเภทหน้าทับปรบไก่ และหน้าทับสองไม้ เช่น เพลงทะแย เพลงนกขมิ้น เพลงพญาโคก เพลงแขกมอญ เพลงสารถี เพลงลาวแพน เพลงทยอยเดี่ยว ฯลฯ แต่ก็มีการนำเอาเพลงหน้าพาทย์มาประดิษฐ์เป็นเพลงเดี่ยวด้วยเช่นกัน คือ เพลงเชิดนอก และเพลงกราวใน

เพลงกราวใน เป็นบทเพลงที่จัดอยู่ในประเภทเพลงหน้าพาทย์ ใช้สำหรับประกอบการแสดงโขนตอนยกทัพของฝ่ายลงกา แต่เดิมครูทางด้านดนตรีไทยได้ประพันธ์ไว้ในอัตราสองชั้นเป็นทางบรรเลงธรรมดาครุเพลงในเพลงชุดใหม่โรงเย็น โหมโรงกลางวัน และโหมโรงเทศน์ ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้แต่ง ต่อมาบรรดาครูเพลงได้นำเพลงกราวในดังกล่าวข้างต้นมาคิดประดิษฐ์เป็นทางพิเศษขึ้นสำหรับเป็นทางเดี่ยว โดยใช้เทคนิคของการบรรเลงอย่างครบครันตามกระบวนการของการบรรเลงเพลงเดี่ยว อีกทั้งยังมีการตกแต่งทำนองโดยการยืดยายจากอัตราสองชั้นให้เป็นอัตราจังหวะสามชั้นและตัดตอนลงเป็นชั้นเดียวครบเป็นเดี่ยวทั้งเถาอีกด้วย เครื่องดนตรีที่นิยมนำมา

บรรเลงเดี่ยวเพลงกราวใน ได้แก่ ปี่ใน ระนาดเอก ระนาดทุ้ม ช้องวงใหญ่ ซอด้วง ซออู้ และจะเข้

ในบรรดาเครื่องดนตรีประเภทดีด "จะเข้" เป็นเครื่องดนตรีที่ได้รับความนิยมเล่นกันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน ทั้งบรรเลงเดี่ยวและบรรเลงรวมเป็นวงในวงเครื่องสายและวงมโหรี จะเข้เป็นเครื่องดนตรีที่สันนิษฐานว่า คงจะเล่นกันเป็นสามัญมาแล้วตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้นในแผ่นดินของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ และคงเป็นเครื่องดีดที่ได้รับความนิยมกันอย่างแพร่หลาย ซึ่งอาจจะนำเข้ามาบรรเลงอยู่ในวงเครื่องสายไทยอยู่แล้วก็ได้ เพราะมีกล่าวในกฎมณเฑียรบาล ข้อที่ 20 ว่า "...ร้องเพลงเรือเป่าปี่ เป่าขลุ่ย ดีดจะเข้ กระจับปี่ ตีโทน โห่ ร้องนี้นั่น..." จนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ในรัชกาลที่ 2 จะเข้จึงเข้าร่วมบรรเลงอยู่ในวงมโหรีคู่กับกระจับปี่ เมื่อมีคนหันมาดีดจะเข้มากขึ้น กระจับปี่ก็เลหายไปในปัจจุบัน (มนตรี ตราโมท.2538 : 18)

จะเข้ เป็นเครื่องดนตรี ประเภทดีดที่มีเสียงไพเราะและมีวิธีการบรรเลง-มัดพราย และการประดิษฐ์ทำนองในการบรรเลงอย่างวิจิตรพิสดาร ทำให้เสียงจะเข้มีเสน่ห์ เพลงเดี่ยวที่นิยมบรรเลงด้วยจะเข้มีหลายเพลง เช่น

1. เพลงมุล่ง
2. เพลงฉิ่งตรัง
3. เพลงฉิ่งดวงพระธาตุ
4. เพลงจีนแล
5. เพลงจีนขมิใหญ่
6. เพลงเขมรปี่แก้วทางสักวา
7. เพลงลาวแพน
8. เพลงสุดสงวน
9. เพลงนกขมิ้น
10. เพลงสารถี
11. เพลงพญาโคก
12. เพลงแขกมอญ
13. เพลงเชิดนอก
14. เพลงทยอยเดี่ยว
15. เพลงกราวใน

ฯลฯ

ในจำนวนเพลงเดี่ยวทั้งหมดนี้ ครูมักจะขอให้ตามจากฉบับ หรืออาจจะพิจารณาเห็นว่าเหมาะสมกับความถนัดของลูกศิษย์เพียงใด จากนั้นบรรเลงจากในนี้ถือได้ว่าเป็นเพลงเดี่ยว

สูงสุด ทั้งนี้เพราะเป็นแหล่งรวมศิลปะการประพันธ์เพลงไว้ครบทุกรูปแบบ ทั้งยังเป็นที่ยอมรับเทคนิคการบรรเลงของแต่ละเครื่องดนตรีไว้อย่างครบครัน ลักษณะของเพลงที่ออกมาจึงมีความยาวซึ่งผู้บรรเลงต้องใช้ความสามารถเป็นอันมากทั้งฝีมือ ปฏิภาณเชิงไหวเชิงพรึบ ตลอดจนมีสมาธิในการควบคุมเทคนิคการบรรเลงให้สามารถบรรเลงจนจบได้อย่างสมบูรณ์

เพลงเดี่ยวกราวในทางจะเข้ที่นิยมบรรเลงเดียวกันในปัจจุบันนี้มีหลายทาง เช่น ทางครุระตี วิเศษสุรการ ทางครูแสง อภัยวงศ์ ทางครูนิภา อภัยวงศ์ ทางครูทองดี สุจริตกุล

ทางที่เก่าแก่และมีความไพเราะมากทางหนึ่งก็คือทางของครูชุ่ม กมลวาทิน ซึ่งครูทองดี สุจริตกุล ได้รับการถ่ายทอดไว้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และยังได้ถ่ายทอดให้กับลูกศิษย์รุ่นหลัง ๆ ให้อีกเป็นจำนวนมาก

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาประวัติของครูทองดี สุจริตกุล และวิเคราะห์โครงสร้างเพลงเดี่ยวกราวในทางจะเข้ของครูทองดี สุจริตกุล

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า เพลงกราวในเป็นเพลงที่จัดอยู่ในประเภทเพลงหน้าพาทย์ ซึ่งเหมาะสำหรับบรรเลงกับวงปี่พาทย์และไม่นิยมนำมาบรรเลงกับวงเครื่องสาย แต่เมื่อได้นำเอาเพลงกราวในมาประดิษฐ์เป็นทางเดี่ยวสำหรับเครื่องดนตรีในวงเครื่องสาย อันได้แก่ ซอด้วงซออู้ และจะเข้ โดยเฉพาะจะเข้ เมื่อเปรียบเทียบระดับเสียงของการบรรเลงกับเครื่องดนตรีในวงปี่พาทย์แล้ว พบว่า ระดับเสียงของการบรรเลงจะเข้้นั้นต่ำกว่าระดับเสียงการบรรเลงของเครื่องดนตรีในวงปี่พาทย์ไป 2 เสียง (โดยปกติแล้วระดับเสียงที่บรรเลงโดยวงเครื่องสายกับวงปี่พาทย์ ซึ่งใช้โน้ตตัวเดียวกันจะมีช่วงเสียงห่างกัน 1 เสียง สำหรับเพลงกราวในทางจะเข้กับทางเครื่องดนตรีในวงปี่พาทย์ จะ บันทึกโน้ตห่างกัน 1 เสียงตัวโน้ต ฉะนั้นระดับเสียงเพลงกราวในที่บรรเลงด้วยจะเข้ จึงมีระดับเสียงห่างจากเครื่องดนตรีในวงปี่พาทย์ถึง 2 เสียง) ทั้งนี้เพราะ

1. มีความลงตัวของทำนองเพลงบางทำนองพอดี กล่าวคือ เมื่อบรรเลงสายเอกและสายทุ้มของจะเข้ในบางทำนอง พบว่า มีการใช้เสียงสูงสุดของทั้ง 3 สายในนมที่ 11 ของจะเข้พอดี แต่ถ้าใช้ระดับเสียงต่ำกว่าเครื่องดนตรีในวงปี่พาทย์ 1 เสียง จะเข้ก็ไม่มีเสียงที่จะใช้ในการบรรเลงอีกต่อไป และพบในกรณีเดียวกันกับเพลงเดี่ยวอื่น ๆ เช่น เพลงมุล่ง และเพลงลาวแพน

2. เอื้อประโยชน์ในการสร้างทำนองได้อย่างเหมาะสม กล่าวคือ ในโยนที่ 5 มีการประดิษฐ์ทำนองโดยใช้สายเอกสายเปล่าเป็นพื้นและในโยนที่ 7 มีการประดิษฐ์ทำนองโดยใช้เสียงในนมที่ 4 ของจะเข้ (เสียง ซ) เป็นพื้นสลับกับการใช้สายเอกสายเปล่า ซึ่งเหมาะกับการใช้นิ้วจะเข้เป็นอย่างยิ่ง และถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์สำคัญของการบรรเลงเพลงเดี่ยวกราวในทางจะเข้

3. มีการใช้เสียงครอบคลุมทั้ง 3 สายของจะเข้ กล่าวคือ ในแต่ละสายมีการใช้เสียงครบทั้ง 12 เสียง รวม 3 สาย 36 เสียง (ไม่นับระดับเสียงซ้ำกัน)

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาชีวประวัติและผลงานของครูทองดี สุจริตกุล
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างของเพลงเดี่ยวกราวในสองชั้นทางจะเข้
3. เพื่ออนุรักษ์บทเพลงเดี่ยวกราวในสองชั้นทางจะเข้ที่บรรเลงโดยครูทองดี สุจริตกุล ไว้ในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ
4. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับวิชาการทางดนตรีในแง่มุมอื่น ๆ ต่อไป
5. เพื่อบันทึกโน้ตเพลงเดี่ยวกราวในสองชั้นทางจะเข้เป็นโน้ตไทยและโน้ตสากล

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาวิเคราะห์เพลงเดี่ยวกราวในสองชั้นทางจะเข้ จะทำให้ทราบถึงโครงสร้างของเพลง รวมทั้งเทคนิควิธีการบรรเลงต่าง ๆ
2. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะเป็นแนวทางในการศึกษาทฤษฎีดนตรีไทย
3. การศึกษาวิเคราะห์เพลงเดี่ยวกราวในสองชั้นทางจะเข้ จะทำให้พบรูปแบบทฤษฎีการวิเคราะห์เพลงไทย
4. การศึกษาวิเคราะห์เพลงเดี่ยวกราวในสองชั้นทางจะเข้ จะทำให้ทราบถึงเทคนิควิธีการการบรรเลงจะเข้ของครูทองดี สุจริตกุล

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาวิเคราะห์ ได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

1. ดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเน้นการศึกษาชีวประวัติและผลงานของครูทองดี สุจริตกุล ที่ยังมีได้มีการเผยแพร่
2. วิเคราะห์โครงสร้างเพลงเดี่ยวกราวในสองชั้นทางจะเข้ที่บรรเลงโดยครูทองดี สุจริตกุล ซึ่งได้บันทึกไว้ในแถบเสียงที่ห้องบันทึกเสียงบ้านครูประสิทธิ์ ถาวร เมื่อวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ.2515
3. ทำนองเพลงที่นำมาวิเคราะห์ จะเป็นแนวทางการบรรเลงจะเข้ ซึ่งบันทึกด้วยโน้ตไทย
4. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะมุ่งวิเคราะห์โครงสร้างองค์ประกอบของเพลงเดี่ยวกราวในสองชั้นทางจะเข้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลของการศึกษาค้นคว้า คาดว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์ดังนี้

1. เป็นประโยชน์ต่อวงการดนตรีไทย ซึ่งจะได้มีการบันทึกเพลงเดี่ยวกราวในทางจะเข้บรรเลงโดยครูทองดี สุจริตกุล ไว้เป็นโน้ตไทยและโน้ตสากล พร้อมทั้งการบันทึกแถบเสียงเพื่อนำไปใช้ในการศึกษาได้
2. แบบแผนของการศึกษาและการวิเคราะห์ทำนองเพลงจะเป็นแนวทางสำหรับการวิเคราะห์เพลงไทยในลักษณะอื่น ๆ ต่อไป
3. ทางเดี่ยวจะเข้เพลงกราวใน จะเป็นประโยชน์สำหรับนำไปใช้ในการฝึกภาคปฏิบัติขั้นสูงต่อไป
4. เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับชีวประวัติของครูทองดี สุจริตกุล
5. เป็นการอนุรักษ์และเผยแพร่ผลงานที่ดีให้เป็นที่ยอมรับต่อสาธารณชนอย่างกว้างขวาง

ขวาง

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ข้อมูลในการวิเคราะห์ทางเดี่ยวจะเข้ที่บรรเลงโดยครูทองดี สุจริตกุล คีศึกษาค้นคว้าโดยการบันทึกแถบเสียงจากห้องบันทึกเสียงบ้านครูประสิทธิ์ ถาวร
2. การบันทึกโน้ตเพลงเดี่ยวกราวในสองชั้นทางจะเข้ จะบันทึกเป็นโน้ตไทย ซึ่งจะใช้นำเสนอในการวิเคราะห์เพลงเป็นสำคัญ และโน้ตสากลจะแสดงไว้ในภาคผนวก
3. ตัวอักษรสำหรับบันทึกโน้ตไทยใช้ ด ร ม ฟ ช ล ท อยู่ในตาราง 3 แถว แถวบนสุดคือ สายเอก แถวกลางคือ สายทุ้มหรือสายกลาง แถวล่างคือ สายลวด ซึ่งเป็นลักษณะที่สามารถแสดงตำแหน่งของเสียงจะเข้ได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปแบบที่นิยมกันแบบหนึ่งโดยเรียงตัวอักษรตามเสียงแต่ละสายของจะเข้ดังแผนภูมิต่อไปนี้

หย่องจะเข้

	ร	ม	ฟ	ช	ล	ท	ด้	ร้	ม้	ฟ้	ช้
สายเอก	ล	ท	ด	ร	ม	ฟ	ช	ล	ท	ด	ร
สายกลาง	ร	ม	ฟ	ช	ล	ท	ด้	ร้	ม้	ฟ้	ช้
สายลวด											
นมที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

สายเปล่าสายเอก = ด

สายเปล่าสายกลาง = ช

สายเปล่าสายลวด = ค

4. ลักษณะของตาราง 1 ชุด มี 3 แถว ในการอ่านให้อ่านควบไปพร้อมกันทั้ง 3 แถว

5. สัญลักษณ์ที่ใช้ประกอบการบันทึกโน้ต ดังนี้

5.1 หมายถึง การสะบัด เช่น

ดรฟช	ฟท ททท	ทดวิ ฟัด	รท ททท	ดรฟช	ฟท ททท	ดัดดิวิทลช	- ท - ททท
---	---	---	---	---	---	---	---
---	---	---	---	---	---	---	---

5.2 หมายถึง การรัวไม้ตีดลากลเสียงยาวผ่านเสียงโน้ตทุกตัว เช่น จาก -ช-ด ต้องรัวไม้ตีดผ่านเสียง ล และ ท ด้วย ดังนี้

---ท	---	---ช	---	---ด	---	---ช	---
---	---	---	---	---	---	---	---
---	---	---	---	---	---	---	---

6. การบันทึกโน้ตสากล จะบันทึกด้วยบรรทัดห้าเส้น อัตราจังหวะ 2/4 จำนวน 2 ชุด

คือ

6.1 ชุดที่ 1 ใช้กับสายเอกและสายทุ้มในกฎแจประจําหลักซอล โน้ตที่มีเครื่องหมาย X อยู่ด้านล่าง ใช้ปฏิบัติกับสายทุ้มหรือสายกลางของจะเข้

6.2 ชุดที่ 2 ใช้กับสายลวด ในกฎแจประจําหลักฟา ตามตัวอย่างดังนี้

7. โน้ตที่มีหมายเลข 2 หรือ 3 อยู่เหนือตัวโน้ตบนเส้นที่ 5 ของบรรทัดห้าเส้น ให้ปฏิบัติ การดีดกระแทบสาย คือ ดีดพร้อมกัน 2 สาย หรือ 3 สาย ทำให้เกิดเป็นเสียงคู่ประสาน ดังนี้

7.1 หมายเลข 2 ดีดพร้อมกัน 2 สาย โดยใช้นิ้วกลางกดจะเข้มนที่ 4 สายเอกและ สายทุ้ม ใช้สายเปล่า ปิดไม้ดีดเข้าพร้อมกัน เป็นเสียงซอล มีลักษณะเสียงคู่ประสานเป็นคู่ 8 ดังนี้

7.2 หมายเลข 3 ดีดพร้อมกัน 3 สาย โดยใช้นิ้วกลางกดสายทุ้มจะเข้มนที่ 3 สายเอกและสายลวดใช้สายเปล่า ปิดไม้ดีดเข้าพร้อมกัน เป็นเสียงประสานเรียกว่าเสียงฉ่าง ดังนี้

8. ระบบเสียงในการบันทึกโน้ตครั้งนี้ เป็นไปตามระบบเสียงดนตรีไทยซึ่งห่างกันเป็น เสียงเต็ม ดังนั้นผู้วิจัยจึงไม่ใช่เครื่องหมายแปลงเสียง

9. การบันทึกเพลงเดี่ยวกราวในสองชั้น จะวิเคราะห์เฉพาะข้อมูลที่กำหนดไว้สำหรับการ วิจัยครั้งนี้ คือ ทางที่บรรเลงโดยครูทองดี สุจริตกุล

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

กราวโน หมายถึง เพลงไทยชนิดหนึ่งจัดอยู่ในประเภทเพลงหน้าพาทย์ใช้นิยมนำมาประดิษฐ์เป็นทางเดี่ยวสำหรับเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ ทั้งวงปี่พาทย์และวงเครื่องสาย ได้แก่ ระนาดเอก ช้องวงใหญ่ ซอด้วง ซออู้ และจะเข้ ลักษณะทำนองเป็นเพลงมีลูกโยนถือได้ว่าเป็นเพลงเดี่ยวชั้นสูงเพลงหนึ่ง

เก็บ หมายถึง การบรรเลงวิธีหนึ่งซึ่งประดิษฐ์พยางค์หรือเสียงเพิ่มแทรกให้ถี่ขึ้นไปอีกชั้นหนึ่งจากเนื้อเพลงธรรมดา การเก็บนี้เป็นวิธีการโดยปกติของทางระนาดและจะเข้

ขยี้ หมายถึง การบรรเลงวิธีหนึ่งซึ่งประดิษฐ์พยางค์หรือเสียงเพิ่มแทรกให้ถี่ขึ้นไปอีกเท่าหนึ่งเป็นทวีคูณจากทางเก็บ

ดีดรัว หมายถึง การดีดจะเข้โดยใช้ไม้ดีด ดีดเข้าออกสลับกันเร็วๆ อย่างต่อเนื่องทำให้เกิดเสียงยาวติดต่อกัน

เดี่ยว หมายถึง วิธีบรรเลงของเครื่องดนตรีเพียงคนเดียว แต่อาจมีเครื่องประกอบจังหวะได้ การบรรเลงเดี่ยวมีความประสงค์ 3 อย่าง คือ

1. เพื่ออดทาง คือ วิธีดำเนินทำนองของเครื่องดนตรีชนิดนั้นจะต้องเป็นทางพิเศษ มีลูกเล่นและวิธีบรรเลงต่าง ๆ
2. เพื่ออดความแม่นยำ
3. เพื่ออดฝีมือ

ทาง คำนี้มีความหมายได้เป็น 3 ประการ คือ

1. หมายถึงวิธีดำเนินทำนองเพลง เช่น ทางเดี่ยวและทางหมู่ หรือเช่นเพลงนี้เป็นทางของครูล่วงประดิษฐ์ไพเราะ, ทางครูจางวางทั่ว พาทย์โกศล เป็นต้น
2. หมายถึงวิธีดำเนินทำนองของเครื่องดนตรีเฉพาะอย่าง เช่น ทางระนาดเอก ทางซอ ทางจะเข้ เป็นต้น
3. หมายถึงระดับของเชตบันไดเสียง (Key) เช่น ทางเพียงออ ทางโน ทางชาว เป็นต้น

ทางกรอ หมายถึง ทางบรรเลงที่มีเสียงยาว ๆ ซ้ำ ๆ จะเข้จะต้องใช้วิธีดีดรัว

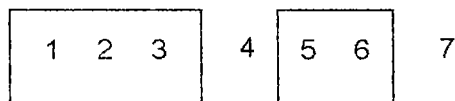
ทำนองขึ้น หมายถึง กลุ่มทำนองเริ่มต้น มีหน้าที่เป็นการเตรียมเข้าสู่ส่วนสำคัญของบทเพลง ในเพลงเดี่ยวกราวโนทางจะเข้ขึ้น ลูกนำจะอยู่ในวรรคที่ 1 และ 2 ของบทเพลง

ทำนองเชื่อม หมายถึง ทำนองกลุ่มหนึ่งที่ทำหน้าที่บทบาทคล้ายกับเป็นสะพานในการเคลื่อนย้ายบันไดเสียงระหว่างเนื้อเพลงกับลูกโยนหรือลูกโยนกับลูกโยน เป็นต้น

ทำนองลงจบ หมายถึง กลุ่มทำนองอันเป็นประโยคสุดท้ายของบทเพลงโดยมีวัตถุประสงค์ที่บอกได้ว่าเป็นการสิ้นสุดของบทเพลงแล้ว ในเพลงเดี่ยวกราวโนทางจะเข้ขึ้น ลูกนำจะมีลูกนำเชื่อมด้วยกับลูกนำ

ทำนองหลัก (ทางซ้อง) หมายถึง ทำนองเพลงที่บรรเลงโดยฆ้องวงใหญ่ ซึ่งมีวิธีการบรรเลงโดยยึดเนื้อเพลงเป็นหลักในการบรรเลง จากนั้นผู้แต่งเพลงหรือผู้บรรเลงก็แปรทางซ้องหรือทำนองหลักให้เป็นทางบรรเลง

บันไดเสียง บันไดเสียงของคนไทยคือบันไดเสียงซึ่งมีโครงสร้างของเสียงสำคัญหรือเสียงหลัก 5 เสียง และมีเสียงรอง 2 เสียง ตามแบบผังด้านล่าง

เสียงขั้นที่ 1 2 3 5 และ 6 เป็นเสียงหลัก เสียงขั้นที่ 4 และ 7 เป็นเสียงรองเสียงแต่ละเสียงจากขั้นที่ 1 ถึงขั้นที่ 7 มีความห่างของระดับเสียงเท่ากัน เสียงที่สูงขึ้นไปต่อจากขั้นที่ 7 นั้นเป็นเสียงเดียวกับขั้นที่ 1 นั่นเอง แต่มีระดับเสียงสูงกว่าเป็นคู่ 8 ในที่นี้คือบันไดเสียงตามลักษณะบทเพลง ซึ่งมีบันไดเสียงหลักต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

บันไดเสียง "โด" คือ บทเพลงที่ใช้โน้ต ด ร ม ซ ล เป็นโน้ตหลักและใช้โน้ต ฟ ท เป็นโน้ตรอง เขียนเป็นภาษาสากล คือ Do scale

บันไดเสียง "เร" คือ บทเพลงที่ใช้โน้ต ร ม ฟ ล ท เป็นโน้ตหลัก และใช้โน้ต ซ ด เป็นโน้ตรอง เขียนเป็นภาษาสากลคือ Re scale

บันไดเสียง "ฟา" คือ บทเพลงที่ใช้โน้ต ฟ ซ ล ด ร เป็นโน้ตหลัก และใช้โน้ต ท ม เป็นโน้ตรอง เขียนเป็นภาษาสากลคือ Fa scale

บันไดเสียง "ซอล" คือ บทเพลงที่ใช้โน้ต ซ ล ท ร ม เป็นโน้ตหลัก และใช้โน้ต ด ฟ เป็นโน้ตรอง เขียนเป็นภาษาสากลคือ Sol scale

บันไดเสียง "ที" คือ บทเพลงที่ใช้โน้ต ท ด ร ฟ ซ เป็นโน้ตหลัก และใช้โน้ต ม ล เป็นโน้ตรอง เขียนเป็นภาษาสากลคือ Si scale

ประโยคเพลง หมายถึง ทำนองที่ผู้แต่งต้องการให้ความรู้สึกราวกับ อาจหมายถึงจบประโยคหรือจบพจนาก็ได้ (ถ้าเป็นประโยคสุดท้ายของเพลง) เพลงหนึ่ง ๆ อาจประกอบด้วยหลาย ๆ วรรค หลาย ๆ ประโยค หรือบางทีก็ประโยคเดียว ซึ่งมีความสมบูรณ์ของท่วงทำนองอยู่ในตัว ในที่นี้ลองวรรคเพลงรวมกันเท่ากับหนึ่งประโยคเพลง หรือเขียนเป็นโน้ตไทยได้ 8 ห้องเพลง (1 บรรทัด) ดังนี้

1 ประโยคเพลง

---ช	-ชชช	-ฟ-ร	-รรร	ดรฟด	-ร-ด	ทลชล	ทด-ท

เพลง หมายถึง ทำนองที่ได้ประดิษฐ์ขึ้นโดยมีส่วนลัด มีจังหวะ วรรคตอน และสัมผัส ถูกต้องตามกฎหมายของดุริยางคศิลป์ ซึ่งแบบแผนของเพลงไทยที่มีแต่โบราณนั้น เพลงหนึ่งจะมีกี่ จังหวะก็ท่อน ไม่บังคับ แต่โดยทั่ว ๆ ไปท่อนหนึ่ง ๆ มักจะมีไม่น้อยกว่า 2 จังหวะ (หน้าทับ)

เพลงเดี่ยว หมายถึง เพลงที่สร้างขึ้นเพื่อบรรเลงด้วยเครื่องดนตรีเพียงชิ้นเดียวหรือ ประเภทเดียว โดยคิดสร้างทำนองไว้เฉพาะ เพื่อเน้นความสามารถในการบรรเลงของนักดนตรีเป็น สำคัญ อาทิ เพลงเดี่ยวซอด้วง เพลงเดี่ยวพญาโศก เพลงเดี่ยวแขกมอญ และเพลงเดี่ยวกราวใน เป็นต้น

โยน หรือลูกโยน หมายถึง ทำนองเพลงที่มีอยู่เฉพาะในเพลงประเภทสองไม้เท่านั้น และ มีได้อยู่ในบังคับของจังหวะ (หน้าทับ) มีความประสงค์อยู่แต่เพียงว่าทำนองตอนนั้นจะพักอยู่ ณ เสียงใดเสียงหนึ่งแต่เสียงเดียว เช่นเดียวกับลูกเท่า หมายความว่า โยนจะสั้นยาวเท่าใด จะบรรจุได้ 1 จังหวะ 2 จังหวะ หรือหลาย ๆ จังหวะเท่าใดก็ได้ ดั่งนี้ย่อมเป็นโอกาสของผู้บรรเลงและผู้ ประดิษฐ์ ที่จะดัดแปลงพลิกเพลงไปได้ตามความพอใจ เพียงแต่ให้มาลงในเสียงซึ่งเป็นความ ประสงค์ของโยนนั่นเท่านั้น

ลูกตก คือ เสียงสำคัญของวรรคเพลงซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคเพลงนั่นเอง ในที่นี้ ตัวโน้ตที่มีเครื่องหมายวงกลมล้อมรอบจะเป็นเสียงลูกตกของวรรคเพลง

---ช	-ลลล	---ด	-ลลล	-ททท	-ล-ช	---ม	-ม-ม
-ลชม	ชมรด	ดด-ร	รร-ม	-ช-ล	-ท-ม	มม-ร	รร-ด

วรรคเพลง หมายถึง การแบ่งทำนองออกเป็นช่วง ๆ โดยทำนองเพลงแต่ละช่วงมีความ สมบูรณ์ ในที่นี้วรรคเพลงมีความยาวเท่ากับ 4 จังหวะเคาะหรือเท่ากับ 4 ห้องโน้ตไทย ทั้งนี้ยึด เกณฑ์การบรรเลงเพลงไทยประเภททางพื้นหรือเพลงที่บรรเลง "เก็บ" เท่านั้น เครื่องดนตรีประเภท ดำเนินทำนอง จะบรรเลงโน้ตเสียงเดียวกันทุก ๆ 4 ห้องเพลง เมื่อบันทึกเพลงไทยเป็นโน้ตไทยที่มี บรรทัดละ 8 ห้องแล้ว ในแต่ละบรรทัดจึงมี 2 วรรค ดังนี้

วรรคที่ 1				วรรคที่ 2			
- มมม	-ร-ด	ดด-ช	ชช-ล	-ล-ช	ชช-ล	ลล-ด	ดด-ร

สัปดาห์ หมายถึง การแทรกพยางค์หรือเสียงเข้าไปในทางเก็บอีก 1 พยางค์ ซึ่งแล้วแต่จะเห็นสมควรว่าจะแทรกตรงไหนบ้าง การแทรกพยางค์ตามวิธีที่เรียกว่าสัปดาห์นี้ หากอยู่ในขณะที่บรรเลงโดยใช้จังหวะช้า พยางค์ที่แทรกนี้จะอยู่ชิดกันกับพยางค์หลังที่อยู่ถัดไป ทั้งนี้ยั้งพยางค์ข้างหน้าให้ร่นถอยไปชิดกับพยางค์ที่แทรกเข้ามานั้น จนเท่ากันกับที่ตัวเองชิดกับพยางค์หลัง แต่ถ้าอยู่ในขณะที่บรรเลงโดยใช้จังหวะเร็วแล้วพยางค์ที่แทรกเข้ามานี้ก็จะอยู่ระหว่างศูนย์กลางของที่ 2 พยางค์พอดี และมีได้ทำให้พยางค์นั้นเคลื่อนที่อย่างไร ทั้งนี้ก็เพราะความเร็วบังคับมิให้ทำได้ดังที่อยู่ในขณะใช้จังหวะช้า

ประวัติชีวิตและผลงานครูทองดี สุจริตกุล

ครูทองดี สุจริตกุล สกุลเดิม กาญจนวงศ์ ปัจจุบันอายุ 85 ปี เกิดเมื่อวันเสาร์ที่ 8 พฤษภาคม 2457 ที่อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี เป็นบุตรนายกำชัย นางเก็บ กาญจนวงศ์ มีพี่น้องร่วมบิดามารดา 7 คน เป็นหญิง 4 คน เป็นชาย 3 คน ครูทองดีเป็นบุตรคนที่ 6

ครูทองดีสมรสกับนายเอนก สุจริตกุล ไม่มีบุตรธิดา ต่อมาครูทองดีได้ขอบุตรมาอุปการะ 1 คน ชื่อ นางสาวสุดาวดี สุจริตกุล

สถานที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน 18/21 ซอยชัยวัฒน์ 8 (วุฒากาศ 53) ตำบลบางค้อ อำเภอบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร 10150 โทรศัพท์ 476-7512

การศึกษา

การศึกษาวชิราวุธ

เรียนชั้นประถมศึกษาที่โรงเรียนดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี และที่วังพญาไท

การศึกษาวชิราวุธ (การเรือน)

เรียนวิชาช่างทำดอกไม้ ใบตอง เย็บปักถักร้อย ทำผม กับข้าวจานในวังพญาไท

การศึกษาวชิราวุธ

เรียนการตีโทนระฆัง และเรียนลิขิตกับครูชุม กมลวาทีน

เรียนการดีดจะเข้ กับหลวงว่องจะเข้รับ และครูชุม กมลวาทีน

ประวัติโดยสังเขป

ที่วังพญาไท (โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าปัจจุบัน) พระสุจริตสุตา (เปรี๊ยะ สุจริตกุล) พระสนมเอกในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 6) พระสุจริตสุตาเป็นหลานของพระยาราชภักดี เป็นบุตรของเจ้าพระยาสุธรรมมนตรี (ปลื้ม สุจริตกุล) สกุลของท่านมีสายสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพระราชวงศ์จักรี พระสุจริตสุตา เป็นผู้รักดนตรีไทยเป็นชีวิตจิตใจ จึงขอให้บิดาเจ้าพระยาสุธรรมมนตรีหาเด็กหญิงรุ่น ๆ อายุ 10-15 ปี เข้ามาอุปการะหลายคน และหาครูที่มีฝีมือมาสอนดนตรีไทย 3 ท่าน คือ หลวงว่องจะเข้รับ พระสรเพลงสรวง (บัว กมลวาทิน) และ ครูชุ่ม กมลวาทิน ครูทองดี สุจริตกุล ก็เป็นเด็กหญิงคนหนึ่ง que พระสุจริตสุตา รับมาอุปการะตั้งแต่อายุ 11 ปี

ขณะที่อยู่ในวังพญาไท ครูทองดีได้เรียนหนังสือ เรียนทำดอกไม้ เย็บปักถักร้อย ทำนม และเป็นช่างทำนมให้พระสุจริตสุตาด้วย นอกจากเรียนการเรือนแล้ว พระสุจริตสุตา โปรดให้เรียนดนตรีไทย เริ่มจากซอด้วง โทนรำมะนา และจะเข้ วงเครื่องสายหญิงของพระสุจริตสุตา เป็นเครื่องสายที่มีชื่อเสียง ผู้เล่นเป็นหญิงล้วนหน้าตาสวยงามทุกคน

ในระยะเวลาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ประทับ ณ วังพญาไททุกเวลา ค่ำที่เสวยพระกระยาหาร พระสุจริตสุตาร่วมโต๊ะเสวยด้วยเป็นประจำ จะนำวงเครื่องสายมาบรรเลงถวาย ครูทองดี ก็ร่วมบรรเลงในวงเครื่องสายด้วยทุกครั้ง

เมื่อครูทองดีอายุได้ 18 ปี พระสุจริตสุตาประทานให้สมรสกับนายเอนก สุจริตกุล ซึ่งเป็นหลานของพระสุจริตสุตา และมีบ้านพักอยู่ในวังพญาไท ต่อมาเมื่อเจ้านายต่าง ๆ ถึงแก่กรรม ครูทองดีก็ย้ายมาพักข้างนอกวัง เพราะทางราชการจะใช้วังพญาไทสร้างโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

หน้าที่การงาน

พ.ศ.2498 ครูทองดีอายุ 41 ปี นายธนิต อยู่โพธิ์ สมัยเป็นอธิบดีกรมศิลปากร ได้เชิญครูทองดีให้เข้ามาสอนที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร คุรุประสิทธิ์ ถาวร (ศิลปินแห่งชาติ) ได้กล่าวว่า ครูทองดี เป็นครูจะเข้ที่ดีที่สุดในยุคนั้น และเป็นคนดีจะเข้คนสุดท้ายของกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น

สมัยที่ นายธนิต อยู่โพธิ์ เป็นอธิบดีกรมศิลปากรนั้น ท่านจะเป็นผู้คัดเลือกนักดนตรีด้วยตัวเองทุกครั้ง ถ้าเป็นเครื่องเครื่องสาย ครูทองดีจะได้รับการคัดเลือกทุกงาน ไม่ว่าจะเป็นงานแสดงที่โรงละครแห่งชาติ งานพิธีในวัง งานต้อนรับแขกเมือง หรือการไปเผยแพร่ดนตรีไทยทั้งภายในและต่างประเทศ

การแสดงดนตรีไทยในต่างประเทศ ครูทองดี ได้รับคัดเลือกให้ไปแสดงหลายครั้ง เช่น ประเทศพม่า ประเทศลาว ประเทศจีน ประเทศญี่ปุ่น ฯลฯ

การแสดงและการเผยแพร่ดนตรีไทยในประเทศ นอกจากที่โรงละครแห่งชาติ กรมศิลปากรแล้ว ครูทองดี ยังได้รับเชิญให้บรรเลงในงานสำคัญ ๆ ต่าง ๆ เช่น งานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี งานวันเฉลิมพระชนมพรรษา งานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลสำคัญในวงการดนตรีไทย เช่น งาน 100 ปี ครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) งานดนตรีไทยอุดมศึกษาออกอากาศทางสถานีวิทยุ กรมประชาสัมพันธ์ วิทยุศึกษา สถานีโทรทัศน์ สถานีทูต ศูนย์สังคีตศิลป์ ทำเนียบรัฐบาล ฯลฯ

ความสามารถในการเป็นครู

ครูทองดี สุจริตกุล มีความเป็นครูที่เปรียบพร้อมทุกอย่างมาตั้งแต่ต้น เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2498 จนถึงปัจจุบัน รวมระยะเวลา 40 ปี เคยได้รับตำแหน่งเป็นหัวหน้าสายวิชาเครื่องสายไทย และตำแหน่งเป็นผู้เชี่ยวชาญการสอนเครื่องสายไทย ที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ กองศิลปศึกษา กรมศิลปากร

ด้านการสอน

ครูทองดี สุจริตกุล เคยเป็นที่ปรึกษาการเรียนการสอนสาขาเครื่องสายไทยและสอนภาคปฏิบัติให้แก่นักเรียน นักศึกษาหลายระดับ เช่น

1. ชั้นต้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร
2. ชั้นกลางปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร
3. ชั้นสูงปีที่ 1-2 วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร
4. ระดับปริญญา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ด้านวิชาการ

1. เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการในการพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีในคณะนาฏศิลป์และดุริยางค์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
2. เป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ศิลปะ นักศึกษาระดับปริญญา
3. เป็นที่ปรึกษาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ งานนิทรรศการวิชาการ งานจัดแสดงผลงาน และการแสดงของนักศึกษาระดับปริญญา
4. เป็นกรรมการลอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าเรียนต่อ ชั้นปีที่ 1 และชั้นกลางปีที่ 1 ของวิทยาลัยนาฏศิลป์
5. เป็นวิทยากรอบรมนาฏศิลป์-ดนตรีไทย ระดับประชาชนทั่วไป เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2535 ถึง พ.ศ. 2539 ที่วิทยาลัยนาฏศิลป์

6. เป็นวิทยากรให้ความรู้ทางด้านดนตรีไทย (เครื่องสายไทย) แก่นักเรียน นิสิตนักศึกษา ครู อาจารย์ ของวิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพและส่วนภูมิภาค ตลอดจนสถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชน

7. เป็นที่ปรึกษาและอำนวยการฝึกซ้อมการบรรเลงถวายการรับรองพระราชอาคันตุกะของรัฐบาล รวมทั้งหน่วยงานราชการ องค์การรัฐวิสาหกิจ และเอกชนทั่วไป

ด้านการสอนพิเศษ

1. สอนที่โรงเรียนจิตรลดา พระราชวังดุสิต ตั้งแต่ พ.ศ. 2518 จนถึง พ.ศ. 2539 รวมระยะเวลากว่า 20 ปี ทุกวันอังคารและวันพฤหัสบดี ในกรณีที่จัดงานที่โรงเรียนสวนจิตรลดาทุกครั้งที่มีสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงร่วมบรรเลงด้วย จะมีรับสั่งให้เชิญครูทองดีมาดีดจะเข้ทุกครั้ง เพราะครูทองดีมีความรู้ความสามารถและความชำนาญแม่นยำ และดำเนินทำนองได้อย่างถูกต้อง และไพเราะ

2. สอนพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ที่พระที่นั่งอัมพรสถาน

3. สอนที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. สอนที่ธนาคารแห่งประเทศไทยทุกวันจันทร์

5. สอนที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย

6. สอนที่สิทธิการดนตรีทุกวันอาทิตย์

ความสามารถด้านการบรรเลง

ครูทองดี สุจริตกุล มีความรู้ความสามารถดีจะเข้ได้อย่างถูกต้องและไพเราะ ทั้งเพลงตับ เพลงเกร็ด และเพลงเดี่ยว อาทิ ตับลาวเจริญศรี ตับจุล่ง เพลงสุดสงวน เพลงลารถี เดี่ยวลาวแพน และเดี่ยวกราวโน เป็นต้น นักวิชาการจากประเทศญี่ปุ่นได้ร่วมกับหอสมุดแห่งชาติ มาบันทึกมรดกวัฒนธรรมด้านการแสดงนาฏศิลป์ การละคร และดนตรีไทย เมื่อ พ.ศ. 2518 ครูทองดีได้ดีดจะเข้บันทึกไว้ด้วย และเก็บรักษาไว้ที่ห้องดนตรี หอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร

ความเป็นครูผู้รังศิษย์

ครูทองดี สุจริตกุล เป็นผู้มีความสามารถในการดีดจะเข้อย่างสูง บำเพ็ญตนเป็นผู้ให้วิชาการดนตรี และเป็นกำลังกายและกำลังใจให้แก่ศิษย์ เริ่มฝึกฝนศิษย์ตั้งแต่ชั้นต้นจนจบปริญญาชั้นแล้วชั้นเล่า นับระยะเวลาถึง 40 ปี ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร ครูทองดีสอนศิษย์ให้มีความสามารถในการดีดจะเข้ และมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในวงการดนตรี และตามสถาบันการศึกษาต่าง ๆ หลายคน คือ นายปกรณ์ รอดช้างเผื่อน นางเยาวมาลย์ ติงกุล นางจางู บาลี นางลลิตา แสงทับทิม นางจางวรรณ ปุรุหมะ นางนิภา โกลาตัมฤทธิ์ นางลาขำคม พรประสิทธิ์ เป็นต้น

มงคลชีวิต

ครูทองดี สุจริตกุล มีโอกาสได้เข้าไปเป็นข้าได้เบื้องพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 6) กับพระสุจริตสุดาพระสนมเอก ตั้งแต่อายุ 11 ปี ที่วังพญาไท ต่อมาเมื่อมีโอกาสได้เข้าเฝ้าและบรรเลงดนตรีถวาย และได้รับพระราชทานของที่ระลึกจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หลายครั้งมีโอกาสได้สอนจะเข้ให้กับพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ที่พระที่นั่งอัมพรสถาน เมื่อ พ.ศ. 2526

เกียรติคุณที่เคยได้รับ

ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์เหรียญรัตนาภรณ์ชั้นที่ 5 เมื่อ พ.ศ. 2527 ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ช้างเผือกชั้นที่ 3 เมื่อ พ.ศ. 2536 ได้รับพระราชทานปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ทางดุริยางค์ไทย ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ความประพฤติ คุณธรรม ศีลธรรม

ครูทองดี สุจริตกุล เป็นผู้ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี มีความเมตตา กรุณา มีคุณธรรม มีความเสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และนักดนตรีไทย ได้รับการยกย่องและนับถือจากคนทั่วไป

ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานดีเด่นและโอกาสที่จะปฏิบัติต่อไป

ครูทองดี สุจริตกุล เป็นนักดนตรีและเป็นครูสอนดนตรีมากกว่า 40 ปี แม้อายุจะล่วงเลยวัยงานไปมากแล้ว แต่ครูทองดีก็ยังบำเพ็ญตนเป็นผู้ให้ และจะให้ความรู้วิชาการดนตรีแก่เยาวชนไทยไปจนกว่าชีวิตจะหาไม่

จากประวัติชีวิตและผลงานดังกล่าว คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ จึงประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติให้ครูทองดี สุจริตกุล เป็นผู้มีความดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย) ประจำปี พ.ศ. 2538

ปัจจุบัน

เมื่อต้นปี พ.ศ. 2540 ครูทองดี สุจริตกุล อยู่ในวัยชรามากซึ่งมีอายุกว่า 85 ปี จึงประสบอุบัติเหตุล้ม ทำให้กระดูกหลังเคลื่อนต้องเข้าทำการรักษาที่โรงพยาบาล จนบุรีระยะหนึ่ง เมื่ออาการดีขึ้นแล้วทางโรงเรียนจิตรลดาเห็นว่าเมื่อครูทองดี สุจริตกุล จะกลับมาพักที่ที่บ้านก็เกรงว่าจะไม่มีผู้ดูแลและพยาบาลอย่างใกล้ชิดโดยสม่ำเสมอ ดังนั้นในฐานะที่ครูทองดี สุจริตกุล ได้เป็นผู้ทำคุณประโยชน์แก่โรงเรียนจิตรลดา มาโดยตลอดเป็นเวลานานก็ปรารถนาจะเป็นผู้มีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์มิได้ขาดเลื่อมมา โรงเรียนจึงนำความขึ้นกราบบังคมทูลขอสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อทราบความถึงฝ่าละอองพระบาทจึง

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ครูทองดี สุจริตกุล มาพักพิงที่ศูนย์ข้าราชการบริพารผู้สูงอายุ ในหมู่บ้านมหามงคล ถนนพุทธมณฑล สาย 2 แขวงบางแค เขตบางแค กรุงเทพฯ ซึ่งอยู่ในพระราชานุเคราะห์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จนถึงปัจจุบัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารงานวิจัย

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิเคราะห์โครงสร้าง รูปแบบ ทำนอง เพลงที่บรรเลงโดยเครื่องดนตรีไทยชนิดต่าง ๆ รวมถึงเทคนิคการเล่น ตลอดจนวิธีการสร้างเครื่องดนตรีไทย มีผู้ศึกษาวิจัยไว้ดังนี้

โดม สว่างอารมณ์ 2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษารวบรวมข้อมูลซึ่งเป็นผลงานการประพันธ์เพลงของจางวางทั่ว พาทยโกศล และได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งเป็นบทเพลงเถาสำเนียงเขมร 5 เพลง ได้แก่ เพลงเขมรพวง เพลงเขมรปากท่อ เพลงเขมรเหลือง เพลงเขมรเอวบาง และเพลงเขมรใหญ่ โดยกำหนดขอบเขตการศึกษาค้นคว้าผลงานเพลงออกเป็น 4 หัวข้อ คือ

1. สัดส่วนและโครงสร้างทำนอง
2. บันไดเสียง
3. ความสัมพันธ์ของทำนองในแต่ละอัตราจังหวะ
4. รูปแบบของเพลงกรณีมีทางเปลี่ยน

ผลการวิเคราะห์พบว่า

1. มีการสร้างแนวทำนองเพลงโดยการใช้รูปแบบจังหวะและรูปแบบทำนองเป็นส่วนสร้างความสมบูรณ์ให้เกิดขึ้นในแต่ละวรรคเพลงทั้ง 5 เพลง
2. ในวรรคเพลงหนึ่ง ๆ จะมีลูกตกซึ่งมีความสำคัญในการเชื่อมวรรคเพลงต่าง ๆ ให้มีความต่อเนื่องกัน ใช้เป็นส่วนสำคัญสำหรับการท่อนและการขยายบทเพลง ตลอดจนใช้ในการจบบทเพลง
3. มีการใช้บันไดเสียงต่างจากเพลงสำเนียงเขมรโดยทั่วไปคือ ใช้บันไดเสียง โด 4 เพลง ส่วนเพลงเขมรใหญ่ใช้บันไดเสียง โด และบันไดเสียง ฟา
4. การดำเนินทำนองส่วนใหญ่จะใช้ 5 เสียงหลัก และมีบางตอนของทำนองใช้ครบทั้ง 7 เสียง
5. การสร้างทำนองเพลงโดยการยืดขยายและตัดทอนให้เป็นเถา ใช้ทำนองเดิมเป็นพื้นฐานและตกแต่งทำนองขึ้นใหม่
6. การสร้างทำนองเพลงทางเปลี่ยนมีลูกตกคล้ายกันกับเพลงทางพื้น ซึ่งส่วนใหญ่มีลูกตกเสียงเดียวกันในวรรคเพลงคู่ จำนวนลูกตกที่มีอยู่จะแตกต่างกันไปตามวรรคเพลงคู่

นับว่าเป็นงานวิจัยที่มีประโยชน์สำหรับเป็นแนวทางการวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

บุญสืบ บุญเกิด (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาชีวประวัติและวิเคราะห์ผลงานเพลงของ สำนารญ เกิดผล ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะโครงสร้างในการประพันธ์เพลงประเภทเพลงใหม่โรงเสภา ครูสำนารญ เกิดผล นำโครงสร้างมาจากเพลงในอัตราจังหวะสองชั้นโดยนำลูกตก ณ ตำแหน่งครึ่งจังหวะหน้าทับ และ ณ ตำแหน่งจบจังหวะหน้าทับของทุกจังหวะหน้าทับเป็นโครงสร้างของเพลงใหม่โรงเสภาที่จะประพันธ์ใหม่ ส่วนประเภทเพลงเถา นั้น ทุกอัตราจังหวะ ณ ตำแหน่งครึ่งจังหวะหน้าทับของจังหวะหน้าทับเดียวกัน จะต้องมีลูกตกเป็นเสียงเดียวกัน แต่บางครั้งอาจจะไม่ตกเสียงเดียวกันก็ได้ และเช่นเดียวกันทุกอัตราจังหวะ ณ ตำแหน่งจบจังหวะหน้าทับของจังหวะหน้าทับเดียวกัน จะต้องมีลูกตกเป็นเสียงเดียวกันเสมอ

ครูสำนารญ เกิดผล ใช้หลักการพื้นฐานในการประพันธ์เพลง เช่น เรื่องลูกตกลงเสียง การผูกประโยคเหมือนกับคีตกวีท่านอื่น ๆ โดยทั่วไป แต่ในรายละเอียดเพลงของครูสำนารญ เกิดผล มีลักษณะลีลาเหมือนกับเพลงของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์กรมพระนครสวรรค์วรพินิต และครูจางวางทั่ว พายโกศล ถือได้ว่าเป็นงานวิจัยที่สามารถเป็นแบบอย่างในการวิเคราะห์โครงสร้างและทำนองเพลงสำหรับงานวิจัยในครั้งนี้

ณรงค์ชัย ปิฎกรัษต์ (2534 : 319) ได้ศึกษาวิเคราะห์ทางซ้องเพลงสาธุการ โดยเปรียบเทียบวิธีดำเนินทำนองและการใช้มือซ้องของนักดนตรีไทย 10 ท่าน มุ่งเน้นสำนวนเพลงและการดำเนินทำนองซ้องวงใหญ่ บทบาทสำคัญของเพลงสาธุการต่อวัฒนธรรมการดนตรีและพิธีกรรม ผลของการวิเคราะห์บางข้อเกี่ยวกับจำนวนของประโยคเพลงสาธุการ ประโยคนำ และระดับเสียงลูกตกท้ายประโยคเพลง สรุปได้ว่า เพลงสาธุการทุกทาง จะมีรูปแบบและทำนองทางซ้องกำหนดไว้อย่างมีกฎเกณฑ์ ซึ่งน่าสนใจศึกษา สามารถใช้เป็นตัวแบบในการศึกษาดนตรีชนิดอื่นๆ ได้

ถาวร ศรีฟ่อง (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ทางซ้องวงใหญ่เพลงช้าเรื่องเพลงยาว โดยศึกษาจากทำนองหลักของซ้องวงใหญ่เพลงช้าเรื่องเพลงยาวที่เป็นบทเพลงเก่า ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบของเพลงช้าเรื่องเพลงยาวมี 3 ส่วนคือ ตัวเพลงช้า เพลงสองไม้ และออกเพลงเร็ว ลงท้ายด้วยเพลงลา เป็นลักษณะของเพลง 3 อัตรา ซึ่งวิวัฒนาการมาเป็นรูปแบบของเพลงเถาในปัจจุบัน ลักษณะของสำนวนเพลงมีความคล้ายคลึงกัน การเคลื่อนที่ของทำนองเป็นลักษณะสำนวนถาม-ตอบ ใช้หน้าทับปรบไล่สองชั้นควบคุมจังหวะกับจำนวนเพลงที่มีลักษณะเรียบสม่ำเสมอ และใช้หน้าทับลงไม้ควบคุมจังหวะกับสำนวนเพลงที่ไม่ราบเรียบ การสัมผัสของทำนองมีการเรียงร้อยส่งสัมผัส ทั้งสัมผัสระหว่างวรรคภายใน 1 ประโยคและสัมผัสระหว่างประโยคต่อประโยคมี 2 ลักษณะคือ สำนวนสัมผัสเชิงคล้ายคลึง และสำนวนสัมผัสเชิงจี้คล้าย มีการใช้

มือซึ่งลักษณะต่าง ๆ เช่น การตีฉาบมือ ส่วนนวงเพลงบางช่วงมีการใช้ลักษณะสองชั้นฉาบ ซึ่งเป็นการฉายรูปประโยคเพลงโดยการนำสำนวนประเภทอัตราสามชั้นมาใช้ในเพลงอัตราสองชั้น เป็นงานวิจัยที่ถือเป็นแนวทางการวิเคราะห์เทคนิคการสร้างทำนองของงานวิจัยในครั้งนี้

ประวิทย์ ชาวปลื้ม (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิเคราะห์เพลงเสมอจำนวน 14 เพลง ซึ่งบรรเลงด้วยฆ้องวงใหญ่โดยนายเข็น ดนตรีรส ผลการวิจัยพบว่า เพลงเสมอมีรูปแบบแตกต่างกันไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอน แบ่งวรรคตอนของเพลงเป็นไม้กลอง ซึ่งเพลงเสมอแต่ละชนิดมีไม้กลองไม่เท่ากัน ลูกตกของเพลงเสมอจัดอยู่ในบันไดเสียง โด, เร, ฟาและซอล เพลงเสมอกำกับจังหวะหน้าทับด้วยตะโพนและกลองทัด เครื่องดนตรีทั้งสองชนิดนี้จะดำเนินทำนองเฉพาะที่เรียกว่า "ไม้เดิน" และ "ไม้ลา" ไม้เดินมีความยาวเท่ากับ 1 วรรคเพลง หรือ 4 ห้องเพลงไทย ส่วนไม้ลามีความยาวเท่ากับ 4 วรรคเพลง หรือเรียกว่า 1 ชุดไม้ลา นับว่าเป็นงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาวิเคราะห์การแบ่งวรรคตอนของเพลง และการวิเคราะห์บันไดเสียงสำหรับงานวิจัยในครั้งนี้

บุญช่วย โลวิตร (2538 : 110 - 139) ได้ศึกษาวิเคราะห์เนื้อทำนองหลักของเพลงแขกมอญบางขุนพรหม เป็นงานวิเคราะห์เพื่อศึกษาระเบียบกฎเกณฑ์ในการประพันธ์เพลงเถาและบทบาทของเพลงแขกมอญบางขุนพรหมที่มีต่อสังคมไทย สรุปผลการวิเคราะห์ในด้านทฤษฎีการประพันธ์เพลงเถาเชิงการจำแนกประโยควรรคตอนว่า เพลงแขกมอญบางขุนพรหมมีลักษณะเป็นเพลง 3 ท่อน 14 จังหวะหน้าทับ ท่อนที่ 1 มี 32 วรรค 16 ประโยค 4 จังหวะหน้าทับ ท่อนที่ 2 มี 32 วรรค 16 ประโยค 4 จังหวะหน้าทับ ท่อนที่ 3 มี 48 วรรค 24 ประโยค 6 จังหวะหน้าทับ นับว่างานวิจัยนี้เกิดประโยชน์แก่ผู้สนใจศึกษาการประพันธ์เพลงเถาเป็นอย่างดี

พงษ์ศิริ ศิลปบรรเลง (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์เพลงรำมอญของเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำนวน 12 เพลง โดยเสนอแนวการวิเคราะห์ในเรื่องรูปแบบของจังหวะทำนอง ชั้นคู่ และบันไดเสียง ตลอดจนความสัมพันธ์ของจังหวะกับวรรคเพลง พบว่ารูปแบบจังหวะ -x-x -x-x จะมีปรากฏเป็นจำนวนมากทั้ง 12 เพลง ถือเป็นรูปแบบพื้นฐานของเพลงและสามารถอยู่ได้ใน 2 ห้องแรกกับ 2 ห้องหลังของวรรคเพลง สำหรับเพลงที่ 8 ซึ่งเป็นเพลงไทยจะมีรูปแบบของทำนองมากกว่าทุกเพลงคือ มีถึง 25 รูปแบบ ซึ่งทำให้เพลงมีความหลากหลายและไพเราะกว่าเพลงอื่น ๆ ในการวิเคราะห์รูปแบบของทำนอง พบว่า มีลักษณะการดำเนินทำนองแบบห่าง ๆ และกระโดดข้ามเสียงในวรรคเดียวกัน สำหรับการวิเคราะห์ชั้นคู่และบันไดเสียงของเพลงรำมอญ พบว่า ชั้นคู่ที่พบในทุกเพลงจะเป็นคู่ 8 และชั้นคู่ 4 ส่วนบันไดเสียงของเพลงรำมอญส่วนใหญ่เป็นบันไดเสียง โด และบันไดเสียง ซอล เป็นงานวิจัยที่มีประโยชน์สำหรับเป็นแนวทางการศึกษาวิเคราะห์รูปแบบจังหวะ ตลอดจนความสัมพันธ์ของจังหวะกับวรรคเพลงในงานวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

บุญเชิด พิณพาทย์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเดี่ยวระนาดเอกเพลงกราวในทางครูประสงค์ พิณพาทย์ ผลจากการศึกษานั้นพบว่า

1. องค์ประกอบของเพลงเดี่ยวกราวในสามชั้นทางระนาดเอกนั้น นอกจากส่วนที่สำคัญที่เรียกว่าลูกโยนและเนื้อเพลงแล้ว ยังมีกลุ่มทำนอง ลูกนำ ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนกับลูกโยน และลูกจับ รวมองค์ประกอบของเพลงเดี่ยวกราวในสามชั้นทางระนาดเอกได้ 14 กลุ่ม

2. การเปรียบเทียบทำนองทางฆ้องวงใหญ่กับทางเดี่ยวระนาดเอกเพลงกราวในสามชั้น พบความสัมพันธ์ของวรรคเพลงและลูกตก ในส่วนที่เป็นทำนองโยน 6 กลุ่ม และในส่วนที่เป็นเนื้อเพลงกราวใน พบว่า เสียงลูกตกของวรรคเพลงส่วนมากตกเสียงเดียวกันกับเสียงลูกตกทางฆ้องวงใหญ่ จะมีเพียงบางวรรคเพลงที่เสียงลูกตกต่างกัน แต่ก็ไม่ทำให้ทำนองในกลุ่มต่าง ๆ ผิดเพี้ยนไป

สำหรับเพลงเดี่ยวกราวในทางฆ้องวงใหญ่ นิกร จันทศร (2540) ได้ทำการวิจัยเดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงกราวในสามชั้นทางครูสอน วงฆ้อง ผลจากการศึกษาพบว่า

1. ผลจากการบันทึกโน้ตสากลเพลงเดี่ยวกราวในสามชั้น ทางครูสอน วงฆ้อง มีความยาวรวมกันทั้งสิ้น 873 ห้องเพลง ในอัตราจังหวะ 2/4

2. ผลจากการวิเคราะห์รูปแบบ พบว่าเพลงเดี่ยวกราวในสามชั้น มีส่วนประกอบสำคัญที่เรียกว่า ลูกโยนและเนื้อเพลง ลูกโยนมีทั้งสิ้นรวม 7 โยน ส่วนเนื้อเพลงแบ่งได้เป็น 2 ท่อน

3. ผลจากการวิเคราะห์เทคนิคที่ใช้ในทำนองส่วนที่เป็นลูกโยน พบว่า มีการใช้เทคนิคพิเศษเหมือนที่พบในเพลงเดี่ยวอื่น ๆ แต่ลูกโยนเมื่อรวมกันจะมีความยาวมากกว่าเพลงเดี่ยวอื่น ๆ เป็นอันมาก อีกทั้งลูกโยนมีความลึบซับซ้อนมาก

4. ผลการวิเคราะห์เทคนิคการสร้างทำนองส่วนที่เป็นเนื้อเพลง พบว่า เนื้อเพลงเดี่ยวกราวในสามชั้น ผู้ประพันธ์ได้ขยายจากเพลงกราวในสองชั้น โดยใช้เทคนิคตามหลักการยืดและขยายเพลงไทย

รุ่งริชา กิจมี (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างและบรรเลงจะเข้ ประวัติความเป็นมา และความสำคัญของจะเข้ต่อการดนตรีไทย ผลการวิจัยพบว่า จะเข้ได้รับความนิยมในการบรรเลงเดี่ยว บรรเลงในวงเครื่องสายไทย วงมโหรี และประกอบการแสดงด้านกระบวนการและขั้นตอนสร้างจะเข้ พบว่า เป็นขั้นตอนที่ละเอียดซับซ้อนพิถีพิถัน ครูเอื้อ อัครเฉลิม เป็นช่างผู้มีฝีมือในการสร้างจะเข้ที่ได้รับความนิยม และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในมาตรฐานเสียงจะเข้ที่มีความชัดเจน ก้องกังวานดังฉ่ำทุกสาย และมีรูปทรงที่สวยงาม สำหรับการบรรเลงจะเข้ พบว่า มีวิธีการบรรเลง เม็ดทราย และการประดับทำนองที่จำควรใส่ใจหา เช่น การสะบัด การรวบ การขยับ ฯลฯ

ซึ่งมีเตปรายต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้เสียงของจะเข้มีเสน่ห์ มีความไพเราะ เป็นที่ชื่นชมและชื่นชอบโดยทั่วไป

ชาคม พรประสิทธิ์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลงานเพลงเดี่ยวจะเข้ของคุณครูละเมียด จิตตเสวี โดยศึกษาจากผลงานการบรรเลงเดี่ยวจะเข้ 3 เพลงคือ เพลงเดี่ยวลาวแพน เพลงเดี่ยวสุดสงวนสามชั้น และเพลงเดี่ยวจึงตรงพระธาตุออกเพลงคางคกปากสระ ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะเพลงเดี่ยวของคุณครูละเมียดสามารถใช้ลักษณะการดีด "ทิ้งนอย" ได้อย่างเหมาะสม เสียงจะเข้มีความชัดเจนเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ การปรากฏความเข้มของกลวิธีพิเศษในเพลงเดี่ยวมีสัดส่วนที่พอเหมาะ ลักษณะการดำเนินทำนองหรือกลอนเพลงยึดโครงของทำนองหลักควบคู่อย่างสม่ำเสมอ เป็นลักษณะที่แตกต่างจากศิลปินอื่น ผลงานการประพันธ์เพลงลาวแพนเพื่อการฟ้อนแพน มีลักษณะสอดคล้องสัมพันธ์ระหว่างทางเพลงกับทำนองอย่างยอดเยี่ยม ลักษณะนิสัยครอบครัว ความสมบูรณ์ทางการศึกษาและชีวิตการทำงาน ทำให้คุณครูประสบความสำเร็จในการเป็นศิลปิน

เอกสารตำราทางวิชาการ

ประณีต ใจแสน (2532) ทำการศึกษาวิธีการประดิษฐ์จะเข้ของครูเอื้อ ฉัตรเฉลิม ซึ่งผลของการวิจัยพบว่า ในการประดิษฐ์จะเข้ในปัจจุบัน มีการพัฒนาทางด้านรูปร่างและอุปกรณ์ในการทำจะเข้ ซึ่งให้รายละเอียดเกี่ยวกับไม้ที่นำมาประดิษฐ์จะเข้ ขนาดและรูปร่างของจะเข้ขั้นตอนในการประดิษฐ์จะเข้ ส่วนประกอบของจะเข้ ผู้ประดิษฐ์จะเข้ครูเอื้อ ฉัตรเฉลิม และเอกลักษณ์ของจะเข้จังหวัดชลบุรี

อุทิศ นาคสวัสดิ์ (2523) กล่าวถึงจะเข้ในภาคพรรณนา มีรายละเอียดเกี่ยวกับคำว่า จะเข้ ประวัติของจะเข้ ลักษณะของจะเข้ การเทียบสายจะเข้ ในภาคปฏิบัติ กล่าวถึง การใช้ไม้ดีด การกดนมจะเข้ ความสัมพันธ์ระหว่างไม้ดีดกับนิ้ว โน้ตจะเข้ เครื่องหมายต่าง ๆ ที่ใช้กับโน้ตจะเข้ การลงมือฝึก และตัวอย่างโน้ตจะเข้สำหรับฝึก

พูนพิศ อมาตยกุล (2529) ได้ศึกษาเครื่องดนตรีไทยประเภทเครื่องดีดและรายละเอียดเกี่ยวกับวงเครื่องสายและมโหรีที่เกี่ยวข้องกับจะเข้ดังนี้ จะเข้เป็นเครื่องดีดที่วางราบไปตามพื้น เวลาดีดนิ้ววางกับตัวจะเข้ มีลวดลาย เสียงไพเราะ และมีเทคนิคการดีดมากมายหลายแบบจนทำให้เกิดความน่าฟังเป็นอย่างยิ่ง ส่วนมากทำจากไม้ขนุน เดิมใช้เล่นเดี่ยว เพิ่งนำมาผสมวงเป็นวงเครื่องสายในสมัยรัชกาลที่สองแห่งกรุงรัตนโกสินทร์นี้เอง เป็นเครื่องดนตรีที่นิยมเดี่ยวเพลงออกฝีมือนักดนตรี ปัจจุบันนิยมใช้แพร่หลายมาก เพลงที่นิยมเดี่ยวจะเข้ ได้แก่ เพลงลาวแพน จันทิม

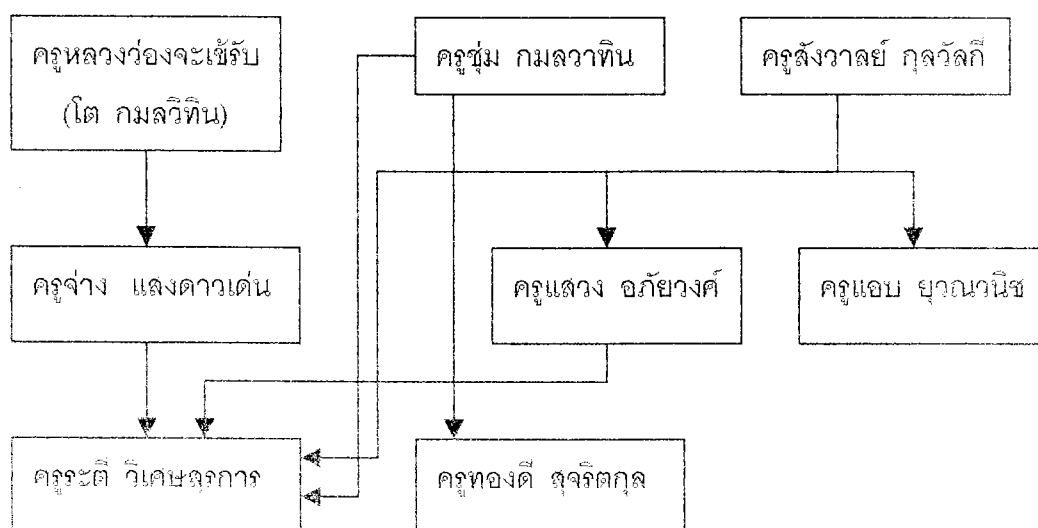
ใหญ่ เขมรปี่แก้วทางสักรา กราวโน นกขมิ้น และสุดสงวน เป็นต้น นักคิดจะเข้ฝีมือดีในอดีตที่ถึงแก่กรรมไปแล้วมีหลายท่าน อาทิ พระราชชายาเจ้าदारาร์ศรีเจ้าบัวชุม ณ เชียงใหม่ เจ้าครูสังวาลย์ กุลวัลย์ หลวงว่องจะเข้รับ นายจ่าง แสงดาวเด่น ครูละเมียด จิตตเสวี (นางสนธิบรรเลงการ) ครูแสวง อภัยวงศ์ เป็นต้น ในยุคปัจจุบันก็มีหลายท่าน อาทิ ครูระดี วิเศษสุการ (ปัจจุบันเสียชีวิตแล้ว) ครูทองดี สุจริตกุล ครูนิภา อภัยวงศ์ (ปัจจุบันเสียชีวิตแล้ว) ครูปกรณ์ รอดช้างเผื่อน ครูสุธาร บัวทั้ง ครูสุวัฒนา แสงทับทิม ฯลฯ

เนรมิตร ใจแสน (2531) ทำการศึกษาการบรรเลงจะเข้จากศิลปิน 4 ท่าน คือคุณครูทองดี สุจริตกุล คุณครูระดี วิเศษสุการ คุณครูนิภา อภัยวงศ์ และอาจารย์ปกรณ์ รอดช้างเผื่อน ซึ่งได้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติ ผลงาน ตลอดจนลักษณะวิธีการบรรเลงของแต่ละท่านที่มีทั้งความแตกต่างและคล้ายคลึงกัน ในลักษณะการนั่ง การวางนิ้ว วิธีการใช้ไม้ดีด และการรัวไม้ดีด

จริยา สันตสวัสดิ์กุล (2521) ได้บันทึกวิธีการฝึกหัดจะเข้ของคุณครูทองดี สุจริตกุล โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้นิ้ว การไล่นิ้ว การกดสายจะเข้ การพันและจับไม้ดีด การละบัด การทำเสียงตบ เสียงไปรย เสียงปรีบ และเสียงฉ่าง

ศกรินทร์ สุ่มบุญ (2533) เขียนถึงนักคิดจะเข้ฝีมือดีในอดีตที่ถึงแก่กรรมไปแล้ว และครูจะเข้ในปัจจุบันที่มีชื่อเสียงและยังมีชีวิตอยู่ โดยแยกเป็นครูจะเข้สายตรงกับสายรอง โดยสายตรงหมายถึง ครูที่ต่อจะเข้กันมาโดยตรงจากครูจะเข้ในสมัยโบราณ ซึ่งมี 8 ท่าน และครูจะเข้สายรองคือ ครูผู้มีความสามารถและมาจากครูผู้มีความสามารถ และต่อจะเข้มาจากครูปี่พาทย์โบราณ มี 5 ท่าน รายละเอียดมีดังนี้

สายตรง

สายรอง

ครูละเมียด จิตตะเสวี

ครูทิพย์ ปิยะมาน

ครูประคอง ประไพลักษณ์

ครูประคอง พุ่มทองสุข (เปลี่ยนชื่อเป็น ครูนิภา อภัยวงศ์)

ครูบรรเลง สาคริก (นางมหาเทพกษัตริย์สมุห)

สายตรง

1. ครูหลวงว่องจะเข้รับ (โต กมลวาทิน) เป็นนักดนตรีมีชื่อในสมัยรัชกาลที่ 6 ซึ่งรับราชการในกรมพิณพาทย์หลวง ประจำอยู่ในวงข้าหลวงเดิม มีความสามารถมากจนได้รับบรรดาศักดิ์และราชทินนามว่า หลวงว่องจะเข้รับ มีลูกศิษย์ที่มีความสามารถต่อมาคือ ครูจ่าง แสงดาวเด่น

2. ครูซุ่ม กมลวาทิน เป็นพี่น้องกับครูหลวงว่องจะเข้รับ และพระสรรเพชญ์หลวงได้เข้าไปสอนในวังของพระสุจริตสุดา เป็นผู้ที่ดีจะเข้หวานไพเราะ และสามารถถ่ายทอดเพลงให้ศิษย์ได้เป็นอย่างดี โดยดูจากเขาวงกตปัญญาลูกศิษย์ทำได้และคิดทางเพลงต่อให้ศิษย์ให้เหมาะสมกับเทคนิคและมีมือที่ศิษย์มี ทำให้ลูกศิษย์แต่ละคนมีลักษณะเด่นกันไปคนละอย่าง ท่านมีลูกศิษย์มีชื่อในปัจจุบันคือ ครูระดี วิเศษสุการ (ถึงแก่กรรม) และครูทองดี สุจริตกุล

3. ครูสังวาลย์ กุลวัลย์ เป็นครูเก่า มีทางจะเข้และกลอนเพลงแบบเก่าโบราณ ฟังแปลกหูไปอีกแบบ ท่านมีลูกศิษย์ที่มีชื่อเสียงมากคือ ครูแสง อภัยวงศ์ และครูแอบ ยุวณนัช ทั้งครูระดี วิเศษสุการ ก็เคยเป็นศิษย์ท่านตอนที่ท่านสอนอยู่ที่สโมสรของกระทรวงกลาโหม

4. ครูจ่าง แสงดาวเด่น เป็นศิษย์ของครูหลวงว่องจะเข้รับ ดีจะเข้หนัก และลงไม้ดีดลึก ทำให้เสียงจะเข้แน่นหนัก อยู่ในสมัยรัชกาลที่ 6 เช่นกัน ท่านเสียชีวิตด้วยวัณโรคปอด (ซึ่งโบราณเข้าใจกันว่าดีจะเข้มาก ๆ จะทำให้เป็นวัณโรคปอด) ลูกศิษย์ของท่านที่มีชื่อเสียงมากและมีวิธีดีดใกล้เคียงกับท่านคือ ครูระดี วิเศษสุการ

5. ครูแสง อภัยวงศ์ เป็นศิษย์ของครูสังวาลย์โดยตรง และได้ต่อเพลงเพิ่มเติมจากครูฟุ้ง ศรีวิจารณ์ และคุณครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เป็นครูจะเข้ที่มีไหวพริบและดีดจะเข้ได้ไวมาก มีทางเพลงที่พิสดารไพเราะ และโดดเด่น ท่านเป็นคนที่มีมานะพยายามในการฝึกซ้อม โดยคุณครูนิภา อภัยวงศ์ ภรรยาของท่านเล่าให้ฟังว่า ครูแสงจะไล่จะเข้ทุกเช้าโดยจุดเทียนไว้ ถ้าเทียนยังไม่หมด 2 องค์ท่านจะไม่เลิกคิดเด็ดขาด ท่านมีลูกศิษย์ที่สำคัญคือ ครูระดี วิเศษสุการ

6. ครูแอบ ยุวณวิช เป็นศิษย์ของครูสังวาลย์ กุลวัลย์ และได้ต่อเพลงเพิ่มเติมจากครูจางวางทั่ว พาทยโกศล ขุนเจริญดนตรีการ และครูเฉลิม บัวทั้ง ท่านเป็นคนดีจะเข้าใจและมีทางเพลงโบราณน่าฟัง ลูกศิษย์ส่วนใหญ่ของท่านจะเคยเรียนที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เพราะท่านเคยเป็นครูสอนอยู่ที่นั่นจนตลอดชีวิตของท่าน

7. ครูระติ วิเศษสุการ เป็นศิษย์ของครูสังวาลย์ กุลวัลย์ ครูชุม กมลวาทิน ครูจางแสงดาวเด่น และครูแสง อภัยวงศ์ ท่านเป็นคนจะเข้าใจที่มีลีลาดีดีจะเข้าใจเป็นของตนเอง คือ ดีดจะเข้าใจรวดเร็วอย่างครูแสง แต่มีความหนักแน่นและชัดเจนอย่างครูจาง ทั้งยังมีความหวานแบบครูชุม ลูกศิษย์ของท่านส่วนมากเป็นนิสิต นักศึกษา ตามสถาบันต่าง ๆ

8. ครูทองดี สุจริตกุล เป็นศิษย์ของครูชุม กมลวาทิน และพระสรเพลงตรงดีดีจะเข้าใจเพราะนิ่มนวล มีความหวาน และกรอไม้ดีได้ละเอียด ปัจจุบันท่านเป็นข้าราชการบำนาญของกรมศิลปากร ลูกศิษย์ของท่านส่วนมากจึงเป็นนักเรียนของวิทยาลัยนาฏศิลป์

สายรอง

1. ครูละเมียด จิตตะเลวี เป็นคนซอู้ แต่มีความรู้รอบตัว และสามารถดีดจะเข้าใจได้อย่างไพเราะ น้ำเสียงจะเข้าใจหนักแน่น แต่หวาน ท่านสมัครกับขุนสนิทบรรเลงการ (จง จิตตะเลวี) น้องชายของพระยาภูมิเสวิน ได้เป็นนางสนิทบรรเลงการ ท่านมีลูกศิษย์ส่วนมากอยู่ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่านเคยอัดแผ่นเสียงไว้หลายแผ่น ทั้งเพลงหมู่และเพลงเดี่ยว ซึ่งปัจจุบันจะหาใครดีดจะเข้าใจน้ำเสียงเหมือนท่านนั้นได้ยากมาก

2. ครูทิพย์ ปิยะมาน ก็เป็นครูจะเข้าใจที่มีความสามารถรอบตัว เป็นทั้งร้องและเครื่องมืองดนตรีของท่านเอง ดีดจะเข้าใจไพเราะ มีลูกศิษย์ส่วนใหญ่อยู่ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพราะท่านเคยสอนดนตรีอยู่ที่นั่น

3. ครูประคอง ประไพลักษณ์ เป็นคนดีดีจะเข้าใจได้ไหว ไม่ทราบว่าเป็นศิษย์ผู้ใด แต่เคยอัดแผ่นเสียงไว้หลายเพลง เช่น กราวโน ลาวแพน จีนซิมเล็ก โป๊ยกังเหล็ง ท่านเคยรับราชการอยู่กับครูระติ วิเศษสุการ ที่กรมประชาสัมพันธ์

4. ครูประคอง พุ่มทองสุก (เปลี่ยนชื่อเป็นครูนิภา อภัยวงศ์) เป็นนักร้องและนักสีซอที่มีชื่อเสียง ทั้งยังดีดจะเข้าใจดีหาตัวจ๊วยยาก ท่านเคยอยู่ในวังของพระเจ้าสุริยวงศา และเป็นหัวหน้าวงดนตรีนาฏศิลป์มิตร์ของพระเจ้าสุริยวงศาด้วย ท่านเป็นบุตรของครูหรั่ง พุ่มทองสุก ครูดนตรี ซึ่งมีชื่อเสียงมากในสมัยนั้น ครูนิภาฝึกฝนเพลงที่แปลกไปกว่าครูท่านอื่น แต่มีความไพเราะ ทั้งยังดีดจะเข้าใจนิ่มนวล และคิดทางเพลงได้เป็นอย่างดี ท่านสมัครกับครูแสง อภัยวงศ์ ซึ่งเป็นนักจะเข้าใจที่หาตัวจ๊วยยากเช่นกัน ทำให้ทางเพลงของครูนิภาหลากหลาย ท่านมีลูกศิษย์ลูกหามากมาย โดย

เฉพาะนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ท่านเคยสอนอยู่ปัจจุบันท่านยังมีวงดนตรีของตัวเองบรรเลงตามที่แตกต่างกัน คือ วง "ส. สุรางค์ศิลป์"

5. ครูบรรเลง ซาคริก (นางมหาเทพกษัตริย์สมุห) เป็นบุตรของท่านครูหลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) และยังเป็นศิษย์ของบิดาท่านด้วย ท่านได้ทางจะเข้ทั้งทางเดี่ยวและทางหมู่มาจากบิดาของท่าน ท่านเป็นทั้งนักร้องและนักดนตรี จึงทำให้กว้างขวางมากทางด้านดนตรี

เท่าที่เขียนมาทั้งหมดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในอดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งยังมีชีวิตอยู่เพียง 3 ท่านเท่านั้น คือ ครูทองดี สุจริตกุล ครูนิภา อภัยวงศ์ และครูบรรเลง ซาคริก

ไพพรรณ อินทนิล และคนอื่น ๆ (2538) กล่าวถึงเกณฑ์ในการประเมินการบรรเลงจะใช้อาติ ทำนองบรรเลง ทำจับจะเข้ วิธีการบรรเลง ความแม่นยำของท่านองหลัก ความแม่นยำตามลักษณะการดีดจะเข้ แนวการดำเนินทำนองและจังหวะ คุณภาพเสียงและรสมือ การแปลทำนอง และขีดความสามารถของสุนทรีย์ในการบรรเลงจะเข้

เอกสารตำราที่เกี่ยวข้องกับเพลงเดี่ยวกราวใน

มานพ วิสุทธิแพทย์ (2533) จัดทำหนังสือดนตรีไทยวิเคราะห์โดยศึกษาวิเคราะห์ดนตรีไทยในเรื่องโครงสร้างทั่ว ๆ ไปของดนตรี ทำนองหลัก ทำนองแปร จังหวะ ระบบและบันไดเสียง การกำหนดโน้ตบนเครื่องดนตรี ทางของดนตรีไทย แนวทำนอง และแนวประสานวรรคเพลง ลูกตก แนวคิดวิเคราะห์ และหลักการวิเคราะห์บทเพลงไทยอย่างละเอียด

ณรงค์ชัย ปีกุรักษ์ (2535 : 6) ได้รวบรวมคำอธิบายและกล่าวถึงประวัติความเป็นมาของเพลงกราวในไว้ในหนังสือสารานุกรมเพลงไทย สรุปใจความสำคัญได้ว่า

1. เพลงกราวในเป็นเพลงหน้าพาทย์ที่ใช้ประกอบฉากปฏิกิริยาของตัวละครฝ่ายยักษ์มีอัตราจังหวะสองชั้น

2. เพลงกราวในตามท่อนเป็นเพลงอันดับแรกในชุดเพลงใหม่โรงกลางวัน

3. เป็นเพลงเดี่ยวที่มีอัตราจังหวะสามชั้น พระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) ได้แต่งขยายจากเพลงกราวในสองชั้น

4. เป็นเพลงเดี่ยว โดยนักดนตรีหลายท่านได้นำเพลงกราวในเนื้อเพลงธรรมดาไปแต่งขยายและตัดทอนให้มีทำนองวิจิตรพิสดารเพื่อแสดงความฉลาดในเรื่องของฝีมือ และอดทนเดี่ยวของเครื่องดนตรี เช่น พระยาภูมิไถวัน (จิตร จิตตเจติ) ได้แต่งเป็นเกาลำหรับเดี่ยวซอสามสาย เป็นต้น

5. เพลงซึ่งหลวงประดิษฐ์ไพเราะ (กร ศิลปบรรเลง) ได้มาจากความสืบ

จุมพล ปัญจะ (2535 : 5) กล่าวถึงองค์ประกอบของเพลงเดี่ยวกราวในว่ามีส่วนที่สำคัญ 2 ส่วน คือ

1. ส่วนที่เป็นทำนองโยน จะมีทั้งหมด 6 แห่งด้วยกัน คือ

ลูกโยนที่ 1 มีเสียงหลัก คือเสียง โด

ลูกโยนที่ 2 มีเสียงหลัก คือเสียง เร

ลูกโยนที่ 3 มีเสียงหลัก คือเสียง ที

ลูกโยนที่ 4 มีเสียงหลัก คือเสียง มี

ลูกโยนที่ 5 มีเสียงหลัก คือเสียง ลา

ลูกโยนที่ 6 มีเสียงหลัก คือเสียง ฟา และมี

2. ส่วนที่เป็นเนื้อเพลง

อุทิศ นาคสวัสดิ์ (2522 : 52) ได้กล่าวถึงลักษณะที่สำคัญของเพลงเดี่ยวกราวใน ซึ่งสรุปได้ว่า

1. เป็นเพลงที่มีเสียงครบ 7 เสียง

2. เป็นเพลงที่มีโยนหลายโยน เช่น โยนที่หนึ่ง ตกเสียง "โด" โยนที่สอง ตกเสียง "เร" เมื่อจบโยนทั้งสองแล้ว จึงออกเนื้อเพลงกราวใน โยนที่สาม ตกเสียง "ที" โยนที่สี่ตกเสียง "มี" โยนที่ห้า ตกเสียง "ลา" โยนสุดท้ายตกเสียง "ฟา" แล้วจึงลงจบด้วยเสียง "โด" ตามเดิม

3. การเดี่ยวระนาดเอกเพลงกราวใน นิยมบรรเลงอัตราจังหวะจะดองเดี่ยว เทียวแรกตีเก็บอย่างธรรมดา (แต่ใช้ลูกอย่างพิเศษ) เทียวที่สองตีรัวคาบลูกคาบดอก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์เชิงคุณภาพโดยการรวบรวมข้อมูลทางวิชาการจากแถบบันทึกเสียงและจากผู้ที่มีประสบการณ์โดยตรง เพื่อให้การวิเคราะห์บรรลุถึงวัตถุประสงค์จึงแบ่งขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ขั้นรวบรวมข้อมูล

1.1 รวบรวม ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทฤษฎีดนตรีไทยและที่เกี่ยวข้องกับครูทองดี สุจริตกุล

1.2 บันทึกแถบเสียงการเดี่ยวจะเข้ เพลงกราวในสองชั้นที่บรรเลงโดยครูทองดี สุจริตกุล บันทึกไว้ในแถบบันทึกเสียง ณ ห้องบันทึกเสียงบ้านครูประสิทธิ์ ถาวร เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2515

1.3 ผู้วิเคราะห์ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องเกี่ยวกับการเดี่ยวจะเข้เพลงกราวในสองชั้นที่บรรเลงโดยครูทองดี สุจริตกุล จากเอกสารและประสบการณ์ตรง รวมทั้งได้สัมภาษณ์บุคคลที่มีความรู้ทางด้านดนตรีไทย ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องและศิษย์ของครูทองดี สุจริตกุล อันได้แก่ บุคคลดังต่อไปนี้

- 1.3.1 ครูทองดี สุจริตกุล
- 1.3.2 นางฉลวย จิยะจันทน์
- 1.3.3 นายประสิทธิ์ ถาวร
- 1.3.4 นายจิรัช อาจนรงค์
- 1.3.5 ศาสตราจารย์อุดม อรุณรัตน์
- 1.3.6 นายอุทัย แก้วละเอียด
- 1.3.7 นายเฉลิม ม่วงแพศรี
- 1.3.8 นางสุวัฒนา แสงทับทิม
- 1.3.9 นายปกรณ์ รอดช้างเผื่อน
- 1.3.10 นายเดนิย์ เกษมวัฒนากุล
- 1.3.11 นายศักรินทร์ คู่บุญ
- 1.3.12 นายจุมพล ปัญจะ

2. ขั้นศึกษาข้อมูล

2.1 นำข้อมูลทางการศึกษาจากข้อ 1.1 ทั้งหมดมาลำดับเนื้อหาสาระและจัดเป็นหมวดหมู่ตามความสำคัญ พร้อมกับเรียงขั้นตอนให้เป็นระเบียบอย่างต่อเนื่อง

2.2 นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแถบบันทึกเสียงในข้อ 1.2 มาศึกษาดังนี้

2.2.1 คัดลอกทางเดียวจะเซ่ เพลงกราวในสองชั้นที่บรรเลงโดยครูทองดี สุจริตกุล มาถอดทำนองและบันทึกเป็นโน้ตไทยและโน้ตสากล

2.2.2 นำทำนองทางเดียวจะเซ่ เพลงกราวในสองชั้นที่บรรเลงโดย ครูทองดี สุจริตกุล มาเปรียบเทียบกับทำนองทางซ้องวงใหญ่ตามหลักทฤษฎีการประพันธ์เพลงไทย

2.3 ศึกษาทำนองทางเดียวจะเซ่กับซ้องวงใหญ่ เพลงกราวในสองชั้นที่ได้บันทึกไว้ มาวิเคราะห์ตามองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ส่วน ได้แก่

2.3.1 ส่วนที่เป็นทำนองโยน

2.3.2 ส่วนที่เป็นทำนองเนื้อเพลง

2.4 ข้อมูลสัมภาษณ์ มุ่งศึกษาในประเด็นบทบาท ความสำคัญของเพลง และประวัติของเพลงเดี่ยวกราวในสองชั้นทางจะเซ่ที่บรรเลงโดยครูทองดี สุจริตกุล และนำมาคัดลอกเรียบเรียงบันทึกเป็นบทความเพื่อใช้อ้างอิงประกอบในการวิเคราะห์

3. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ในหัวข้อเรื่องต่อไปนี้

3.1 วิเคราะห์องค์ประกอบของเพลงเดี่ยวกราวในสองชั้นทางจะเซ่ของครูทองดี สุจริตกุล

3.1.1 ทำนองโยน

3.1.2 ทำนองเนื้อเพลงกราวใน

3.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบทำนองทางซ้องวงใหญ่กับทางเดียวจะเซ่ เพลงกราวในสองชั้น โดยวิเคราะห์ในหัวข้อต่อไปนี้

3.2.1 ความสัมพันธ์ของวรรคเพลงและลูกตกในส่วนที่เป็นทำนองโยน

3.2.2 ความสัมพันธ์ของวรรคเพลงและลูกตกในส่วนที่เป็นเนื้อเพลง

3.3 วิเคราะห์เรื่องบันไดเสียง

3.3.1 บันไดเสียงของส่วนที่เป็นลูกโยน

3.3.2 บันไดเสียงของส่วนที่เป็นเนื้อเพลง

3.3.3 ทำนองที่เป็นตัวเชื่อมระหว่างลูกโยนกับลูกโยน

3.4 วิเคราะห์รูปแบบทำนอง

3.4.1 การประดิษฐ์ทำนองที่เป็นลูกโยน

3.4.2 การประดิษฐ์ทำนองที่เป็นเนื้อเพลง

4. ขั้นสรุป

1. นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าในแบบพรรณนาวิเคราะห์
2. เรียบเรียงจัดทำบทสรุปผลที่ได้จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล
3. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล โดยอาศัยองค์ประกอบของบทเพลงที่ปรากฏในแต่ละทำนองซึ่งแยกออกเป็นประเด็นต่างๆ ตามหลักวิชาทฤษฎีการดนตรีไทยและผู้ให้ข้อมูลที่ได้อ้างอิงไว้ประกอบกัน ในหัวข้อเรื่องดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์องค์ประกอบของเพลงเดี่ยวกราวในสองชั้น

1.1 ทำนองโยน

1.2 ทำนองเนื้อเพลงกราวใน

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบทำนองทางซ้องวงใหญ่กับทางเดี่ยวจะเข้เพลงกราวในสองชั้น โดยวิเคราะห์ในหัวข้อต่อไปนี้

2.1 ความสัมพันธ์ของวรรคเพลงและลูกตกในส่วนที่เป็นทำนองโยน

2.2 ความสัมพันธ์ของวรรคเพลงและลูกตกในส่วนที่เป็นเนื้อเพลง

3. วิเคราะห์เรื่องบันไดเสียง

3.1 บันไดเสียงของส่วนที่เป็นลูกโยน

3.2 บันไดเสียงของส่วนที่เป็นเนื้อเพลง

3.3 บันไดเสียงของส่วนที่เป็นทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนกับลูกโยน

3.4 บันไดเสียงของส่วนที่เป็นทำนองขึ้นและทำนองลงจบ

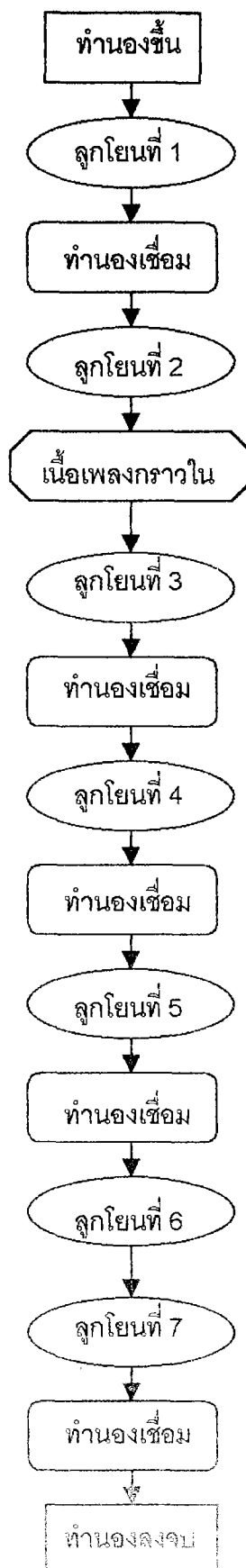
4. วิเคราะห์รูปแบบทำนอง

4.1 การประดิษฐ์ทำนองของลูกโยน

4.2 การประดิษฐ์ทำนองของเนื้อเพลง

ในการศึกษาวิเคราะห์ครั้งนี้ ได้กำหนดรูปแบบการศึกษาวิเคราะห์บทเพลงออกเป็น 4 ส่วน ดังรายละเอียดตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบของเพลงเดี่ยวกราวในสองชั้นทางจะเข้ที่บรรเลงโดยครูทองดี สุจริตกุล พบว่า ส่วนที่เป็นกลุ่มทำนองสำคัญประกอบด้วยกลุ่มทำนองลูกโยนและกลุ่มทำนองเนื้อเพลง ในการประพันธ์ทางเดี่ยวเพลงกราวในนั้น ผู้ประพันธ์ได้นำเพลงกราวในอัตราจังหวะสองชั้นทางธรรมชาติ ซึ่งรวมอยู่ในเพลงชุดใหม่โรงหรือที่เรียกว่า กราวในใหม่โรงมาคิดประดิษฐ์ขึ้นเป็นทางพิเศษสำหรับเดี่ยว เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบทำนองเพลงกราวในทางเดียวกับกราวในใหม่โรงแล้วยังพบอีกว่ามีทำนองพิเศษอีกทำนองหนึ่งซึ่งในที่นี้เรียกว่าทำนองเชื่อม แทรกอยู่ระหว่างลูกโยนกับลูกโยนทุกกระยะ แต่ละทำนองมีความแตกต่างกันตามแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิโครงสร้างเพลงกราวใบ

8 / 15

16

---	--- ฬิ	---	--- ติ	---	--- ฬิ-ริฬิ	---	--- ติ
---	---	---	---	---	---	---	---
---	---	---	---	---	---	---	---

9 / 17

18

---	ริติฬิ ริฬิ	---	---	ติฬิ-ติฬิ	ติฬิ-ติฬิ	ติฬิ-ติฬิ	--- ติ-ริ
---	---	---	---	---	---	---	---
---	---	---	---	---	---	---	---

10 / 19

20

--- ฬิ	---	--- ฬิ	---	--- ติ	---	--- ฬิ	---
---	---	---	---	---	---	---	---
---	---	---	---	---	---	---	---

11 / 21

22

--- ริ	---	---	--- ติ	---	--- ฬิ-ริฬิ	---	--- ติ
---	---	---	---	---	---	---	---
---	---	---	---	---	---	---	---

12 / 23

24

---	ริติฬิ ริฬิ	---	---	ติฬิ-ติฬิ	ติฬิ-ติฬิ	ติฬิ-ติฬิ	--- ติ-ริ
---	---	---	---	---	---	---	---
---	---	---	---	---	---	---	---

13 / 25

26

--- ฬิ	---	--- ฬิ	---	--- ติ	---	--- ฬิ	---
---	---	---	---	---	---	---	---
---	---	---	---	---	---	---	---

14 / 27

28

---	---	--- ฬิ	---	--- ฬิ-ฬิฬิ	---	---	--- ฬิ
---	---	---	---	---	---	---	---
---	---	---	---	---	---	---	---

22 / 43

44

ทชดํท	ดํททท พ	ทพทท	ท พทพ ร	พททพ	ท รพร ด	รตพร	พรด -
----	----	----	----	----	----	----	--- ท
----	----	----	----	----	----	----	----

23 / 45

46

----	----	----	----	----	----	----	----
ดทพรด	ร ทดท พ	- ชํพม	รด-ด	----	พ	----	ท
----	----	----	----	----	----	----	----

24 / 47

48

----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	ทํ	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

25 / 49

50

----	----	----	----	----	----	----	----
ทชรดํท	ดํชรดํท	รดํทช	ทพทช	ดํทชพ	ชํรชพ	ทชพร	พดรพ
----	----	----	----	----	----	----	----

26 / 51

52

----	----	----	----	----	----	----	----
ชํพรด	รทวด	พรดท	ดชดท	ชดํทช	ทพทช	ดํทชพ	ชํรชพ
----	----	----	----	----	----	----	----

27 / 53

54

----	----	----	----	----	----	----	----
ทชพร	พดพร	ชพรด	รทรด	พรดท	ดช-ช	พ	ช
----	----	----	----	----	----	----	----

28 / 55

56

----	----	----	----	----	----	----	----
พชพร	----	ดทท-ช	-ช-ดท	----	----	----	----
----	----	พ-	พ----	----	พ	พ	พ

29 / 57

58

---	---	---	---	---	---	---	---
---ฟ	---ช	---ฟ	ฟ---	---ท	---	---	---
---	---	---	---	---	---	---	---

30 / 59

60

---	---	---	---	---	---	---	---
--ททท	--ททท	--ททท	--ททท	--ททท	---ท	-รวม	ท---ท
---	---	---	---	---	-ฟ-	---	-ฟ-

31 / 61

62

---	---	---	---	---	---	---	---
--ททท	---ท	-รวม	ท---ท	--ดท	ททท-ท	-รวม	ท-ท
---	-ฟ-	---	-ฟ-	---ฟ	--ฟ-	---	-ฟ-

32 / 63

64

---	---	---	---	---	---ด	---	---
ทดท-	ททท-ท	-รวม	ท---ท	---ท	-ช-ด	-ดวด	ท-ท
---ฟ	---ฟ-	---	-ฟ-	-ฟ-	---ด	---	-ฟ-

33 / 65

66

---	---ด	---	---	---	---ด	---	---
---ท	-ช-ด	-ดวด	ท-ท	-ดวด	ท-ด	-ดวด	ท-ท
-ฟ-	---ด	---	-ฟ-	---	-ช-ด	---	-ฟ-

34 / 67

68

---	---ด	---	---	---	---ด	---	---
---	---ด	-ดวด	ท-ท	---ท	-ช-ด	-ดวด	ท-ท
-ดชฟ	ชดชด	---	-ฟ-	-ฟ-	---ด	---	-ฟ-

35 / 69

70

---	---ด	---	---	---	---ด	---	---
-ดวด	ท-ด	-ดวด	ท-ท	---	---ด	-ดวด	ท-ท
---	-ช-ด	---	-ฟ-	-ดชฟ	ชดชด	---	-ฟ-

36 / 71

72

----	----	----	----	----	----	----	----
- ดท -	ทดทท	รดท-	ทดทท	ทดท-	ทดทท	รดท-	ทดทท
--- ฟ	----	--- ฟ	----	--- ฟ	----	--- ฟ	----

37 / 73

74

----	----	----	----	----	----	----	----
ท---	----	----	----	----	----	----	----
-ดฟฟ	ฟดทท	ทดฟฟ	ฟดด้	ด้ดชช	ชดด้	ด้ดฟฟ	ฟดทท

38 / 75

76

----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----
ทดชช	ชดรวี	รวีฟฟ	ฟดด้	ด้ดชช	ชดด้	ด้ดฟฟ	ฟดทท

39 / 77

78

----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----
ทดรว	รดชช	ชดฟฟ	ฟดทท	ทดชช	ชดด้	ด้ดฟฟ	ฟดทท

40 / 79

80

----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----
ทดรว	รดชช	ชดฟฟ	ฟดทท	ทดชช	ชดด้	ด้ดฟฟ	ฟดทท

41 / 80

82

----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----
ทดชช	ชดด้	ด้ดฟฟ	ฟดทท	ทดชช	ชดด้	ด้ดฟฟ	ฟดทท

42 / 83

84

----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----
ทดฟฟ	ฟดทท	ทดฟฟ	ฟดทท	ทดฟฟ	ฟดทท	ทดฟฟ	ฟดทท

54 / 107

108

ดํทท	ทพพพ	ทททท	พม มมม	ทพมพ	มด ดดด	พมดม	ด---
----	----	----	----	----	----	----	- ทททท
----	----	----	----	----	----	----	----

55 / 109

110

----	----	----	----	----	----	----	---ด
มดทด	ทททท	ดททท	ท---	----	----	----	----
----	----	----	- พพพพ	ทททท	พม มมม	ทพมพ	มด-

56 / 111

112

--ดดด	ด--ด	--ดดด	ด--ด	ดพรด	ด--ด	ดทพด	ด--ด
----	----	----	----	----	----	----	----
----	-ด--	----	-ด--	----	-ด--	----	-ด--

57 / 113

114

ดดํทด	ด--ด	ดพรด	ด--ด	พพพด	ด--ด	ทพทด	ด--ด
----	----	----	----	----	----	----	----
----	-ด--	----	-ด--	----	-ด--	----	-ด--

58 / 115

116

ดํลคํด	ด--ด	พพพด	ด--ด	---พ	พ--ด	ด--พ	พ--ด
----	----	----	----	----	----	----	----
----	-ด--	----	-ด--	-ดพ-	-ด--	-ดพ-	-ด--

59 / 117

118

ด--ท	ท--ดํ	ดํ--พ	พ--ด	ด--พ	พ--ด	ด--พ	พ--ด
----	----	----	----	----	----	----	----
-ดท-	-ดด-	-ดพ-	-ด--	-ดพ-	-ด--	-ดพ-	-ด--

60 / 119

120

ด--ท	ท--ดํ	ดํ--พ	พ--ด	ด---	---ดํ	ด---	---ดํ
----	----	----	----	----	----	----	----
-ดท-	-ดด-	-ดพ-	-ด--	-พทล	ทคํ--	-คํพคํ	คํคํ--

88 / 177

176

ดรรพ	ขพมร	ขมรด	มรด-	--- ร	มดรร	ดลขม	ขมรด
----	----	----	--- ล	ขลด-	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

89 / 177

178

รตลข	ลมขร	ขมรด	มรด-	--- ร	มดรร	ดลขม	ขมรด
----	----	----	--- ล	ขลด-	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

90 / 179

180

รตลข	ลมขร	ขมรด	มรด-	- ดดท์	ดลขข	ลพขม	พมรด
----	----	----	---ล	ล---	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

91 / 181

182

ลขพม	พขลข	ดรรพ	ขมรด	ขมพข	ลพขล	ทขลท	ดลทด
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

92 / 183

184

ทลขพ	ลขพม	ขพมร	พมรด	ขมพข	ลพขล	ทขลท	ดลทด
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

93 / 185

ทลขพ	ลขพม	ขพมร	พมรด
----	----	----	----
----	----	----	----

1.6 ลูกโยนที่ 3 เป็นกลุ่มทำนองที่มีลูกตกของวรรณเพลงเสียง “ลา” เป็นหลักหรือเรียกว่าโยนลา เริ่มตั้งแต่วรรคเพลงที่ 186-194 ดังตัวอย่างที่ 8

ตัวอย่างที่ 8

186

ขมขร	มรด-	----	- ด - ด
----	--- ล	ข-- ล	ขด--
----	----	- มข -	- ด --

94 / 187

188

----	----	----	- ด - ด	ขมรด	มรด-	----	- ด - ด
ข-- ล	ขรดล	ข-- ล	ขด--	----	--- ล	ข-- ล	ขด--
- มข -	----	- มข -	- ด --	----	----	- มข -	- ด --

95 / 189

190

----	----	----	- ด - ด	ขมรด	มรด-	----	----
ข-- ล	ขรดล	ข-- ล	ขด--	----	--- ล	ข-- ล	ขลลล
- มข -	----	- มข -	- ด --	----	----	- มข -	----

96 / 191

192

- มรด	มรด-	----	----	----	----	----	----
ข---	--- ล	ข-- ล	ขลลล	ข-- ล	ขลลล	ข-- ล	ขลลล
----	----	- มข -	----	- มข -	----	- มข -	----

97 / 193

194

----	----	----	----	ดัดดี ดัซ	ดัดดีดัด	ดัดดี ดัซ	ดัดดีดัด
ดดดดัซ	ดดด ดล	ดดดดัซ	ดดดดล	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

1.7 ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 3 กับลูกโยนที่ 4 เป็นกลุ่มทำนองที่ทำหน้าที่คล้ายกับเป็นสะพานเชื่อมบันไดเสียง (โด กับ ฟา) ทำให้ทำนองของลูกโยนทั้งสองกลุ่มมีความผสมกลมกลืนต่อเนื่องกันจนรู้สึกเหมือนไม่มีการเปลี่ยนบันไดเสียง เริ่มตั้งแต่วรรคเพลงที่ 195-198 ดังตัวอย่างที่ 9

104 / 207

208

----	---ช	----	ลชด ลดล	----	----	ชดลชดล	ชดล ชดล
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

105 / 209

210

ชดล ชดล	-ช-ล	----ฟ	---ร	---ช	----	---ช	----
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

106 / 211

212

---ร	----	----	----	ดล รร	รฟ รร	ดลดล	ดล ดล
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

107 / 213

214

ลช ลล	ลลล	ฟฟ ชช	ชชช	ฟฟฟ	ฟช ฟฟ	ฟด รร	รฟ รร
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

108 / 215

216

รดฟ	--ด	--ฟ	รล รล	--ร	ดล ชดล	--ด	ลช ฟลช
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

109 / 217

218

--ล	ฟฟ รฟ	--ช	ฟรด-ช	--ฟ	----	--ร	---
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	---	----	-ร--

110 / 219

220

รดล	ฟฟ-ช	-ดม	ร--	รดล	ฟฟ-ช	-ดม	ร--
----	---	----	----	----	---	----	----
----	----	----	-ร--	----	----	----	-ร--

111 / 221

222

รตมร	ร--ร	รตมร	ร--ร	ด--ร	ดขพร	ด--ร	ด--ร
----	----	----	----	-ลด-	----	-ลด-	----
----	-ร--	----	-ร--	----	----	----	-ร--

112 / 223

224

ดลขฟ	ลขพร	ด--ร	ด--ร	ด--ร	ดขพร	ด--ร	ด--ร
----	----	-ลด-	----	-ลด-	----	-ลด-	----
----	----	----	-ร--	----	----	----	-ร--

113 / 225

226

ดลขฟ	ลขพร	ด--ร	ด--ร	ดลขฟ	ลขพร	ด--ร	ดขพร
----	----	-ลด-	----	----	----	-ลด-	----
----	----	----	-ร--	----	----	----	----

114 / 227

228

ดลขฟ	ลขพร	ด--ร	ดขพร	ด--ร	ดขพร	ด--ร	ดขพร
----	----	-ลด-	----	-ลด-	----	-ลด-	----
----	----	----	----	----	----	----	----

115 / 229

230

ด--ร	ดขพร	ด--ร	ดขพร	ฟฟฟ ฟด	ฟฟฟ พร	ฟฟฟ ฟด	ฟฟฟพร
-ลด-	----	-ลด-	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

1.9 ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 4 กับลูกโยนที่ 5 เป็นกลุ่มทำนองที่ทำหน้าที่คล้ายกับเป็นสะพานเชื่อมลูกโยนทั้งสองกลุ่มที่อยู่ต่างบันไดเสียงกัน ให้มีเสียงสอดคล้องผสมผสานกันอย่างต่อเนื่องเริ่มตั้งแต่วรรคเพลงที่ 231-234 ดังตัวอย่างที่ 11

ตัวอย่างที่ 11

116 / 231

232

ร--ด	ด--ร	ร--ฟ	ฟ--ช	ช--ฟ	ฟ--ท	ท--ด	ด--ร
----	----	----	----	----	----	----	----
-ด--	-ดข-	-ดฟ-	-ดช-	-ดฟ-	-ดท-	-ดด-	-ดริ-

147 / 293

294

ขรชด	ขรชม	ขรชว	ขรชด	ขรชม	ขรชว	ขรชด	ขรชว
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

148 / 295

296

ขดชม	ขรชด	ขมชว	ขดชม	ขดชม	ขรชด	ขมชว	ขดชว
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

149 / 297

298

ขดชม	ขรชด	ขมชว	ขดชม	ขดชม	ขรชด	ขมชว	ขดชว
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

150 / 299

300

ด---	---ร	ดพพพ	ด--ร	ด---	---ร	ดพพพ	ด--ร
-ลลลล	ขลล-	----	-ลล-	-ลลลล	ขลล-	----	-ลล-
----	----	----	----	----	----	----	----

151 / 301

302

ดรมฟ	มรมฟ	มรชฟ	มรดร	ดรมฟ	มรมฟ	มรชฟ	มรดร
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

152 / 303

304

รดชฟ	มรดร	มรชฟ	มรดร	รดชฟ	มรดร	มรชฟ	มรดร
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

1.14 ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 7 กับทำนองลงจบ กลุ่มทำนองนี้ยังคงทำหน้าที่ย่อยเหมือนทำนองเชื่อมอื่นๆ ดังกล่าวแล้ว สำหรับทำนองเชื่อมกลุ่มนี้จะเป็นตัวประสานบันไดเสียง (โด กับ ที) ให้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันจะอยู่ในวรรคเพลงที่ 305-306 ดังตัวอย่างที่ 16

ตัวอย่างที่ 16

153 / 305

306

ฟขฟร	ฟรด -	----	- ฟดร	ดรมฟ	ลขฟร	ขฟลข	ทลดท์
----	--- ท	--- ท	----	----	----	----	----
----	----	- ฟ--	----	----	----	----	----

1.15 ทำนองลงจบ เป็นกลุ่มทำนองสุดท้ายของเพลง ซึ่งตามปกติทำนองลงจบของเพลงกราวใน จะต้องเป็นทำนองเดียวกันกับทำนองขึ้น เช่นเดียวกับเพลงเดี่ยวพญาโศก แต่สำหรับทางเดี่ยวจะเข้าเพลงกราวในของครุทองดี สุจริตกุล เมื่อพิจารณาทำนองลงจบแล้วเป็นทำนองเดียวกันกับทำนองขึ้น แต่มีการดัดแปลงพลิกแพลงทำนองจบต่างออกไป วรรคเพลงที่ 307-308 ดังตัวอย่างที่ 17

ตัวอย่างที่ 17

154 / 307

308

ลขฟด	- ฟ - ข	ลขฟข	- ล - ท	ดท์ลท	- ด - วิ	- ดท์ล	ขฟ - ร
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

155 / 309

-- ดท์

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบทำนองทางฆ้องวงใหญ่กับทางเดี่ยวจะเข้เพลงกราวในสองชั้น โดยวิเคราะห์ในหัวข้อต่อไปนี้

2.1. ความสัมพันธ์ของวรรคเพลงและลูกตกในส่วนที่เป็นทำนองลูกโยน

2.1.1 ลูกโยนที่ 1 ทำนองเพลงทางฆ้องวงใหญ่มีความยาวทั้งหมด 7 วรรค
รวม 28 ห้องเพลงดังตัวอย่างที่ 18

ตัวอย่างที่ 18

-ทดร	-ฟ-ช	-ฟ-ท	-ท-ท	ดทลฟ	ทชฟร	ชฟรด	ฟรดท
รทดร	ฟดรฟ	ดรฟช	ทฟชท	ดทชฟ	ทชฟร	ชฟรด	ฟรดท
-ฟ-ท	-ฟ-ท	-ฟ-ท	-ท- -	-ฟ-ท	-ฟ-ท	-ฟ-ท	-ท- -
-ฟ-ท	-ท- -	-ฟ-ท	-ท- -				

จากตัวอย่างที่ 18 สามารถแสดงเสียงลูกตกตามวรรคเพลงต่างๆ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ตารางแสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางฆ้องวงใหญ่

ลูกตกวรรคที่	เสียง	ลูกตกวรรคที่	เสียง
1	ท	2	ท
3	ท	4	ท
5	ท	6	ท
7	ท	-	-

จากตาราง 1 สรุปได้ว่า ทำนองเพลงกราวในทางฆ้องวงใหญ่ลูกโยนที่ 1 มีลูกตกทุกวรรคเพลงเป็นเสียง ท

ทำนองเพลงกราวในทางเดี่ยวจะเข้ลูกโยนที่ 1 มีความยาวทั้งหมด 90 วรรค รวม 360 ห้องเพลง เริ่มตั้งแต่วรรคเพลงที่ 3-92 ตามตัวอย่างที่ 4 หน้า 36-42 มีเสียงลูกตกดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางเดียวจะเข้ กลุ่มลูกโยนที่ 1
มีเสียง “ที” เป็นหลักในการดำเนินทำนอง

ลูกตกวรรคที่	เสียง	ลูกตกวรรคที่	เสียง
3	ร	4	ท
5	ร	6	ท
7	ร	8	ท
9	ร	10	ท
11	ร	12	ท
13	ท	14	ซุ
15	ด	16	ด
17	ร	18	ร
19	ซุ	20	ซุ
21	ด	22	ด
23	ร	24	ร
25	ซุ	26	ซุ
27	ฟ	28	ฟ
29	ซุ	30	ซุ
31	ด	32	ด
33	ร	34	ซุ
35	ท	36	ท
37	ฟ	38	ท
39	ร	40	ท
41	ท	42	ซุ
43	ร	44	ท
45	ด	46	ท
47	ท	48	ท
49	ซุ	50	ฟ
51	ท	52	ฟ
53	ด	54	ซุ

ตาราง 2 (ต่อ)

ลูกตกวรรคที่	เสียง	ลูกตกวรรคที่	เสียง
55	ท	56	ฟ
57	ซ	58	ท
59	ท	60	ท
61	ท	62	ท
63	ท	64	ท
65	ท	66	ท
67	ท	68	ท
69	ท	70	ท
71	ท	72	ท
73	ด	74	ท
75	ด	76	ท
77	ท	78	ท
79	ท	80	ท
81	ท	82	ท
83	ท	84	ท
85	ท	86	ท
87	ท	88	ท
89	ท	90	ท
91	ท	92	ท

จากตาราง 1 และตาราง 2 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความสัมพันธ์เสียงลูกตกของ
วรรคเพลงระหว่างทางซ้องวงใหญ่กับทางเดี่ยวจะเห็นได้ว่า พบว่า

1. วรรคเพลงที่มีเสียงลูกตกเสียงเดียวกันกับทางซ้องวงใหญ่ทั้งประโยคมีทั้งหมด 34
วรรคเพลงปรากฏในวรรคเพลงที่ 35-36, 47-48, 59-60, 61-62, 63-64, 65-66, 67-68, 69-70,
71-72, 77-78, 79-80, 81-82, 83-84, 85-86, 87-88, 89-90 และวรรคเพลงที่ 91-92
2. วรรคเพลงที่มีเสียงลูกตกเสียงเดียวกันกับทางซ้องวงใหญ่เฉพาะวรรคหน้ามีทั้งหมด 4
วรรคเพลง ปรากฏในวรรคเพลงที่ 13, 41, 51 และวรรคเพลงที่ 55

3. วรรคเพลงที่มีเสียงลูกตกเสียงเดียวกันกับทางฆ้องวงใหญ่เฉพาะวรรคหลังมีทั้งหมด 12 วรรคเพลง ปรากฏในวรรคเพลงที่ 4, 6, 8, 10, 12, 38, 40, 44, 46, 58, 74 และ วรรคเพลงที่ 76

4. วรรคเพลงที่มีเสียงลูกตกไม่ตรงกันกับทางฆ้องวงใหญ่มีทั้งหมด 24 วรรคเพลง ปรากฏในวรรคเพลงที่ 15-16, 17-18, 19-20, 21-22, 23-24, 25-26, 27-28, 29-30, 31-32, 33-34, 49-50 และวรรคเพลงที่ 53-54 เสียงลูกตกที่ปรากฏในวรรคเพลงเหล่านี้ได้แก่ ด, ร, ฟ และ ช

2.1.2 ลูกโยนที่ 2

ทำนองเพลงทางฆ้องวงใหญ่มีความยาวทั้งหมด 4 วรรค รวม 16 ห้องเพลง ดังตัวอย่างที่ 19

ตัวอย่างที่ 19

-ด-ล	ชฟ-ด	-ฟชล	ชลทด	รทดร	ดรมฟ	มชฟม	ฟมรด
-ด-ฟ	-ด-ด	-ด-ฟ	-ด-ด	-ด-ฟ	-ด-ด	-ด-ฟ	-ด-ด

จากตัวอย่างที่ 19 สามารถแสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางฆ้องวงใหญ่ ดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางฆ้องวงใหญ่

ลูกตกวรรคที่	เสียง	ลูกตกวรรคที่	เสียง
1	ด	2	ด
3	ด	4	ด

จากตาราง 3 สรุปได้ว่าทำนองเพลงกราวในทางฆ้องวงใหญ่ลูกโยนที่ 2 มีลูกตกทุก วรรคเพลงเป็นเสียง โด

ทำนองเพลงกราวในทางเดียวจะใช้ลูกโยนที่ 2 มีความยาวทั้งหมด 50 วรรค รวม 200 ห้องเพลง เริ่มตั้งแต่วรรคเพลงที่ 99-148 ตามตัวอย่างที่ 6 หน้า 43-46 มีเสียงลูกตกดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางเดียวจะเข้กลุ่ม ลูกโยนที่ 2
มีเสียง โด เป็นหลักในการดำเนินทำนอง

ลูกตกวรรคที่	เสียง	ลูกตกวรรคที่	เสียง
99	ฟ	100	ซ
101	ฟ	102	ซ
103	ฟ	104	ฟ
105	ด	106	ซ
107	ม	108	ท
109	ฟ	110	ด
111	ด	112	ด
113	ด	114	ด
115	ด	116	ด
117	ด	118	ด
119	ด	120	ด
121	ด	122	ด
123	ล	124	ซ
125	ฟ	126	ร
127	ด	128	ล
129	ซ	130	ฟ
131	ร	132	ด
133	ล	134	ซ
135	ฟ	136	ร
137	ด	138	ล
139	ซ	140	ฟ
141	ร	142	ด
143	ร	144	ด
145	ด	146	ด
147	ด	148	ด

จากตาราง 3 และตาราง 4 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความสัมพันธ์เสียงลูกตกของ
วรรคเพลงระหว่างทางซ้องวงใหญ่กับทางเดี่ยวจะเห็นได้ว่า

1. วรรคเพลงที่มีเสียงลูกตกเสียงเดียวกันกับซ้องวงใหญ่ทั้งประโยคมีทั้งหมด 16 วรรค
เพลง ปรากฏในวรรคเพลงที่ 111-112, 113-114, 115-116, 117-118, 119-120, 121-122, 145-
146 และวรรคเพลงที่ 147-148
2. วรรคเพลงที่มีเสียงลูกตกเสียงเดียวกันกับซ้องวงใหญ่เฉพาะวรรคหน้ามีทั้งหมด 5
วรรคเพลง ได้แก่ วรรคเพลงที่ 105, 123, 127, 133 และ วรรคเพลงที่ 137
3. วรรคเพลงที่มีเสียงลูกตกเสียงเดียวกันกับซ้องวงใหญ่เฉพาะวรรคหลังมีทั้งหมด 4
วรรคเพลง ได้แก่ วรรคเพลงที่ 110, 132, 142 และวรรคเพลงที่ 144
4. วรรคเพลงที่มีเสียงลูกตกไม่ตรงกันกับซ้องวงใหญ่มีทั้งหมด 16 วรรคเพลง ปรากฏ
ในวรรคเพลงที่ 99-100, 101-102, 103-104, 107-108, 125-126, 129-130, 135-136 และวรรค
เพลงที่ 139-140 เสียงที่ปรากฏในวรรคเพลงเหล่านี้ได้แก่ ร, ม, ฟ และ ซ

2.1.3 ลูกโยนที่ 3

ทำนองเพลงทางซ้องวงใหญ่มีความยาวทั้งหมด 5 วรรค รวม 20 ห้องเพลง ดัง
ตัวอย่างที่ 20

ตัวอย่างที่ 20

				-ม-ร	-ด-ล	-รดซ	-ด-ล
-ม-ร	-ด-ล	-รดซ	-ด-ล	-รดซ	-ด-ล	-รดซ	-ด-ล
-รดซ	-ด-ล	-รดซ	-ด-ล	ดซดล	ดซดล	ดซดล	ดซดล

จากตัวอย่างที่ 20 สามารถแสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางซ้องวงใหญ่
ตามตาราง 5

ตาราง 5 แสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางซ้องวงใหญ่

ลูกตกวรรคที่	เสียง	ลูกตกวรรคที่	เสียง
-	-	1	ล
2	จ	3	ล
4	า	5	ล

จากตาราง 5 และ 6 สรุปได้ว่า ทำนองเพลงกราวในทางฆ้องวงใหญ่ลูกโยนที่ 3 มีลูกตกทุกวรรคเพลงเป็นเสียง ลา

ทำนองเพลงกราวในทางเดี่ยวจะเข้ ลูกโยนที่ 3 มีความยาวทั้งหมด 9 วรรค รวม 36 ห้องเพลง เริ่มตั้งแต่วรรคเพลงที่ 186-194 ตามตัวอย่างที่ 8 หน้า 50 มีเสียงลูกตกดังตาราง 6

ตาราง 6 แสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางเดี่ยวจะเข้กลุ่มลูกโยนที่ 3 มีเสียง ลา เป็นหลักในการดำเนินทำนอง

ลูกตกวรรคที่	เสียง	ลูกตกวรรคที่	เสียง
-	-	186	ด
187	ด	188	ด
189	ด	190	ล
191	ล	192	ล
193	ล	194	ล

จากตาราง 5 และตาราง 6 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความสัมพันธ์เสียงลูกตก ของวรรคเพลงระหว่างทางฆ้องวงใหญ่กับทางเดี่ยวจะเข้แล้วพบว่า

1. วรรคเพลงที่มีเสียงลูกตกเสียงเดียวกันกับฆ้องวงใหญ่ทั้งประโยคมีทั้งหมด 4 วรรคเพลง ได้แก่ วรรคเพลงที่ 191-192, และวรรคเพลงที่ 193-194
2. วรรคเพลงที่มีเสียงลูกตกเสียงเดียวกันกับฆ้องวงใหญ่เฉพาะวรรคหลังมี 1 วรรคเพลง ได้แก่ วรรคเพลงที่ 190
3. วรรคเพลงที่มีเสียงลูกตกไม่ตรงกันกับฆ้องวงใหญ่มีทั้งหมด 3 วรรคเพลง ได้แก่ วรรคเพลงที่ 186, 187 และวรรคเพลงที่ 188 เสียงที่ปรากฏในวรรคเพลงเหล่านี้ คือเสียง "ด"

2.1.4 ลูกโยนที่ 4

ทำนองเพลงทางฆ้องวงใหญ่มีความยาวทั้งหมด 7 วรรค รวม 28 ห้องเพลง ดังตัวอย่างที่ 21

ตัวอย่างที่ 21

				-ร-ช	-ร-ร	-ร-ช	-ร-ร
-ร-ช	-ร-ร	-ร-ช	-ร-ร	-ทดร	-ร-ร	-ทดร	-ร-ร
-ทดร	-ร-ร	-ทดร	-ร-ร	-ลชฟ	ลชฟร	-ทดร	-ร-ร
-ลชฟ	ลชฟร	-ทดร	-ร-ร	-ทดร	-ร-ร	-ทดร	-ร-ร

จากตัวอย่างที่ 21 สามารถแสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางฆ้องวงใหญ่ตามตาราง 7 ดังนี้

ตาราง 7 แสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางฆ้องวงใหญ่ลูกโยนที่ 4

ลูกตกวรรคที่	เสียง	ลูกตกวรรคที่	เสียง
-	-	1	ร
2	ร	3	ร
4	ร	5	ร
6	ร	7	ร

จากตาราง 7 สรุปได้ว่า ทำนองเพลงกราวในทางฆ้องวงใหญ่ลูกโยนที่ 4 มีลูกตกทุกวรรคเพลงเป็นเสียง เร

ทำนองเพลงกราวในทางเดียวจะเข้ามีความยาวทั้งหมด 32 วรรค รวม 128 ห้องเพลง เริ่มตั้งแต่วรรคเพลงที่ 199-230 ตามตัวอย่างที่ 10 หน้า 51-53 มีเสียงลูกตกดังตาราง 8

ตาราง 8 แสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางเดียวจะเข้ากลุ่มลูกโยนที่ 4 มีเสียง เร เป็นหลักในการดำเนินทำนอง

ลูกตกวรรคที่	เสียง	ลูกตกวรรคที่	เสียง
199	ล	200	ช
201	ช	202	ล
203	ล	204	ช
205	ล	206	ล
207	ล	208	ล

ตาราง 8 (ต่อ)

ลูกตกวรรคที่	เสียง	ลูกตกวรรคที่	เสียง
209	ร	210	ช
211	ร	212	ด
213	ช	214	ร
215	ด	216	ช
217	ช	218	ร
219	ร	220	ร
221	ร	222	ร
223	ร	224	ร
225	ร	226	ร
227	ร	228	ร
229	ร	230	ร

จากตาราง 8 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความสัมพันธ์เสียงลูกตกของวรรคเพลงระหว่างทางซ้องวงใหญ่กับทางเดี่ยวจะเห็นได้ว่า

1. วรรคเพลงที่มีเสียงลูกตกเสียงเดียวกันกับซ้องวงใหญ่ทั้งประโยคมีทั้งหมด 12 วรรคเพลง ปรากฏในวรรคเพลงที่ 219-220, 221-222, 223-224, 225-226, 227-228 และวรรคเพลงที่ 229-230
2. วรรคเพลงที่มีเสียงลูกตกเสียงเดียวกันกับซ้องวงใหญ่เฉพาะวรรคนำมีทั้งหมด 2 วรรคเพลง ได้แก่ วรรคเพลงที่ 209 และวรรคเพลงที่ 211
3. วรรคเพลงที่มีเสียงลูกตกเสียงเดียวกันกับซ้องวงใหญ่เฉพาะวรรคหลังมีทั้งหมด 2 วรรคเพลง ได้แก่ วรรคเพลงที่ 214 และวรรคเพลงที่ 218
4. วรรคเพลงที่มีเสียงลูกตกไม่ตรงกันกับซ้องวงใหญ่มีทั้งหมด 12 วรรคเพลง ปรากฏในวรรคเพลงที่ 199-200, 201-202, 203-204, 205-206, 207-208 และวรรคเพลงที่ 215-216 เสียงที่ปรากฏในวรรคเพลงเหล่านี้ได้แก่ ด, ช และ ล

2.1.5 ลูกโยนที่ 5

ทำนองเพลงทางซ้องวงใหญ่มีความยาวทั้งหมด 2 วรรค รวม 8 ห้องเพลง ดังตัวอย่างที่ 22

ตัวอย่างที่ 22

				- ช - ด	- ช - ช	- ช - ด	- ช - ช
- ช - ด	- ช - ช	- ช - ด	- ช - -				

จากตัวอย่างที่ 22 สามารถแสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางฆ้องวงใหญ่
ดังตาราง 9

ตาราง 9 แสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางฆ้องวงใหญ่

ลูกตกวรรคที่	เสียง	ลูกตกวรรคที่	เสียง
-	-	1	ช
2	ช	-	-

จากตาราง 9 สรุปได้ว่า ทำนองเพลงกราวในทางฆ้องวงใหญ่ลูกโยนที่ 5 มีลูกตกทุก
วรรคเพลงเป็นเสียง ซอล

ทำนองเพลงทางเดียวจะมีความยาวทั้งหมด 25 วรรครวม 100 ห้องเพลง เริ่มตั้งแต่
วรรคเพลงที่ 235-259 ตามตัวอย่างที่ 12 หน้า 54- 56 มีเสียงลูกตกดังตาราง 10

ตาราง 10 แสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางเดียวจะเข้ากลุ่มลูกโยนที่ 5
เสียง ซอล เป็นหลักในการดำเนินทำนอง

ลูกตกวรรคที่	เสียง	ลูกตกวรรคที่	เสียง
235	ช	236	ช
237	ช	238	ช
239	ช	240	ช
241	ช	242	ช
243	ช	244	ช
245	ช	246	ช
247	ช	248	ช
249	ช	250	ช

ตาราง 10 (ต่อ)

ลูกตกวรรคที่	เสียง	ลูกตกวรรคที่	เสียง
251	ช	252	ช
253	ช	254	ช
255	ช	256	ช
257	ช	258	ช
259	ช	-	-

จากตาราง 10 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความสัมพันธ์เสียงลูกตของวรรคเพลง ระหว่างทางฆ้องวงใหญ่กับทางเดี่ยวจะเห็นได้ว่าทุกวรรคเพลงมีลูกตกลเสียงเดียวกัน

2.1.6 ลูกโยนที่ 6

ทำนองเพลงทางฆ้องวงใหญ่มีความยาวทั้งหมด 2 วรรครวม 8 ห้องเพลงดังตัวอย่างที่ 23

ตัวอย่างที่ 23

				- ม - ล	- ม - ม	- ม - ล	- ม - ม
- ม - ล	- ม - ม	- ม - ล	- ม - ม				

จากตัวอย่างที่ 23 สามารถแสดงเสียงลูกตของทำนองเพลงกราวในทางฆ้องวงใหญ่ ตามตาราง 11

ตาราง 11 แสดงเสียงลูกตของทำนองเพลงกราวในทางฆ้องวงใหญ่

ลูกตกวรรคที่	เสียง	ลูกตกวรรคที่	เสียง
-	-	1	ม
2	ม	-	-

จากตาราง 11 สรุปได้ว่า ทำนองเพลงกราวในทางฆ้องวงใหญ่ลูกโยนที่ 6 มีลูกตทุกวรรคเพลงเป็นเสียง มี

ทำนองเพลงทางเดียวจะเข้ามีความยาวทั้งหมด 22 วรรค รวม 88 ห้องเพลง เริ่มตั้งแต่ วรรคเพลงที่ 265-286 ตามตัวอย่างที่ 14 หน้า 56-58 มีเสียงลูกตกดังตาราง 12

ตาราง 12 แสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางเดียวจะเข้ากลุ่มลูกโยนที่ 6 มีเสียง “มี” เป็นหลักในการดำเนินทำนอง

ลูกตกวรรคที่	เสียง	ลูกตกวรรคที่	เสียง
265	ม	266	ท
267	ล	268	ซ
269	ม	270	ด
271	ม	272	ม
273	ม	274	ม
275	ม	276	ม
277	ม	278	ม
279	ม	280	ม
281	ม	282	ม
283	ม	284	ม
285	ม	286	ม

จากตาราง 12 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความสัมพันธ์เสียงลูกตกของวรรคเพลง ระหว่างทางซ้องวงใหญ่กับทางเดียวจะเข้าแล้วพบว่า

1. วรรคเพลงที่มีเสียงลูกตกเสียงเดียวกันกับซ้องวงใหญ่ทั้งประโยคมีทั้งหมด 16 วรรคเพลง ได้แก่วรรคเพลงที่ 271-272, 273-274, 275-276, 277-278, 279-280, 281-282, 283-284 และวรรคเพลงที่ 285-286

2. วรรคเพลงที่มีเสียงลูกตกเสียงเดียวกันกับซ้องวงใหญ่เฉพาะวรรคน้ำมีทั้งหมด 2 วรรคเพลงได้แก่วรรคเพลงที่ 265 และวรรคเพลงที่ 269

3. วรรคเพลงที่มีเสียงลูกตกไม่ตรงกันกับซ้องวงใหญ่มีทั้งหมด 2 วรรคเพลงได้แก่วรรคเพลงที่ 267 และวรรคเพลงที่ 268 เสียงที่ปรากฏในวรรคเพลงเหล่านี้ คือ ซ และ ล

2.1.7 ลูกโยนที่ 7

ทำนองเพลงทางฆ้องวงใหญ่มีความยาวทั้งหมด 7 วรรค รวม 28 ห้องเพลง
ดังตัวอย่างที่ 24

ตัวอย่างที่ 24

- ล ช ด	- ม - ร	- ล ช ด	- ม - ร	- ฟ ม ร	- ม ม ม	- ม ร ด	- ร ร ร
- ฟ ม ร	- ม ม ม	- ม ร ด	- ร ร ร	- ล - ร	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ร
- ล - ร	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ร
ม ร ด ร	ม ร ด ร	ม ร ด ร	ม ร ด ร				

จากตัวอย่างที่ 24 สามารถแสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางฆ้องวงใหญ่
ตามตาราง 13

ตาราง 13 แสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางฆ้องวงใหญ่

ลูกตกวรรคที่	เสียง	ลูกตกวรรคที่	เสียง
1	ร	2	ร
3	ร	4	ร
5	ร	6	ร
7	ร	-	-

จากตาราง 13 สรุปได้ว่าทำนองเพลงกราวในทางฆ้องวงใหญ่ลูกโยนที่ 7 มีลูกตกทุก
วรรคเพลงเป็นเสียง “เร”

ทำนองเพลงกราวในทางเดียวจะเข้าลูกโยนที่ 7 มีความยาวทั้งหมด 18 วรรค รวม 72
ห้องเพลง เริ่มตั้งแต่วรรคเพลงที่ 287-304 ตามตัวอย่างที่ 15 หน้า 58 - 59 มีเสียงลูกตก
ดังตาราง 14

ตาราง 14 แสดงเสียงลูกตกของทำนองเพลงกราวในทางเดียวจะชักกลุ่มลูกโยนที่ 7
มีเสียง “เร” เป็นหลักในการดำเนินทำนอง

ลูกตกวรรคที่	เสียง	ลูกตกวรรคที่	เสียง
287	ด	288	ม
289	ด	290	ร
291	ด	292	ม
293	ด	294	ร
295	ม	296	ร
297	ม	298	ร
299	ร	300	ร
301	ร	302	ร
303	ร	304	ร

จากตาราง 13 และตาราง 14 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความสัมพันธ์เสียงลูกตกของ
วรรคเพลงระหว่างทางซ้องวงใหญ่กับทางเดียวจะเช้แล้วพบว่า

1. วรรคเพลงที่มีเสียงลูกตกเสียงเดียวกันกับซ้องวงใหญ่ทั้งประโยคมีทั้งหมด 6 วรรค
เพลงได้แก่วรรคเพลงที่ 299-300, 301-302 และวรรคเพลงที่ 303-304
2. วรรคเพลงที่มีเสียงลูกตกเสียงเดียวกันกับซ้องวงใหญ่เฉพาะวรรคหลังมีทั้งหมด 4
วรรคเพลงได้แก่วรรคเพลงที่ 290, 294, 296 และวรรคเพลงที่ 298
3. ไม่ปรากฏวรรคเพลงที่มีเสียงลูกตกเสียงเดียวกันกับซ้องวงใหญ่ในวรรคหน้า
4. วรรคเพลงที่มีเสียงลูกตกไม่ตรงกันกับซ้องวงใหญ่มีทั้งหมด 4 วรรคเพลงได้แก่
วรรคเพลงที่ 287, 288, 291 และวรรคเพลงที่ 292 เสียงที่ปรากฏในวรรคเพลงเหล่านี้คือ ด และ ม

2.2 ความสัมพันธ์ของวรรณคดีเพลงและลูกตกในส่วนที่เป็นเนื้อเพลงกราวในสอง สองชั้น ระหว่างทางม้องวงใหญ่กับทางเดี่ยวจะเข้

ความสัมพันธ์ของวรรณคดีเพลงและลูกตกในส่วนที่เป็นเนื้อเพลงกราวในสองสองชั้น
ระหว่างทางม้องวงใหญ่กับทางเดี่ยวจะเข้ ตามรายละเอียดดังตัวอย่างที่ 25 ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 25 เปรียบเทียบเนื้อเพลงกราวใน ระหว่างม้องวงกับทางเดี่ยวจะเข้ เนื้อเพลงกราวใน

ม้อง	- ทดร	- ช-ช	- ล-ร	- ด--	- ทดร	- ช-ช	- ล-ร	- ด--
จะเข้	ลชฟม	ฟชลช	ดรมร	ชมร ด	ฟชลท	ดทลช	ลชฟช	ฟมร ด

ม้อง	- ม-ด	- ร-ม	- ล-ร	- ด-ล	- ฟชล	- ช-ม	- ช-ม	- มร ด
จะเข้	มรชด	รмฟช	ฟมรด	มรด ล	ชลดร	มดรม	ดลชม	ชมรด

ม้อง	- ม-ด	- ร-ม	- ล-ร	- ด-ล	- ฟชล	- ช-ม	- ช-ม	- มร ด
จะเข้	ดดลช	ลมชร	ชมรด	มรด ล	ชลดร	มดรม	ดลชม	ชมร ด

ม้อง	- ฟชล	- ล-ล	- ด-ล	- ช-ล	- ช-ฟ	- ฟฟฟ	- ช-ล	- ลลล
จะเข้	ดชดล	ดชดล	ดชดล	ดชด ล	ชลดร	ดรมฟ	ชมฟช	ลฟชล

ม้อง	- ฟชล	- ด-ร	- ฟ-ร	- ด-ล	- ช-ฟ	- ฟฟฟ	- ช-ล	- ลลล
จะเข้	ดชดล	รดมร	ฟมชฟ	มรดล	ดรดล	ดลชฟ	ชมชฟ	ลชดล

ม้อง	- ช-ช	- ลชม	- ช-ฟ	มร-ม	- มรด	- ช-ด	- ดรม	ฟช-ช
จะเข้	ดมรม	ชมรม	ดมรม	ชมรม	ดลชม	ชดรม	มรฟม	ฟชลช

ม้อง	- ท-ช	- ล-ท	- ม-ล	- ช-ม	- มรด	- ช-ด	- ดรม	ฟช-ช
จะเข้	ทลทช	ลทลท	ดทรด	ทลชม	ชมรด	ชดรม	ฟมชม	ฟชลช

ม้อง	- ช - ล	- ทดร	- มชร	มรดล	- ฟชล	- ช - ม	- ช - ม	- มรด
จะเข้	ดรมฟ	ชฟมร	ชมรด	มรดล	ชลดร	มดรม	ดลชม	ชมรด

ม้อง	- ม - ด	- ร - ม	- ล - ร	- ด - ล	- ฟชล	- ช - ม	- ช - ม	- มรด
จะเข้	รดลช	ลมชร	ชมรด	มรดล	ชลดร	มดรม	ดลชม	ชมรด

ม้อง	- ฟชล	- ล - ล	- ด - ล	- ช - ล	- ช - ฟ	- ฟฟฟ	- ช - ล	- ลลล
จะเข้	ดดดช	ดดดล	ดดดช	ดดดล	- ด - ด	ดดฟฟ	ฟดชช	ชดลล

ม้อง	- ฟชล	- ด - ร	- ฟ - ร	- ด - ล	- ช - ฟ	- ฟฟฟ	- ช - ล	- ลลล
จะเข้	ลดมม	มดรร	ดมรด	ทล - ล	ดดทล	ชฟ - ฟ	ดรมฟ	ชล - ล

ม้อง	- ช - ช	- ลชม	- ช - ฟ	มร - ม	- มรด	- ช - ด	- ดรม	ฟช - ช
จะเข้	ชดรม	มม - ม	ดลชม	มม - ม	ชมรด	ดด - ด	ชดรม	ฟชลช

ม้อง	- ท - ช	- ล - ท	- ม - ล	- ช - ม	- มรด	- ช - ด	- ดรม	ฟช - ช
จะเข้	ทลทช	ลทลท	ดทรด	ทลชม	ชมรด	ชดรม	ฟมชม	ฟชลช

ม้อง	- ช - ล	- ทดร	- มชร	มรดล	- ฟชล	- ช - ม	- ช - ม	- มรด
จะเข้	ดรมฟ	ชฟมร	ชมรด	มรดล	ชลดร	มดรม	ดลชม	ชมรด

ม้อง	- ม - ด	- ร - ม	- ล - ร	- ด - ล	- ฟชล	- ช - ม	- ช - ม	- มรด
จะเข้	รดลช	ลมชร	ชมรด	มรดล	ชลดร	มดรม	ดลชม	ชมรด

ม้อง	- ทดร	- ช - ช	- ล - ร	- ด - -	- ทดร	- ช - ช	- ล - ร	- ด - -
จะเข้	รดลช	ลมชร	ชมรด	มรดล	ลดดท	ดลทช	ลชฟม	ฟมรด

ซ้อง	- ฟ - ช	- ล - ช	- ล - ร	- ด - -	- ฟ - ช	- ล - ช	- ฟ - ช	- ล - ด
จะเข้	ลชฟม	ฟชลช	ดรมร	ชมรด	ชมฟช	ลฟชล	ทชลท	ดลทด

ซ้อง	- ฟฟ	ชล - ช	- ฟ - ม	- ร - ด				
จะเข้	ทลชฟ	ลชฟม	ชฟมร	ฟมรด	ชมฟช	ลฟชล	ทชลท	ดลทด

ซ้อง				
จะเข้	ทลชฟ	ลชฟม	ชฟมร	ฟมรด

จากตัวอย่างที่ 25 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบทางซ้องวงใหญ่กับการดำเนินกลอนทางเดี่ยวจะเข้เพลงกราวในสองชั้นแล้ว พบว่า เสียงลูกตกของวรรคเพลงเกือบทุกวรรคตกเสียงเดียวกัน มีเพียงวรรคเพลงเดียวเท่านั้นที่มีเสียงลูกตกต่างกัน ซึ่งตรงกับโน้ตวรรคที่ 179 ดังตัวอย่างที่ 26

ตัวอย่างที่ 26

ซ้อง	- ทดร	- ช-ช	- ล-ร	- ด - -	- ทดร	- ช-ช	- ล-ร	- ด - -
จะเข้	รดลช	ลมชร	ชมรด	มรดล	ลดดท	ดลทช	ลฟชม	ฟรมด

จากโน้ตดังกล่าว จะเห็นได้ว่า

ทางซ้องวงใหญ่ ลูกตกเสียง โด
ทางจะเข้ ลูกตกเสียง ลา

ถ้าพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของชั้นคู่เสียงขาขึ้น จะเป็นคู่ 6 ชั้นคู่ เสียงขาลงจะเป็นคู่ 3 ชั้นคู่เสียงทั้ง 2 ชนิดนี้ ตามหลักทฤษฎีดนตรีไทยโดยเฉพาะวิธีการบรรเลงซ้องวงใหญ่ จะพบว่าการใช้ชั้นคู่เสียงนี้อยู่เป็นจำนวนมาก เพราะเป็นชั้นคู่เสียงที่มีความไพเราะสนิทมกมกลืนไม่แพ้คู่ 4 อีกทั้งยังเป็นคู่เสียงที่อยู่ในบันไดเสียงเดียวกันอีกด้วย และถ้าพิจารณาถึงลูกตกแล้ว

จะเห็นได้ว่าเป็นลูกตกที่อยู่กลางประโยคเพลง ซึ่งมีความสำคัญลดน้อยลงกว่าลูกตกท้ายประโยคเพลง แต่ถึงอย่างไรก็ตามจากการที่ทำงานองทั้ง 2 เกิดการคลาดเคลื่อนกันนี้ ผู้ประพันธ์ทางเดียวคงมุ่งที่จะร้อยเรียงทำงานองในแนวนอนให้สัมผัสกลมกลืนกันเป็นสำคัญ มากกว่าการเปรียบเทียบสัมผัสของทำงานองทั้งสองในแนวตั้ง

สำหรับเนื้อเพลงกราวในสองชั้นทางจะเห็นของครูทองดี สุจริตกุล เริ่มตั้งแต่วรรคเพลงที่ 149 ถึงวรรคเพลงที่ 185 เมื่อนำมาวัดกับเนื้อทำงานองทางซ้องแล้ว ปรากฏว่า ทำงานองทางเดียวจะเห็นเกินจากเนื้อทำงานองทางซ้องไป 2 วรรคเพลง ตามตัวอย่างที่ 27 ดังนี้

ตัวอย่างที่ 27

ทางซ้อง

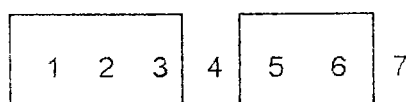
- ฟ - ช	- ล - ช	- ล - ร	- ด - -	- ฟ - ช	- ล - ช	- ฟ - ช	- ล - ด
- ฟ ฟ ฟ	ช ล - ช	- ฟ - ม	- ร - ด				

ทางจะเห็น

- ล ช ฟ ม	ฟ ช ล ช	ด ร ม ร	ช ม ร ด	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ท ช ล ท	ด ล ท ด
ท ล ช ฟ	ล ช ฟ ม	ช ฟ ม ร	ฟ ม ร ด	ช ม ช ฟ	ล ฟ ช ล	ท ช ล ท	ด ล ท ด
ท ล ช ฟ	ล ช ฟ ม	ช ฟ ม ร	ฟ ม ร ด				

3. วิเคราะห์เรื่องบันไดเสียง

บันไดเสียง บันไดเสียงของคนตรีไทยคือบันไดเสียงซึ่งมีโครงสร้างของเสียงสำคัญหรือเสียงหลัก 5 เสียง และมีเสียงรอง 2 เสียง ตามแผนผังด้านล่าง

เสียงชั้นที่ 1 2 3 5 และ 6 เป็นเสียงหลัก เสียงชั้นที่ 4 และ 7 เป็นเสียงรอง เสียงแต่ละเสียงจากชั้นที่ 1 ถึงชั้นที่ 7 มีความห่างของระดับเสียงเท่ากัน เสียงที่สูงขึ้นไปต่อจากชั้นที่ 7 นั้นเป็นเสียงเดียวกับชั้นที่ 1 นั้นเอง แต่มีระดับเสียงสูงกว่าเป็นคู่ 8 ในที่นี้คือบันไดเสียงตามลักษณะบทเพลง ซึ่งมีบันไดเสียงหลักต่างๆ ดังต่อไปนี้

บันไดเสียง “โด” คือ บทเพลงที่ใช้โน้ต ด ร ม ช ล เป็นโน้ตหลักและใช้โน้ต ฟ ท เป็นโน้ตรอง

บันไดเสียง “เร” คือ บทเพลงที่ใช้โน้ต ร ม ฟ ล ท เป็นโน้ตหลัก และใช้โน้ต ช ด เป็นโน้ตรอง

บันไดเสียง “มี” คือ บทเพลงที่ใช้โน้ต ม ฟ ช ท ด เป็นโน้ตหลักและใช้โน้ต ล ร เป็นโน้ตรอง

บันไดเสียง “ฟา” คือ บทเพลงที่ใช้โน้ต ฟ ช ล ด ร เป็นโน้ตหลัก และใช้โน้ต ท ม เป็นโน้ตรอง

บันไดเสียง “ซอล” คือ บทเพลงที่ใช้โน้ต ช ล ท ร ม เป็นโน้ตหลัก และใช้โน้ต ด ฟ เป็นโน้ตรอง

บันไดเสียง “ลา” คือบทเพลงที่ใช้โน้ต ล ท ด ม ฟ เป็นโน้ตหลัก และใช้โน้ต ร ช เป็นโน้ตรอง

บันไดเสียง “ที” คือ บทเพลงที่ใช้โน้ต ท ด ร ฟ ช เป็นโน้ตหลัก และใช้โน้ต ม ล เป็นโน้ตรอง

จากการวิเคราะห์เรื่องบันไดเสียงทั้งสองส่วนที่สำคัญของบทเพลงเดี่ยวกราวในสองชั้นทางจะเข้ โดยอาศัยหลักการของโครงสร้างบันไดเสียงต่างๆ ตามหลักทฤษฎีดนตรีไทย ได้ผลของการวิเคราะห์ในแต่ละส่วนของเพลงกราวใน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 บันไดเสียงของส่วนที่เป็นลูกโยน

บันไดเสียงของส่วนที่เป็นลูกโยนทั้ง 7 กลุ่ม มีดังนี้

3.1.1 กลุ่มลูกโยนที่ 1 บันไดเสียง “ที” จะใช้โน้ต ท ด ร ฟ ช เป็นหลักและใช้ ม ล เป็นโน้ตรอง ลูกตกวรรคเพลงเป็นโน้ตขั้นที่ 1 ของบันไดเสียง คือ เสียง ที มีลักษณะทำนองตามตัวอย่างที่ 4 หน้า 36 - 42

3.1.2 กลุ่มลูกโยนที่ 2 บันไดเสียง “มี” จะใช้โน้ต ม ฟ ช ท ด เป็นหลัก และใช้ ล, ร เป็นโน้ตรอง ลูกตกวรรคเพลงเป็นโน้ตขั้นที่ 6 ของบันไดเสียง คือ เสียง โด มีลักษณะทำนองตามตัวอย่างที่ 6 หน้า 43 - 46

3.1.3 กลุ่มลูกโยนที่ 3 บันไดเสียง “โด” จะใช้โน้ต ด ร ม ช ล เป็นหลักและใช้ ฟ ท เป็นโน้ตรอง ลูกตกวรรคเพลงเป็นโน้ตขั้นที่ 6 ของบันไดเสียง คือ เสียง ลา มีลักษณะทำนองตามตัวอย่างที่ 8 หน้า 50

3.1.4 กลุ่มลูกโยนที่ 4 บันไดเสียง “ฟา” จะใช้โน้ต ฟ ซ ล ด ร เป็นหลักและใช้ ท ม เป็น โน้ตรอง ลูกตกวรรคเพลงเป็นโน้ตขั้นที่ 6 ของบันไดเสียง คือ เสียง เร มีลักษณะทำนองตามตัวอย่างที่ 10 หน้า 51 - 53

3.1.5 กลุ่มลูกโยนที่ 5 บันไดเสียง “ฟา” เช่นเดียวกับกลุ่มลูกโยนที่ 4 แต่ ลูกตกของวรรคเพลงเป็นโน้ตขั้นที่ 2 ของบันไดเสียง คือ เสียง ซอล มีลักษณะทำนองตามตัวอย่างที่ 12 หน้า 54 - 56

3.1.6 กลุ่มลูกโยนที่ 6 บันไดเสียง “โด” เช่นเดียวกับกลุ่มลูกโยนที่ 3 แต่ลูกตกของวรรคเพลงเป็นโน้ตขั้นที่ 3 ของบันไดเสียง คือ เสียง มี มีลักษณะทำนองตามตัวอย่างที่ 14 หน้า 56 - 58

3.1.7 กลุ่มลูกโยนที่ 7 บันไดเสียง “โด” เช่นเดียวกับกลุ่มลูกโยนที่ 3 แต่ ลูกตกของวรรคเพลงเป็นโน้ตขั้นที่ 2 ของบันไดเสียง คือเสียง เร มีลักษณะทำนองตามตัวอย่างที่ 15 หน้า 58 - 59

3.2 บันไดเสียงของส่วนที่เป็นเนื้อเพลง

บันไดเสียงของส่วนที่เป็นเนื้อเพลงจะอยู่ในบันไดเสียง “โด” จะใช้โน้ต ด ร ม ซ ล เป็นหลัก และใช้โน้ต ฟ ท เป็นโน้ตรอง ลูกตกวรรคเพลงเป็นโน้ตขั้นที่ 1 ของ บันไดเสียง คือ เสียง โด มีลักษณะทำนองตามตัวอย่างที่ 7 หน้า 47 - 49

นอกจากกลุ่มทำนองลูกโยนและกลุ่มทำนองเนื้อเพลงทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น เมื่อนำมาเรียบเรียงตามลักษณะขององค์ประกอบของบทเพลงเดี่ยวกราวในแล้ว ยังมีกลุ่มทำนองอีกกลุ่มหนึ่งทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมประสานระหว่างกลุ่มทำนองที่มีกลุ่มเสียงต่างกัน เนื่องจากเพลงกราวในเป็นเพลงประเภทโยนมีลักษณะการดำเนินทำนองขึ้นเสียงเดียวเป็นหลัก ดังนั้นผู้ประพันธ์จึงคิดหาวิธีการประพันธ์ทำนองต่างๆ ให้มีกลุ่มเสียงต่างกันเพื่อหลีกเลี่ยงการซ้ำทำนอง ทำให้ได้ทำนองที่หลากหลายดังกล่ามาแล้ว เมื่อนำเอาทำนองที่ผู้ประพันธ์ได้ประพันธ์ไว้มาบรรเลงติดต่อกันคงจะไม่เกิดความไพเราะ เพราะว่ากลุ่มทำนองต่างๆ เหล่านั้นมีกลุ่มเสียงต่างกัน จึงต้องอาศัยกลุ่มทำนองอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งในที่นี้เรียกว่า “ทำนองเชื่อม” เป็นตัวเชื่อมระหว่างกลุ่มทำนองต่างๆ ให้ผสมกลมกลืนกันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสามารถแบ่งทำนองเชื่อมออกได้ดังนี้

3.3 ทำนองที่เป็นตัวเชื่อมระหว่างลูกโยนกับลูกโยน เพลงเดี่ยวกราวในทางจะเข้ามีกลุ่มทำนองลูกโยนทั้งหมด 7 กลุ่ม เมื่อได้นำไปวิเคราะห์เรื่องบันไดเสียงโดยอาศัยหลักการตามโครงสร้างบันไดเสียงต่างๆ ดังกล่าวแล้วข้างต้นได้ผลของการวิเคราะห์ตามรายละเอียดต่อไปนี้

3.3.1 ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 1 กับลูกโยนที่ 2

ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 1 กับลูกโยนที่ 2 อยู่ระหว่างวรรคเพลงที่ 93-98 กลุ่มทำนองนั้นนอกจากจะเป็นตัวเชื่อมระหว่างกลุ่มลูกโยนแล้ว ยังมีบทบาทคล้ายกับเป็นสะพานในการย้ายบันไดเสียง กล่าวคือจากลูกโยนที่ 1 บันไดเสียง “ที” เมื่อนำมาเรียบเรียงติดต่อกับลูกโยนที่ 2 บันไดเสียง “มี” ทำนองเชื่อมที่อยู่ระหว่างลูกโยนทั้งสองทำหน้าที่เป็นสะพานในการย้ายบันไดเสียง “ที” ไปบันไดเสียง “มี” เมื่อวิเคราะห์แล้วกลุ่มทำนองเชื่อมนี้เป็นไปได้ทั้ง 2 บันไดเสียง คือ บันไดเสียง “ที” และบันไดเสียง “มี” มีลักษณะทำนองดังตัวอย่างที่ 5 หน้า 42 - 43

3.3.2 ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 3 กับ ลูกโยนที่ 4

ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 3 กับ ลูกโยนที่ 4 อยู่ระหว่างวรรคเพลงที่ 195-198 กลุ่มทำนองนั้นนอกจากจะเป็นตัวเชื่อมระหว่างกลุ่มลูกโยนแล้ว ยังมีบทบาทคล้ายกับเป็นสะพานในการย้ายบันไดเสียง กล่าวคือจากลูกโยนที่ 3 บันไดเสียง “โด” เมื่อนำมาเรียบเรียงติดต่อกับลูกโยนที่ 4 บันไดเสียง “ฟา” ทำนองเชื่อมที่อยู่ระหว่างลูกโยนทั้งสองทำหน้าที่เป็นสะพานในการย้ายบันไดเสียง “โด” ไปบันไดเสียง “ฟา” เมื่อวิเคราะห์แล้วกลุ่มทำนองเชื่อมนี้มีน้ำหนักค่อนข้างไปทางลูกโยนที่ 3 คือบันไดเสียง “โด” มีลักษณะทำนองดังตัวอย่างที่ 9 หน้า 51

3.3.3 ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 4 กับลูกโยนที่ 5

ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 4 กับลูกโยนที่ 5 อยู่ระหว่างวรรคเพลงที่ 231-234 เนื่องจากลูกโยนที่ 4 กับลูกโยนที่ 5 เป็นกลุ่มเสียงที่อยู่ในบันไดเสียงเดียวกันคือบันไดเสียง “ฟา” แต่มีลูกตกของวรรคเพลงต่างกัน กล่าวคือ ลูกโยนที่ 4 ลูกตกของวรรคเพลงเป็นเสียง “เร” ลูกโยนที่ 5 ลูกตกของวรรคเพลงเป็นเสียง “ซอล” ดังนั้นทำนองเชื่อมของลูกโยนที่ 4 กับลูกโยนที่ 5 นี้มีบทบาทเป็นตัวเชื่อมทำนองเท่านั้นมิได้ทำหน้าที่เป็นสะพานในการย้ายบันไดเสียงเหมือนกับทำนองเชื่อมอื่นๆ ดังกล่าวมาแล้ว แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าในระหว่างลูกโยนที่ 4 กับลูกโยนที่ 5 นั้นไม่มีการปรับเปลี่ยนบันไดเสียงจะมีก็เพียงการปรับเปลี่ยนเสียงลูกตกของวรรคเพลงเท่านั้น ตัวทำนองเชื่อมก็น่าจะอยู่ในบันไดเสียงเดียวกันคือบันไดเสียง “ฟา” แต่ก็มีได้เป็นเช่นนั้น ตัวทำนองเชื่อมกลับอยู่ในบันไดเสียง “ที” มีลักษณะทำนองดังตัวอย่างที่ 11 หน้า 53 - 54

3.3.4 ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 5 กับลูกโยนที่ 6

ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 5 กับลูกโยนที่ 6 อยู่ระหว่างวรรคเพลงที่ 260-264 กลุ่มทำนองนี้นอกจากจะเป็นตัวเชื่อมระหว่างกลุ่มลูกโยนแล้ว ยังมีบทบาทคล้ายกับเป็นสะพานในการย้ายบันไดเสียงกล่าวคือจากลูกโยนที่ 5 บันไดเสียง “ฟา” เมื่อนำมาเรียบเรียงติดต่อกับลูกโยนที่ 6 บันไดเสียง “โด” ทำนองเชื่อมที่อยู่ระหว่างลูกโยนทั้งสองทำหน้าที่เป็นสะพานในการย้ายบันไดเสียง “ฟา” ไปบันไดเสียง “โด” เมื่อวิเคราะห์แล้วกลุ่มทำนองเชื่อมนี้มีน้ำหนักเสียงค่อนข้างไปทางลูกโยนที่ 6 คือบันไดเสียง “โด” มีลักษณะทำนองดังตัวอย่างที่ 13 หน้า 56

3.3.5 ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 7 กับทำนองลงจบ

ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 7 กับทำนองลงจบอยู่ในวรรคเพลงที่ 305-306 กลุ่มทำนองนี้มีบทบาทคล้ายกับเป็นสะพานในการย้ายบันไดเสียงกล่าวคือ จากลูกโยนที่ 7 บันไดเสียง “โด” เมื่อนำมาเรียบเรียงติดต่อกับทำนองลงจบบันไดเสียง “ที” ทำนองเชื่อมที่อยู่ระหว่างลูกโยนที่ 7 กับทำนองลงจบนี้ทำหน้าที่เป็นสะพานในการย้ายบันไดเสียง “โด” ไปบันไดเสียง “ที” เมื่อวิเคราะห์แล้วกลุ่มทำนองเชื่อมนี้อยู่ในบันไดเสียง “ที” มีลักษณะทำนองดังตัวอย่างที่ 16 หน้า 60

3.4 ทำนองขึ้นและทำนองลงจบ

ทำนองขึ้นเป็นกลุ่มทำนองเริ่มต้นของบทเพลง และทำนองลงจบ เป็นกลุ่มทำนองสุดท้ายของบทเพลง ทั้งสองกลุ่มเป็นทำนองเดียวกันแต่มีการดัดแปลงพลิกเพลงทำนองทั้งทำนองขึ้นและทำนองลงจบแตกต่างกันออกไปอยู่ระหว่างวรรคเพลงที่ 1-2 และวรรคเพลงที่ 307-308 เมื่อได้นำไปวิเคราะห์บันไดเสียงตามโครงสร้างบันไดเสียงที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ได้ผลของการวิเคราะห์คือ ทำนองทั้งสองกลุ่มอยู่ในบันไดเสียง “ที” จะใช้โน้ต ท ด ร ฟ ซ เป็นหลัก และใช้ ล ม เป็นโน้ตรอง มีลักษณะทำนองตามตัวอย่างที่ 3 หน้า 35 และตัวอย่างที่ 17 หน้า 60

4. วิเคราะห์รูปแบบทำนอง

เนื่องจากเพลงเดี่ยวกราวในเป็นเพลงเดี่ยวที่มีลักษณะเฉพาะตัวอย่างหนึ่ง คือ เป็นเพลงเดี่ยวประเภทมีลูกโยนซึ่งแบ่งออกได้ 7 กลุ่ม ในส่วนทำนองที่เป็นลูกโยนนั้นเป็นส่วนที่เปิดโอกาสให้ผู้ประพันธ์ทางเดี่ยวได้ประดิษฐ์ทำนองโดยยึดลูกตกของการโยนเสียงเป็นหลักจะมากหรือน้อยแล้วแต่ว่าจะมีความไพเราะเหมาะสมเพียงใด ทำให้ทำนองเพลงกราวในมีลักษณะรูปแบบของทำนองมากมายหลายรูปแบบและครบทุกรส ด้วยเหตุนี้จึงมีผู้นิยมประดิษฐ์ทำนองเพลงกราวในทางเดี่ยวสำหรับเครื่องดนตรีไว้เกือบทุกชนิด สำหรับเพลงกราวในทางเดี่ยวจะเข้าทั้ง 7 โยนนั่นได้ผลจากการวิเคราะห์รูปแบบทำนองแยกออกตามลักษณะการดำเนินกลอนทางจะเข้ ดังนี้

4.1 การประดิษฐ์ทำนองที่เป็นลูกโยนทั้ง 7 กลุ่ม ผลจากการศึกษาวิเคราะห์รูปแบบทำนอง แยกออกตามลักษณะการดำเนินกลอนทางจะเข้ ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

4.1.1 ลูกโยนที่ 1 ตามตัวอย่างที่ 4 หน้า 36 - 42 มีทำนองทางซ้อง เสียง “ที” เป็นหลัก จากนั้นนำมาประดิษฐ์เป็นทางจะเข้ได้ทำนองที่มีลูกตกแตกต่างกัน แยกตามกลุ่มของวิธีการดำเนินทำนองทางจะเข้ตามตาราง 15 ดังนี้

ตาราง 15 แสดงการแบ่งกลุ่มการประดิษฐ์ทำนองลูกโยนที่ 1

กลุ่มที่	วรรคที่	ทำนองที่ประดิษฐ์ลูกตกวรรคเพลงเสียง	ไปหาลูกตกวรรคเพลงเสียง	วรรคที่
1	3	ร	ท	4
	5	ร	ท	6
	7	ร	ท	8
	9	ร	ท	10
	11	ร	ท	12
	13	ท	ซ	14
2	15	ด	ด	16
	17	ร	ร	18
	19	ซ	ซ	20
	21	ด	ด	22
	23	ร	ร	24
	25	ท	ท	26
	27	ฟ	ฟ	28
	29	ซ	ซ	30

ตาราง 15 (ต่อ)

กลุ่มที่	วรรคที่	ทำนองที่ประดิษฐ์ลูกตกวรรคเพลงเสียง	ไปหาลูกตกวรรคเพลงเสียง	วรรคที่
	31	ด	ด	32
	33	ร	ร	34
	35	ท	ท	36
3	37	ฟ	ท	38
	39	ร	ท	40
	41	ท	ร	42
	43	ร	ท	44
	45	ด	ท	46
	47	ท	ท	48
4	49	ร	ร	50
	51	ท	ฟ	52
	53	ด	ร	54
	55	ท	ฟ	56
	57	ร	ท	58
5	59	ท	ท	60
	61	ท	ท	62
	63	ท	ท	64
	65	ท	ท	66
	67	ท	ท	68
	69	ท	ท	70
	71	ท	ท	72
6	73	ด	ท	74
	75	ด	ท	76
	77	ท	ท	78
	79	ท	ท	80
	81	ท	ท	82
	83	ท	ท	84
7	85	ท	ท	86
	87	ท	ท	88
	89	ท	ท	90
	91	ท	ท	92

จากตาราง 15 สามารถอธิบายรายละเอียดลักษณะการดำเนินทำนองทางจะเข้าสู่ท่อน
ที่ 1 ได้ 7 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 วรรคเพลงที่ 3 – 14 ลักษณะการดำเนินทำนองใช้กลอนทางเก็บเป็นพื้น
และนำเอาเทคนิคการบรรเลงระดับเข้ามาสอดแทรกในแต่ละวรรค ซึ่งปรากฏว่ามีการใช้ลูกสะบัด
ทุกวรรคเพลง ลักษณะการระดับเสียงในกลุ่มนี้มี 2 ลักษณะคือ

1. สะบัดต่ำเสียง พบว่า ใช้กับท้ายประโยคเพลงทุกประโยค
2. สะบัดเรียงเสียง ส่วนใหญ่จะใช้ระดับเรียงเสียงลงมากกว่าลูกสะบัดเรียงเสียงขึ้นซึ่ง
มีการใช้ลูกสะบัดเรียงเสียงขึ้นเพียงครั้งเดียวดังตัวอย่างที่ 28

ตัวอย่างที่ 28

2 / 3

4

ลขฟด	ฟขลท	ททท รัดท	ลขฟร	ฟฟฟ ลขฟ	มรดฟ	มรดร	ด ---
----	----	----	----	----	----	----	-ท ททท
----	----	----	----	----	----	----	----

ในวรรคเพลงที่ 7-8 มีการใช้เทคนิคการบรรเลงลูกสะบัดหลักจังหวะ ซึ่งถือได้ว่าเป็น
ลักษณะเด่นของทำนองในกลุ่มนี้ ดังตัวอย่างที่ 29

ตัวอย่างที่ 29

3 / 5

6

----	----	----	----	- ร วรร	ดรฟข	ลขฟข	ลท ททท
- ทลข	ดขลท	ดทลทด	รดท ดร	ข ----	----	----	----
ฟ ----	----	----	----	----	----	----	----

สำหรับ 2 วรรคสุดท้ายของทำนองในกลุ่มนี้ จะค่อยๆ คลี่คลายจากทำนองทางเก็บ
เริ่มกรอทำนองให้เป็นทางกรอเพื่อจะเข้าสู่ทำนองในกลุ่มที่ 2 ต่อไป ดังตัวอย่างที่ 30

12 / 23

24

----	รืดพิ รืพิ	----	----	ดืพิ-ดืพิ	ดืพิ-ดืพิ	ดืพิ-ดืพิ	- ดื - รื
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

กลุ่มที่ 3 วรรณคดี 37-48 ลีลาในการดำเนินทำนองของกลุ่มนี้มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มที่ 1 คือ ใช้กลอนทางเก็บผสมผสานกับการบรรเลงระนาดทั้งระนาดเช้าเสียงและระนาดเรียงเสียง แต่ที่แตกต่างจากเพลงในกลุ่มที่ 1 คือ มีการใช้ลูกสะบัดสองเสียงซึ่งปรากฏอยู่ในระหว่างกลางของแต่ละห้องเพลง ตามตัวอย่างที่ 32

ตัวอย่างที่ 32

21 / 41

42

----	----	----	----	- ดวิดิ	รืดิวิท	ดืวิดิ	รื ทดพิ ข
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

22 / 43

44

ทขดพิ	ดื ขพิท พ	ขพิทข	ท พพิท ร	พิทพิ	ข รพิรดิ	รดพิร	พิรด -
----	----	----	----	----	----	----	--- ท .
----	----	----	----	----	----	----	----

23 / 45

46

----	----	----	----	----	----	----	----
ดทรด	ร ทดพิ ข	- ขพิม	รด-ด	----	---- พ	----	--- ท
----	----	----	----	----	----	----	----

กลุ่มที่ 4 วรรณคดี 49-58 เป็นการดำเนินทำนองทางเก็บโดยใช้สายกลางของจะเข้เป็นพื้น และใช้เสียงของทุกนมจะเข้ ยกเว้นเสียง มีและลา เนื่องจากเป็นทำนองที่อยู่ในบันไดเสียง ที ซึ่งตามปกติเพลงทั่วๆ ไป จะไม่ค่อยพบการใช้เสียงสูงสุด ของจะเข้ นมที่ 11 สายกลาง (เสียง เร สูง) ครึ่งกลุ่มหลังมีลักษณะการดำเนินทำนองโดยใช้การติดจะเข้ชนิดดีดรวคล้ายกับกลุ่มที่ 2 แต่ใช้สายกลางสลับกับสายลาว ดังตัวอย่างที่ 33

31 / 61

62

----	----	----	----	----	----	----	----
-- ททท	--- ท	- รมร	ท-- ท	-- ดท	ททท-ท	- รมร	ท- -ท
----	- ฟ-	----	- ฟ-	--- ฟ	- - ฟ-	----	- ฟ--

32 / 63

64

----	----	----	----	----	--- ด	----	----
ทดท-	ททท-ท	- รมร	ท-- ท	--- ท	- ช- ด	- ดรด	ท- - ท
--- ฟ	--- ฟ-	----	- ฟ--	- ฟ-	--- ด	----	- ฟ--

33 / 65

66

----	--- ด	----	----	----	--- ด	----	----
--- ท	- ช- ด	- ดรด	ท-- ท	- ดรด	ท- - ด	- ดรด	ท- - ท
- ฟ--	--- ด	----	- ฟ--	----	- ช- ด	----	- ฟ--

กลุ่มที่ 6 วรรณคดี 73-84 ลักษณะการดำเนินกลอนเพลงในกลุ่มนี้ ถือได้ว่าเป็นกลอนเพลงชนิดพิเศษอันเป็นแบบฉบับเฉพาะจะเห็นเท่านั้น กล่าวคือการดำเนินกลอนจะใช้สายลวดทั้งหมดในลักษณะการบรรเลงทางเก็บ กลอนเพลงแต่ละห้องเพลงจะมีเสียง "โด" ซึ่งเป็นโอสายลวดเปล่าปรากฏอยู่ทุกห้องในตำแหน่งที่ 2 ของแต่ละห้องเพลงโดยใช้ปิดไม้ดีดเข้า ส่วนโน้ตตำแหน่งที่ 3 ไม่มีการปิดไม้ดีด การเกิดเสียงของโน้ตตำแหน่งนี้อาศัยเสียงที่ยังกังวานจากโน้ตตำแหน่งที่ 2 (เสียงโด เปล่า) โดยหายใจหัวแม่มือและใช้ส่วนเล็บกดสาย รูปแบบของทำนองเพลงในกลุ่มนี้ ทำให้การเดี่ยวจะเห็นเพลงกราวในมีเสียงหนึ่งนัก ผู้บรรเลงจะต้องระมัดระวังในเรื่องการเทียบสายจะเห็นโดยเฉพาะสายลวดให้เข้ากันเป็นอย่างดีและจะต้องปรับแนวจะเห็นสายลวดให้กินแทนทุกนมจึงจะมีเสียงกังวานไพเราะ อีกทั้งต้องระมัดระวังเรื่องการควบคุมจังหวะ ซึ่งส่วนมากผู้บรรเลงมักจะรุกจังหวะ ตามตัวอย่างที่ 35

ตัวอย่างที่ 35

37 / 73

74

----	----	----	----	----	----	----	----
ท---	----	----	----	----	----	----	----
- ดฟฟ	ฟดทท	ทดฟฟ	ฟดด้	ดด้ชช	ชดด้	ดด้ฟฟ	ฟดทท

----	----	----	----	----	----	----	----
ทล ททท	ทดททท	ทล ททท	ทดททท	ทล ททท	ทด ททท	ทล ททท	ทด ททท
----	----	----	----	----	----	----	----

4.1.2 ลูกโยนที่ 2 ตามตัวอย่างที่ 6 หน้า 43 - 46 มีทำนองทางซ้องเสียง "โด" เป็นหลักจากนั้นนำมาประดิษฐ์ทำนองเป็นทางจะเข้าได้ทำนองที่มีลูกตกแตกต่างกัน แยกตามกลุ่มวิธีดำเนินทำนอง ดังตาราง 16

ตาราง 16 แสดงการแบ่งกลุ่มการประดิษฐ์ทำนองของลูกโยนที่ 2

กลุ่มที่	วรรคที่	ทำนองที่ประดิษฐ์ลูกตกวรรคเพลงเสียง	ไปหาลูกตกวรรคเพลงเสียง	วรรคที่
1	99	ฟ	ช	100
	101	ฟ	ช	102
	103	ฟ	ฟ	104
2	105	ด	ช	106
	107	ม	ท	108
	109	ฟ	ด	110
3	111	ด	ด	112
	113	ด	ด	114
	115	ด	ด	116
4	117	ด	ด	118
	119	ด	ด	120
	121	ด	ด	122
5	123	ล	ช	124
	125	ฟ	ร	126
	127	ด	ล	128
	129	ช	ฟ	130
6	131	ร	ด	132
	133	ล	ช	134
7	135	ฟ	ร	136
	137	ด	ล	138

ตาราง 16 (ต่อ)

กลุ่มที่	วรรคที่	ทำนองที่ประดิษฐ์ลูกตกวรรคเพลงเสียง	ไปหาลูกตกวรรคเพลงเสียง	วรรคที่
8	139	๗	ฟ	140
	141	ร	ด	142
	143	ร	ด	144
	145	ด	ด	146
	147	ด	ด	146

จากตาราง 16 ลูกโยนที่ 2 ผลจากการศึกษาวิเคราะห์การแบ่งกลุ่มตามลักษณะการดำเนินทำนองทางจะเข้ ได้ 8 กลุ่ม ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 วรรคเพลงที่ 99 – 104 ดำเนินกลอนทางจะเข้ด้วยการดีดรัวเสียงยาวติดต่อกันโดยใช้สายเอกกลุ่มเสียงสูง ตั้งแต่จะเข้ที่ 7 ถึงนมจะเข้ที่ 11 ดังตัวอย่างที่ 37

ตัวอย่างที่ 37

50 / 99

100

----	--- ฟ	----	--- ฟ	----	--- ๗	----	--- ๗
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

51 / 101

102

----	--- ด	----	--- ฟ	----	--- ด	----	--- ๗
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

52 / 103

104

----	--- ด	----	--- ฟ	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

กลุ่มที่ 2 วรรคเพลงที่ 105-110 ดำเนินกลอนทางจะเข้โดยวิธีเก็บทำนองแทรกด้วยลูกสะบัดซ้ำเสียง ซึ่งลูกสะบัดนี้จะปรากฏอยู่ระหว่างกลางและท้ายวรรคเพลงทุกวรรคยกเว้นวรรคแรกและวรรคสุดท้ายของทำนองในกลุ่มนี้ ลีลาของทำนองเป็นการไล่เสียงเริ่มตั้งแต่เสียงสูงของ

สายเอก (มี) ลงมาถึงการใช้สายเปล่าของสายเอกแล้วต่อเนื่องเชื่อมทำนองด้วยการใช้สายกลาง
หนึ่งวรรคเพลงจากนั้นจึงเข้าสู่การดำเนินทำนองด้วยสายลวดตั้งแต่เสียง “ ฟา ” ลงมาหาเสียงโด
สายเปล่าตามลำดับ ดังตัวอย่างที่ 38

ตัวอย่างที่ 38

53 / 105

106

-มัมพิ	-มัม-พิ	--มัม	----	-มัมมัม	ดัม(ททท)	มัมดัม	ทท(ทท)
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

54 / 107

108

ดัมทท	ททฟฟ	ททฟ	ฟม มมม	ทฟมฟ	มด ดดด	ฟมดม	ด---
----	----	----	----	----	----	----	-ท(ททท)
----	----	----	----	----	----	----	----

55 / 109

110

----	----	----	----	----	----	----	---ด
มดทด	ทท(ทท)	ดทท	ท---	----	----	----	----
----	----	----	-ฟฟฟ	ททฟ	ฟม มมม	ทฟมฟ	มด--

กลุ่มที่ 3 วรรคเพลงที่ 111-116 ลักษณะการดำเนินกลอนจะเข้าในกลุ่มนี้ใช้เทคนิค
การกระทบสายลวดเปล่าสลับกับสายเอกเป็นพื้นฐานดำเนินทำนองของทั้ง 2 สายนี้จะให้เสียง
ลูกตกซึ่งเกิดจากสายลวดตกอยู่กลางและท้ายวรรคเพลงเสมอ ทั้งนี้เพราะเสียงที่เกิดจากสายลวด
นั้นให้ความรู้สึกหนักแน่น อีกทั้งยังเป็นการบ่งชี้ ถึงลักษณะการพลิกแพลงทำนองของลูกโยนอย่าง
เด่นชัด ดังตัวอย่างที่ 39

ตัวอย่างที่ 39

56 / 111

112

--ด(ด)	ด--ด	--ด(ด)	ด--ด	ดฟร	ด--ด	ดฟด	ด--ด
----	----	----	----	----	----	----	----
----	-ด--	----	-ด--	----	-ด--	----	-ด--

57 / 113

114

ดตต	ด--ด	ดพืต	ด--ด	พพต	ด--ด	พพต	ด--ด
----	----	----	----	----	----	----	----
----	-ด--	----	-ด--	----	-ด--	----	-ด--

58 / 115

116

ดตต	ด--ด	พพต	ด--ด	---ฟ	ฟ--ด	ด--ฟ	ฟ--ด
----	----	----	----	----	----	----	----
----	-ด--	----	-ด--	-ดฟ-	-ด--	-ดฟ-	-ด--

กลุ่มที่ 4 วรรณคดี 117-122 ลักษณะการดำเนินทำนองของจะเข้ในกลุ่มนี้เป็นลักษณะเฉพาะอีกรูปแบบหนึ่งของจะเข้ โดยใช้สายเอกกับสายลวดสลับกัน โน้ตตำแหน่งที่ 2 ของแต่ละห้องเป็นเสียง “โด” ซึ่งบรรเลงด้วยสายลวดสายเปล่าตรงกับจังหวะการปิดไม้ดีดเข้า จากนั้นโน้ตตำแหน่งที่ 3 ของแต่ละห้องสามารถกดนิ้วลงเสียงโดยไม่ต้องปิดไม้ดีด การเกิดเสียงของโน้ตตำแหน่งที่ 3 อาศัยเสียงโน้ตในตำแหน่งที่ 2 ที่ยังก้องกังวานอยู่ ขณะเกิดเสียงโน้ตตำแหน่งที่ 3 ตรงกับจังหวะการปิดไม้ดีดออก เพื่อจะปฏิบัติกับโน้ตตำแหน่งที่ 4 ของแต่ละห้องในจังหวะการปิดไม้ดีดเข้า นอกจากนี้ยังมีรูปแบบการบรรเลงที่เรียกว่า “รูดสาย” ลักษณะของทำนองที่ใช้เทคนิคการรูดสายนี้จะต้องมีเสียงโน้ตเรียงลำดับกันอย่างน้อย 5 เสียงจะขึ้นหรือลงก็ได้ เสียงโน้ตแรกกับเสียงโน้ตสุดท้ายอยู่ที่สายเอกระหว่างนั้นจะเป็นเสียงโน้ตที่เกิดจากสายลวด โดยหางยั่วแม่มีมือใช้เลียบกดไปตามจังหวะไม้ดีด ดังตัวอย่างที่ 40

ตัวอย่างที่ 40

59 / 117

118

ด--ช	ช--ด	ด--ฟ	ฟ--ด	ด--ฟ	ฟ--ด	ด--ฟ	ฟ--ด
----	----	----	----	----	----	----	----
-ดช-	-ดด-	-ดฟ-	-ด--	-ดฟ-	-ด--	-ดฟ-	-ด--

60 / 119

120

ด--ช	ช--ด	ด--ฟ	ฟ--ด	ด---	---ด	ด---	---ด
----	----	----	----	----	----	----	----
-ดช-	-ดด-	-ดฟ-	-ด--	-พชด	ทด--	-ชพม	รูด--

61 / 121

122

ด ---	--- ดั	ด ---	--- ด	ด ---	--- ดั	ด ---	--- ดั
----	----	----	----	----	----	----	----
- พชล	ทด้--	- ดัทล	ชด--	- พชล	ทด้--	- ชัฟมี	ร็ด--

กลุ่มที่ 5 วรรคเพลงที่ 123-128 การประดิษฐ์ทำนองทางจะเข้ยังคงใช้เทคนิคการกระทบสายลวด และการรูดสายคล้ายกับทำนองในกลุ่มที่ 4 ต่างกันตรงที่มีการบรรเลงซ้ำเสียงใน ห้องเพลงแรกของแต่ละวรรคโดยอาศัยเสียงลูกตกสุดท้ายของวรรคเพลงตามลำดับ ดังตัวอย่างที่ 41

ตัวอย่างที่ 41

62 / 123

124

ดัด - พี	พี -- รั	ด ---	--- ล	ลลลล	ล -- ล	ล -- ดั	ดั -- ช
----	----	----	----	----	----	----	----
-- พี -	- ดร -	- พมีรั	ดัล --	----	- ดล -	- ดดั -	- ดช -

63 / 125

126

ชชชช	ช -- ช	ช -- ล	ล - ฟฟ	ฟฟฟฟ	ฟ -- ฟ	ฟ -- ช	ช -- ร
----	----	----	----	----	----	----	----
----	- ดช -	- ดล -	- ด --	----	- ดฟ -	- ดช -	- ดร -

64 / 127

128

รรรร	ร -- ร	ร -- ฟ	ฟ -- ด	ด -- พี	ด -- รั	ด ---	--- ล
----	----	----	----	----	----	----	----
----	- ดร -	- ดฟ -	- ด --	- พี --	- รั --	- พมีรั	ดัล --

กลุ่มที่ 6 วรรคเพลงที่ 129-132 การประดิษฐ์ทำนองในกลุ่มนี้ใช้เทคนิคการกระทบสายลวดสลับกับการรูดสาย โดยทำนองที่มีการรูดสายนั้นปรากฏอยู่ในครึ่งหลังของแต่ละวรรคเพลง ดังตัวอย่างที่ 42

ตัวอย่างที่ 42

65 / 129

130

ด -- รั	ด -- ดั	ด ---	--- ช	ด -- ดั	ด -- ล	ด ---	--- ฟ
----	----	----	----	----	----	----	----
- รั --	- ดั --	- รัลล	ล --	- รั --	- ล --	- ดัทล	ชฟ --

72 / 143

144

ดัดด้ช.	ลฟชร	พรพร	พรพร	พรชฟ	ชรฟด	รดรด	รดรด
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

73 / 145

146

ดัดด้ช.	ลฟชร	พรชฟ	ชรฟด	ดัดด้ช.	ลฟชร	พรชฟ	ชรฟด
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

74 / 147

148

พรชฟ	ชรฟด	พรชฟ	ชรฟด	พมรด	พมรด	พมรด	พมรด
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

4.1.3 ลูกโยนที่ 3 ตามตัวอย่างที่ 8 หน้า 50 มีทำนองทางฆ้องเสียง "ลา" จากนั้นนำมาประดิษฐ์ทำนองเป็นทางจะเข้ ได้ทำนองที่มีลูกตกแตกต่างกัน แยกตามกลุ่มวิธีดำเนินทำนองทางจะเข้ตามตาราง 17 ดังนี้

ตาราง 17 แสดงการแบ่งกลุ่มการประดิษฐ์ทำนองลูกโยนที่ 3

กลุ่มที่	วรรคที่	ทำนองที่ประดิษฐ์ลูกตกวรรคเพลงเสียง	ไปหาลูกตกวรรคเพลงเสียง	วรรคที่
1	-	-	ด	186
	187	ด	ด	188
	189	ด	ล	190
2	191	ล	ล	192
3	193	ล	ล	194

จากตาราง 17 ลูกโยนที่ 3 ผลจากการศึกษาวิเคราะห์การแบ่งกลุ่มทำนองตามลักษณะการดำเนินกลอนทางจะเข้ได้ 3 กลุ่มมีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มที่ 1 วรรคเพลงที่ 186-189 การประดิษฐ์ทำนองใช้ทางเก็บธรรมดา ในระยะ 1 วรรคเพลงนั้นมีการดำเนินทำนองโดยใช้สายจะเข้ทั้ง 3 สายผสมผสานกัน ตอนท้ายของแต่ละวรรคเพลงมีการกระทบสายเลียงโค เป็นคู่ 8 ทั้ง 3 สาย ดังตัวอย่างที่ 45

ตัวอย่างที่ 45

186

ขมขร	มรด-	----	- ด - ด
----	--- ล	ข-- ล	ขด--
----	----	- มข -	- ด --

94/ 187

188

----	----	----	- ด - ด	ขมรด	มรด-	----	- ด - ด
ข-- ล	ขรดล	ข-- ล	ขด--	----	--- ล	ข-- ล	ขด--
- มข -	----	- มข -	- ด --	----	----	- มข -	- ด --

95/189

----	----	----	- ด - ด
ข-- ล	ขรดล	ข-- ล	ขด--
- มข -	----	- มข -	- ด --

กลุ่มที่ 2 วรรคเพลงที่ 190-192 การประดิษฐ์ทำนองใช้ทางเก็บในลักษณะการทอน
ทำนอง ดังตัวอย่างที่ 46

ตัวอย่างที่ 46

190

ขมรด	มรด-	----	----
----	--- ล	ข-- ล	ขลดล
----	----	- มข -	----

96/ 191

192

- มรด	มรด-	----	----	----	----	----	----
ข---	--- ล	ข-- ล	ขลดล	ข-- ล	ขลดล	ข-- ล	ขลดล
----	----	- มข -	----	- มข -	----	- มข -	----

กลุ่มที่ 3 วรรณคดีที่ 193-194 รูปแบบทำนองในกลุ่มนี้บ่งบอกถึงลักษณะของลูกโยนอย่างเด่นชัด มีการใช้เทคนิคการสลับเสียงหน้าห้องเพลงทุกห้อง และพลิกแพลงทำนองตั้งแต่เดิมมีเสียงซ้ำกัน เป็นการบรรเลงสลับสายของจะเข้ จึงทำให้เสียงที่ซ้ำกันนั้นมีช่วงเสียงห่างกันอีก 1 ทบเสียง ดังตัวอย่างที่ 47

ตัวอย่างที่ 47

97/193

194

----	----	----	----	ดัดดัด ดัซ	ดัดดัด ดัล	ดัดดัด ดัซ	ดัดดัด ดัล
ดัดดัด ดซ	ดัดดัด ดล	ดัดดัด ดซ	ดัดดัด ดล	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

4.1.4 ลูกโยนที่ 4 ตามตัวอย่างที่ 10 หน้า 51-53 มีทำนองทางช่องเสียง “เร” จากนั้นนำมาประดิษฐ์ทำนองเป็นทางจะเข้ได้ทำนองที่มีลูกตกแตกต่างกัน แยกตามกลุ่มวิธีดำเนินทำนองทางจะเข้ตามตาราง 18 ดังนี้

ตาราง 18 แสดงการแบ่งกลุ่มการประดิษฐ์ทำนองลูกโยนที่ 4

กลุ่มที่	วรรคที่	ทำนองที่ประดิษฐ์ลูกตกวรรณคดีเสียง	ไปหาลูกตกวรรณคดีเสียง	วรรคที่
1	199	ล	ซ	200
	201	ซ	ล	202
	203	ล	ซ	204
	205	ล	ล	206
	207	ล	ล	208
	209	ร	ซ	210
	211	ร	ด	212
2	213	ซ	ร	214
3	215	ด	ซ	216
	217	ซ	ร	218

ตาราง 18 (ต่อ)

กลุ่มที่	วรรคที่	ทำนองที่ประดิษฐ์ลูกตกวรรคเพลงเสียง	ไปหาลูกตกวรรคเพลงเสียง	วรรคที่
4	219	ร	ร	220
	221	ร	ร	222
5	223	ร	ร	224
	225	ร	ร	226
	227	ร	ร	228
	229	ร	ร	230

จากตาราง 18 ลูกโยนที่ 4 ผลจากการศึกษาวิเคราะห์การแบ่งกลุ่มทำนองตามลักษณะการดำเนินกลอนทางจะใช้ได้ 5 กลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มที่ 1 วรรคเพลงที่ 199-211 ดำเนินกลอนทางจะเข้าด้วยเทคนิคการตีตัวเสียงยาวต่อเนื่องกันสลับกับการสะบัดขี้นี้อีกเหมือนกับลักษณะการดำเนินทำนองของลูกโยนที่ 1 ดังตัวอย่างที่ 48

ตัวอย่างที่ 48

100/ 199

200

----	---	---	---	---	---	---	---
---	---	---	---	---	---	---	---
---	---	---	---	---	---	---	---

101/ 201

202

----	ด - ลดล	----	---	---	ลขดลลดล	----	----
---	---	---	---	---	---	---	---
---	---	---	---	---	---	---	---

102/ 203

204

ขดล ขดล	ขดล ขดล	ขดล ขดล	- ข - ล	---	ฟ	---	---
---	---	---	---	---	---	---	---
---	---	---	---	---	---	---	---

กลุ่มที่ 4 วรรณเพลงที่ 219-22 ดำเนินทำนองทางจะเข้าด้วยวิธีเก็บผสมกับการกระทบสาย ทั้งสายกลางและสายลวดเป็นคู่ 8 ลักษณะของทำนองจะบรรเลงซ้ำทำนองอย่าง 2 เทียบดังตัวอย่างที่ 51

ตัวอย่างที่ 51

110 / 219

220

วัดลช	ชฟ-ช	- ดมร	ร- - ร	วัดลช	ชฟ-ช	- ดมร	ร- - ร
----	--- ช	----	----	----	--- ช	----	----
----	----	----	- ร - -	----	----	----	- ร - -

221

วัดมร	ร- - ร	วัดมร	ร- - ร
----	----	----	----
----	- ร - -	----	- ร - -

กลุ่มที่ 5 วรรณเพลงที่ 222-230 ดำเนินทำนองด้วยวิธีเก็บสลับกับการกระทบสาย ซึ่งอยู่ในตอนท้ายของวรรณเพลง มีลักษณะการซ้ำและทอนทำนอง วรรณเพลงสุดท้ายของทำนองในกลุ่มนี้มีลักษณะเป็นลูกโยน ดังตัวอย่างที่ 52

ตัวอย่างที่ 52

222

ค- - - ร	คชฟร	ค- - - ร	ค- - - ร
- คค -	----	- คค -	----
----	----	----	- ร - -

112 / 223

224

คคชฟ	คชฟร	ค- - - ร	ค- - - ร	ค- - - ร	คชฟร	ค- - - ร	ค- - - ร
----	----	- คค -	----	- คค -	----	- คค -	----
----	----	----	- ร - -	----	----	----	- ร - -

113 / 225

226

ดลขฟ	ลขฟร	ด--ร	ด--ร	ดลขฟ	ลขฟร	ด--ร	ดลขฟ
----	----	-ลด-	----	----	----	-ลด-	----
----	----	----	-ร--	----	----	----	----

114 / 227

228

ดลขฟ	ลขฟร	ด--ร	ดลขฟ	ด--ร	ดลขฟ	ด--ร	ดลขฟ
----	----	-ลด-	----	-ลด-	----	-ลด-	----
----	----	----	----	----	----	----	----

115 / 229

230

ด--ร	ดลขฟ	ด--ร	ดลขฟ	ฟฟฟ ฟด	ฟฟฟ ฟร	ฟฟฟ ฟด	ฟฟฟ ฟร
-ลด-	----	-ลด-	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

4.1.5 ลูกโยนที่ 5 ตามตัวอย่างที่ 12 หน้า 54-56 มีทำนองทางซ้องเสียง "ซอล" จากนั้นนำมาประดิษฐ์ทำนองเป็นทางจะเข้ได้ทำนองที่มีลูกตกแตกต่างกัน แยกตามกลุ่มวิธีดำเนินทำนองทางจะเข้ตามตาราง 19 ดังนี้

ตาราง 19 แสดงการแบ่งกลุ่มการประดิษฐ์ทำนองลูกโยนที่ 5

กลุ่มที่	วรรคที่	ทำนองที่ประดิษฐ์ลูกตกวรรคเพลงเสียง	ไปหาลูกตกวรรคเพลงเสียง	วรรคที่
1	235	๗	๗	236
	237	๗	๗	238
	239	๗	๗	240
	241	๗	๗	242
2	243	๗	๗	244
	245	๗	๗	246
3	247	๗	๗	248
	249	๗	๗	250
	251	๗	๗	252
4	253	๗	๗	254
	255	๗	๗	256
5	257	๗	๗	258
	259	๗		

จากตาราง 19 ลูกโยนที่ 5 ผลจากการศึกษาวิเคราะห์การสร้างรูปแบบทำนองสามารถแบ่งกลุ่มทำนองตามลักษณะการดำเนินกลอนทางจะเข้าได้ 5 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 วรรคเพลงที่ 235-242 ดำเนินทำนองด้วยวิธีเก็บโดยใช้เทคนิคการดีดสายเปล่า สายเอกเป็นพื้น กล่าวคือในแต่ละห้องเพลงจะดีดสายเปล่าหน้าห้องเพลงทั้งหมด 3 ครั้ง ช่วงท้ายของแต่ละห้องเป็นเสียงตัวโน้ตที่จะต้องกดนิ้ว ดังนั้นรูปแบบของทำนองในกลุ่มนี้จะมีเสียงหนักตกทุกๆ ห้องเพลงและมีการซ้ำทำนอง ดังตัวอย่างที่ 53

ตัวอย่างที่ 53

118 / 235				236			
ดกดร	ดกดช	ดกดค	ดกดช	ดกดค	ดกดช	ดกดค	ดกดช
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

119 / 237				238			
ดกดร	ดกดช	ดกดค	ดกดช	ดกดค	ดกดช	ดกดค	ดกดช
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

120 / 239				240			
ดกดค	ดกดช	ดกดค	ดกดช	ดกดค	ดกดช	ดกดค	ดกดช
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

121 / 241				242			
ดกดค	ดกดช	ดกดค	ดกดช	ดกดค	ดกดช	ดกดค	ดกดช
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

กลุ่มที่ 2 วรรคเพลงที่ 243-246 ดำเนินทำนองด้วยวิธีเก็บค่อยๆ เริ่ม แทรกเสียงโน้ตเข้ามาแทนที่สายเปล่าสายเอกจากทำนองกลุ่มที่ 1 โดยเริ่มที่วรรคหน้าก่อน แล้วจึงค่อยๆ แทรกเสียงโน้ตในวรรคหลังในช่วงท้าย ดังตัวอย่างที่ 54

130 / 259

ดํทลข	ดํทลข	ดํทลข	ดํทลข
----	----	----	----
----	----	----	----

4.1.6 ลูกโยนที่ 6 ตามตัวอย่างที่ 14 หน้า 56-58 มีทำนองทางฆ้องเสียง “มี” จากนั้นนำมาประดิษฐ์ทำนองขึ้นเป็นทางจะเข้ได้ทำนองที่มีลูกตกแตกต่างกันสามารถแบ่งกลุ่มทำนองตามลักษณะการดำเนินกลอนทางจะเข้ตามตาราง 20 ดังนี้

ตาราง 20 แสดงการแบ่งกลุ่มการประดิษฐ์ทำนองของลูกโยนที่ 6

กลุ่มที่	วรรคที่	ทำนองที่ประดิษฐ์ลูกตกวรรคเพลงเสียง	ไปหาลูกตกวรรคเพลงเสียง	วรรคที่
1	265	ม	ท	266
	267	ล	ช	268
	269	ม	ด	270
2	271	ม	ม	272
	273	ม	ม	274
	275	ม	ม	276
3	277	ม	ม	278
	279	ม	ม	280
	281	ม	ม	282
	283	ม	ม	284
	285	ม	ม	286

จากตาราง 20 ลูกโยนที่ 6 ผลจากการศึกษาวิเคราะห์การสร้างรูปแบบทำนอง สามารถแบ่งทำนองตามลักษณะการดำเนินกลอนทางจะเข้ได้ 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 วรรคเพลงที่ 265-269 ลักษณะการดำเนินกลอนทางจะเข้ใช้เทคนิคการกระทบสายระหว่างสายเอกกับสายลวด รูปแบบทำนองในแต่ละวรรคจะมีโน้ตอยู่ 3 ห้องเพลง คือ ไม่ปรากฏโน้ตในห้องเพลงที่ 1 ห้องเพลงที่ 2 มีโน้ต 1 ตัว ห้องเพลงที่ 3 มีโน้ต 3 ตัว และห้องเพลงที่ 4 มีโน้ต 3 ตัวซึ่งเป็นห้องที่มีการกระทบสาย โน้ตในห้องที่ 2 นั้นจะเป็นโน้ตที่ใช้สำหรับย้าทำนอง ดังตัวอย่างที่ 58

ตัวอย่างที่ 58

133 / 265

266

มื---	----	----	----	----	---มื	-ชลท	ล--ท
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	-ท--

134 / 267

268

----	---ท	-มชล	ท--ล	----	---ล	-รวมช	ม--ช
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	-ล--	----	----	----	-ช--

135 / 269

----	---ช	-ดรม	ร--ม
----	----	----	----
----	----	----	-ม--

กลุ่มที่ 2 วรรณคดี 270-276 ดำเนินทำนองด้วยการใช้เทคนิคกระทบสายและรูดสาย ช่วงทำนองใช้วิธีการดีดรัวเสียงยาวขึ้นเสียง “มี” ลักษณะการกระทบสายของทำนองในกลุ่มนี้มี 2 ลักษณะคือ วรรคแรกกระทบสายโดยการปิดไม้ดีดต่อเนื่องกันทั้งออกและเข้าปรากฏในวรรคเพลงที่ 270 ส่วนในวรรคหลังกระทบสายโดยการปิดไม้ดีด ออก-เข้า-เข้า ปรากฏในวรรคเพลงที่ 271 ดังตัวอย่างที่ 59

ตัวอย่างที่ 59

135 / 270

ม--ช	ท--ม	ม--ร	ร--ด
----	----	----	----
-ดช-	-ดม-	-ดร-	-ดต-

136 / 271

272

ล--ล	ด--ช	ด---	---ม	----	---มี	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----
-ล--	-ช--	-ลล	ช--	---	---	---	---

143 / 285

286

ทททท	ทททท	ทททท	ทททท	ทททท	ทททท	ทททท	ทททท
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

4.1.7 ลูกโยนที่ 7 ตามตัวอย่างที่ 15 หน้า 58-59 มีทำนองทางซ้องเสียง “เร” จากนั้นนำมาประดิษฐ์ทำนองเป็นทางจะเข้ได้ทำนองที่มีลูกตกแตกต่างกัน แยกตามกลุ่มวิธีดำเนินทางจะเข้ ตามตาราง 21 ดังนี้

ตาราง 21 แสดงการแบ่งกลุ่มการประดิษฐ์ทำนองลูกโยนที่ 7

กลุ่มที่	วรรคที่	ทำนองที่ประดิษฐ์ลูกตกวรรคเพลงเสียง	ไปหาลูกตกวรรคเพลงเสียง	วรรคที่
1	287	ด	ม	288
	289	ด	ร	290
	291	ด	ม	292
	293	ด	ร	294
2	295	ม	ร	296
	297	ม	ร	298
3	299	ร	ร	300
4	301	ร	ร	302
	303	ร	ร	304

จากตาราง 21 ลูกโยนที่ 7 ผลจากการศึกษาวิเคราะห์การสร้างรูปแบบทำนอง สามารถแบ่งกลุ่มทำนองตามลักษณะการดำเนินกลอนทางจะเข้ได้ กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 วรรคเพลงที่ 287-294 ดำเนินทำนองด้วยทางเก็บโดยมีเสียง “ซอล” อันเกิดจากการดีดสายเอกกดนมจะเข้ที่ 4 เป็นพื้นซึ่งปรากฏอยู่ใน 3 ตำแหน่งหน้าของแต่ละห้องเพลง สลับด้วยเสียง โด, เร, มี ในตำแหน่งสุดท้ายของแต่ละห้องเพลง ผู้บรรเลงจะต้องระมัดระวังเรื่องการเหวี่ยงมือในการกดนมจะเข้ ซึ่งจะทำให้เกิดการผิดพลาดได้ง่ายและจะต้องมีกำลังจึงจะบรรเลงทำนองเพลงในกลุ่มนี้ได้ดี เนื่องจากเสียงพื้น (เสียง ซอล) จะต้องกดนิ้วอยู่ตลอดเวลา ดังตัวอย่างที่ 61

ตัวอย่างที่ 61

144 / 287

288

ซซซด	ซซซม	ซซซว	ซซซด	ซซซม	ซซซว	ซซซด	ซซซม
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

145 / 289

290

ซซซด	ซซซม	ซซซว	ซซซด	ซซซม	ซซซว	ซซซด	ซซซว
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

146 / 291

292

ซซซด	ซซซม	ซซซว	ซซซด	ซซซม	ซซซว	ซซซด	ซซซม
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

147 / 293

294

ซซซด	ซซซม	ซซซว	ซซซด	ซซซม	ซซซว	ซซซด	ซซซว
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

กลุ่มที่ 2 วรรคเพลงที่ 295-298 เป็นการดำเนินทำนองทางเก็บโดยได้พลิกเพลงทำนองจากกลุ่มที่ 1 ให้มีความลึบซับซ้อนของทำนองมากขึ้น ลักษณะของทำนองยังคงใช้เสียง “ซอล” เป็นเสียงพื้น กล่าวคือแต่ละห้องเพลงจะมีเสียงซอลอยู่ในตำแหน่งที่ 1 และตำแหน่งที่ 3 ลับด้วยเสียงโน้ตในตำแหน่งที่ 2 และตำแหน่งที่ 4 เสียง โด, เร, มี ยิ่งทำให้เกิดความยุ่งยากในการกดนมจะเข้ เพราะจะทำให้นิ้วพันกันได้ง่าย เนื่องจากตำแหน่งการกดนมจะเข้เสียง โด, เร, มี อยู่ใกล้ชิดติดกัน อีกทั้งจังหวะของทำนองในกลุ่มนี้จะเร็วมาก เพราะเป็นทำนองในกลุ่มลดท้ายของเพลงกราวิน ดังตัวอย่างที่ 62

152 / 303

304

รตขฟ	มรตว	มรขฟ	มรตว	รตขฟ	มรตว	มรขฟ	มรตว
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

4.2 การประดิษฐ์ทำนองส่วนที่เป็นเนื้อเพลง

การประดิษฐ์ทำนองส่วนที่เป็นเนื้อเพลง ตามตัวอย่างที่ 7 หน้า 47-49 โดยยึดลูกตกของวรรณคดีที่เป็นทำนองทางช้างเป็นหลัก จากนั้นนำมาประดิษฐ์เป็นทางการดำเนินทำนองของจะเข้ได้ทำนองที่มีลูกตกแตกต่างกัน แยกตามกลุ่มของวิธีการดำเนินทางจะเข้ตามตาราง 22 ดังนี้

ตาราง 22 แสดงการแบ่งกลุ่มการประดิษฐ์ทำนองของเนื้อเพลงกราวใน

กลุ่มที่	วรรคที่	ทำนองที่ประดิษฐ์ลูกตกวรรณคดีเสียง	ไปหาลูกตกวรรณคดีเสียง	วรรคที่
1	149	ด	ด	150
	151	ล	ด	152
	153	ล	ด	154
	155	ล	ล	156
	157	ล	ล	158
	159	ม	ข	160
	161	ม	ข	162
	163	ล	ด	164
	165	ล	ด	166
	167	ล	ล	168
2	169	ล	ล	170
	171	ม	ข	172
3	173	ม	ข	174
	175	ล	ด	176
	177	ล	ด	178
	179	ล	ด	180
	181	ด	ด	182
	183	ด	ด	184
	185	ด	-	

จากตาราง 22 ผลการศึกษาวิเคราะห์รูปแบบทำนองของส่วนที่เป็นเนื้อเพลงกราวใน สามารถแบ่งกลุ่มตามลักษณะการดำเนินทำนองทางจะเข้าได้ 3 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 วรรคเพลงที่ 149-167 ดำเนินทำนองด้วยทางเก็บเป็นพื้น โดยใช้สายเอกและ สายกลางเป็นตัวดำเนินทำนอง วรรคเพลงสุดท้ายของทำนองในกลุ่มนี้ใช้เทคนิคลูกสะบัดซ้ำเสียง ในส่วนหน้าของห้องเพลงทั้งหมด 3 ห้องเพลง ดังตัวอย่างที่ 65

ตัวอย่างที่ 65

82 / 163

164

ดรวมฟ	ขพมร	ขมรด	มรด-	--- ร	มดรวม	ดลขม	ขมรด
----	----	----	--- ล	ขลด -	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

83 / 165

166

รคคข	คคข	ขคคค	คคค	--- ร	คคคค	คคคค	ขคคค
----	----	----	--- ค	คคค -	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

84 / 167

----	----	----	----
ดดดข	ดดด ดล	ดดดดข	ดดดดล
----	----	----	----

กลุ่มที่ 2 วรรคเพลงที่ 168-172 ดำเนินทำนองด้วยเทคนิคการกระทบสายและการจรด สาย ดังตัวอย่างที่ 66

ตัวอย่างที่ 66

84 / 168

--- ด	ด -- ฟ	ฟ -- ข	ข -- ล
----	----	----	----
- ด --	- ดฟ-	- ดข-	- ดล -

85 / 169

170

ล--ม	ม--ร	ด---	---ล	ด---	---ฟ	ด---	---ล
---	---	---	---	---	---	---	---
-ดม-	-ดริ-	-มริดี	ทล--	-ดืทล	ทฟ--	-รพ	ทล--

86 / 171

172

ชดรม	ม--ม	ดลชม	ม--ม	ชมรด	ด--ด	ชดรม	ฟชลช
---	---	---	---	---	---	---	---
---	-ม--	---	-ม--	---	-ด--	---	---

กลุ่มที่ 3 วรรคเพลงที่ 173-185 มีลักษณะรูปแบบการดำเนินทำนองด้วยทางเก็บ
เหมือนกับทำนองในกลุ่มที่ 1 วรรคเพลงที่ 149 ตามตัวอย่างที่ 65 หน้า 114

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาวิเคราะห์เพลงเดี่ยวกราวในสองชั้น ทางจะเซ้ที่บรรเลงโดยครุทองดี สุจริตกุล ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงองค์ประกอบของบทเพลงที่เกิดขึ้นในแต่ละทำนอง เปรียบเทียบทำนองทางซ้องวงใหญ่ซึ่งถือว่าเป็นทำนองหลักกับทางเดี่ยวจะเซ้เพลงกราวในสองชั้น เรื่องบันไดเสียงและรูปแบบทำนอง โดยจำแนกข้อมูลออกเป็นดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากตำราวิชาการ การสัมภาษณ์ การสังเกตเปรียบเทียบจากประสบการณ์ตรงในการบรรเลงเดี่ยวจะเซ้เพลงกราวในและจากการฟังแถบบันทึกเสียง เพื่อนำข้อมูลต่างๆ มาวิเคราะห์ตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ
2. บันทึกโน้ตเพลงเดี่ยวกราวในสองชั้นทางจะเซ้ ที่บรรเลงโดยครุทองดี สุจริตกุล เป็นโน้ตไทยและโน้ตสากล
3. วิเคราะห์องค์ประกอบของเพลงเดี่ยวกราวในสองชั้น
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบทำนองทางซ้องวงใหญ่กับทางเดี่ยวจะเซ้เพลงกราวในสองชั้น
5. วิเคราะห์เรื่องบันไดเสียง
6. วิเคราะห์รูปแบบทำนอง

ผลการวิเคราะห์

1. องค์ประกอบของบทเพลงเดี่ยวกราวใน สองชั้น สรุปได้ตามตาราง ดังนี้

ตาราง 23 แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของบทเพลงเดี่ยวกราวใน สองชั้น

กลุ่มที่	องค์ประกอบของเพลงเดี่ยวกราวในสองชั้นทางจะเซ้	บรรทัดที่	วรรคเพลงที่
1.	ทำนองขึ้น	1	1 - 2
2.	ลูกโยนที่ 1 เสียง ที (บันไดเสียง ที 1)	2 - 46	3 - 92
3.	ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 1 กับลูกโยนที่ 2	47 - 49	93 - 98
4.	ลูกโยนที่ 2 เสียง โด (บันไดเสียง มี 6)	50 - 74	99 - 148
5.	เนื้อเพลงกราวใน	75 - 93	149 - 185
6.	ลูกโยนที่ 3 เสียง ลา (บันไดเสียง โด 6)	93 - 97	186 - 194
7.	ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 3 กับลูกโยนที่ 4	98 - 99	195 - 198
8.	ลูกโยนที่ 4 เสียง เร (บันไดเสียง ฟา 6)	100 - 115	199 - 230

ตาราง 23 (ต่อ)

กลุ่มที่	องค์ประกอบของเพลงเดี่ยวกราวในสองชั้นทางจะเข้	บรรทัดที่	วรรคเพลงที่
9.	ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 4 กับลูกโยนที่ 5	116 – 117	231 – 234
10.	ลูกโยนที่ 5 เสียง ซอล (บันไดเสียง ฟา 2)	118 – 130	235 – 259
11.	ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 5 กับลูกโยนที่ 6	130 – 132	260 – 264
12.	ลูกโยนที่ 6 เสียง มี (บันไดเสียง โด 3)	133 – 143	265 – 286
13.	ลูกโยนที่ 7 เสียง เร (บันไดเสียง โด 2)	144 – 152	287 – 304
14.	ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 7 กับทำนองลงจบ	153	305 – 306
15.	ทำนองลงจบ	154	307 – 308

2. การเปรียบเทียบทำนองทางฆ้องวงใหญ่กับทางเดี่ยวจะเข้เพลงกราวใน สองชั้น สรุปผลได้ดังนี้

2.1 ความสัมพันธ์ของวรรคเพลงและลูกตกในส่วนที่เป็นทำนองโยนทั้ง 7 กลุ่มพบว่าเสียงลูกตกของวรรคเพลงส่วนมากตกเสียงเดียวกันกับเสียงหลักของแต่ละกลุ่มลูกโยนและมีบางวรรคเพลงเสียงลูกตกต่างกันตามหัวข้อดังต่อไปนี้

- 2.1.1 ลูกโยนที่ 1 เสียงที่ ตามตาราง 1 หน้า 61 และตาราง 2 หน้า 62
- 2.1.2 ลูกโยนที่ 2 เสียงโด ตามตาราง 3 หน้า 64 และตาราง 4 หน้า 65
- 2.1.3 ลูกโยนที่ 3 เสียงลา ตามตาราง 5 หน้า 66 และตาราง 6 หน้า 67
- 2.1.4 ลูกโยนที่ 4 เสียงเร ตามตาราง 7 หน้า 68 และตาราง 8 หน้า 68
- 2.1.5 ลูกโยนที่ 5 เสียงซอล ตามตาราง 9 หน้า 70 และตาราง 10 หน้า 70
- 2.1.6 ลูกโยนที่ 6 เสียงมี ตามตาราง 11 หน้า 71 และตาราง 12 หน้า 72
- 2.1.7 ลูกโยนที่ 7 เสียงเร ตามตาราง 13 หน้า 73 และตาราง 14 หน้า 74

2.2 ความสัมพันธ์ของวรรคเพลงและลูกตกในส่วนที่เป็นทำนองเนื้อเพลง พบว่าเสียงลูกตกของวรรคเพลงส่วนมากตกเสียงเดียวกันกับเสียงหลักของทำนองเพลงทางฆ้องวงใหญ่ และมีทำนองเพลงทางเดี่ยวจะเข้เพียงวรรคเพลงเดียวเท่านั้นที่มีลูกตกของวรรคเพลงต่างจากทำนองเพลงทางฆ้องวงใหญ่ตามตัวอย่างที่ 26 หน้า 77

3. เรืองบันไดเสียง สรุปผลได้ดังนี้

3.1 บันไดเสียงส่วนที่เป็นลูกโยนทั้ง 7 กลุ่มมีดังนี้

- 3.1.1 ลูกโยนที่ 1 บันไดเสียง ที
- 3.1.2 ลูกโยนที่ 2 บันไดเสียง มี
- 3.1.3 ลูกโยนที่ 3 บันไดเสียง โด
- 3.1.4 ลูกโยนที่ 4 บันไดเสียง ฟา
- 3.1.5 ลูกโยนที่ 5 บันไดเสียง ฟา
- 3.1.6 ลูกโยนที่ 6 บันไดเสียง โด
- 3.1.7 ลูกโยนที่ 7 บันไดเสียง โด

3.2 บันไดเสียงส่วนที่เป็นเนื้อเพลง จะอยู่ในบันไดเสียง โด

3.3 บันไดเสียงส่วนที่เป็นทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนกับลูกโยนสรุปได้ดังนี้

- 3.3.1 ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 1 กับลูกโยนที่ 2 เป็นได้ทั้ง 2 บันไดเสียง คือ บันไดเสียง ที และบันไดเสียง มี
- 3.3.2 ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 3 กับลูกโยนที่ 4 อยู่ในบันไดเสียง โด
- 3.3.3 ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 4 กับลูกโยนที่ 5 อยู่ในบันไดเสียง ที
- 3.3.4 ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 5 กับลูกโยนที่ 6 อยู่ในบันไดเสียง โด
- 3.3.5 ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 7 กับทำนองลงจบ อยู่ในบันไดเสียง ที

3.4 บันไดเสียงทำนองขึ้นและทำนองลงจบ จะอยู่ในบันไดเสียง ที

4. รูปแบบทำนองสรุปได้ดังนี้

4.1 การประดิษฐ์ทำนองในส่วนที่เป็นลูกโยนทั้ง 7 กลุ่ม ผลจากการวิเคราะห์รูปแบบทำนอง แยกออกตามลักษณะการดำเนินกลอนทางจะเห็น ได้ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

- 4.1.1 ลูกโยนที่ 1 ตามตาราง 15 หน้า 83
- 4.1.2 ลูกโยนที่ 2 ตามตาราง 16 หน้า 91
- 4.1.3 ลูกโยนที่ 3 ตามตาราง 17 หน้า 97

4.1.4 ลูกโยนที่ 4 ตามตาราง 18 หน้า 99

4.1.5 ลูกโยนที่ 5 ตามตาราง 19 หน้า 103

4.1.6 ลูกโยนที่ 6 ตามตาราง 20 หน้า 107

4.1.7 ลูกโยนที่ 7 ตามตาราง 21 หน้า 110

4.2 การประดิษฐ์ทำนองในส่วนที่เป็นเนื้อเพลงสรุปผลการวิเคราะห์ดังรายละเอียดตามตาราง 22 หน้า 113

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์เพลงเดี่ยวกราวใน สองชั้นทางจะเข้ที่บรรเลงโดยครูทองดี สุจริตกุล ในแง่มุมอื่นๆ ต่อไป
2. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์เพลงเดี่ยวกราวใน สองชั้นทางจะเข้ของครูท่านอื่น เพื่อการศึกษาเปรียบเทียบและอนุรักษ์ไว้ในฐานะที่เป็นมรดกของชาติ
3. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์เรื่องบันไดเสียงของส่วนที่เป็นทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนกับลูกโยนอย่างลึกซึ้ง
4. ควรมีการศึกษาเพลงเดี่ยวกราวในสำหรับเครื่องดนตรีอื่นๆ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับวิชาการดนตรีในแง่มุมอื่นๆ ต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- โกวิท ชันศิริ และอรรณ บรจศิลป์. พื้นฐานดนตรีไทย 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2525.
- ท่าม พรประสิทธิ์. การศึกษาลงานเพลงเดี่ยวจะเข้ของคุณครูละเมียด จิตตะเสวี.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ, สำนักงาน. คำบรรยายวิชาดุริยางค-
ศาสตร์ไทย โดยนายบุญธรรม ตราโมท พ.ศ.2481. กรุงเทพฯ : ศิลปสนองการพิมพ์,
2540.
- จริยา สันตสวัสดิ์กุล. "เขาหัดจะเข้กันอย่างไร," ทีละลิ้งงานดนตรีไทยอุดมศึกษาครั้งที่ 11.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2521.
- จินตนา ดำรงค์เลิศ. วรรณกรรมเพลงลูกทุ่ง. เอกสารวิจัยอันดับที่ 30. กรุงเทพฯ :
สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533.
- จุมพล ปัญจะ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อาทร ธนวัฒน์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ.2541.
- จิรัช อาจณรงค์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อาทร ธนวัฒน์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่กองการสังคีต
กรมศิลปากร กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2541
- อลวย จิยะจันทน์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อาทร ธนวัฒน์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่เขตบางเขน
กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2542
- เฉลิม ม่วงแพศรี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อาทร ธนวัฒน์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่เขตประเวศ
กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542
- เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี. สังคีตนิยมว่าด้วยดนตรีไทย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2530.
- ณรงค์ชัย ปิฎกัษต์. การวิเคราะห์ทาง้องเพลงสาธุการ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2534. อัดสำเนา.
- _____. สารานุกรมเพลงไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์, 2535.
- โดม สว่างอารมย์. การศึกษาวีประวัติและวิเคราะห์ผลงานการประพันธ์เพลงของจางวางทั่ว
พาทยโกศล. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.
- ถาวร ศรีผ่อง. เพลงช้าเรื่องเพลงยาว : การวิเคราะห์ทาง้องวงใหญ่. วิทยานิพนธ์
ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.

ทรงวิทย์ แก้วศรี. ดนตรีไทย โครงสร้าง อภิธานศัพท์ และสารสังเขป. กรุงเทพฯ :

บริษัทรุ่งศิลป์การพิมพ์ (1977) จำกัด, 2533.

ทองดี สุจริตกุล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อาทร ธนวัฒน์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่หมู่บ้านมหามงคล

ถนนพุทธมณฑลสาย 2 เขตบางแค กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2541

ธนิต อยู่โพธิ์. เครื่องดนตรีไทย. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดศิวิลพร, 2510.

_____. สารัตถะดนตรี. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์, 2528.

นิกร จันทศร. ศึกษาเพลงเดี่ยวกราวในทางซ้องวงใหญ่. ปรินิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.

เนรมิตร ใจแสน. งานวิจัยเรื่องลักษณะและวิธีการบรรเลงจะเข้ในปัจจุบัน. กรุงเทพฯ :

ภาควิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

บุญช่วย โสวัตร. การวิเคราะห์เนื้อทำนองหลักของเพลงแขกมอญบางขุนพรหม. วิทยานิพนธ์

ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2538. อัดสำเนา.

_____. ทฤษฎีดุริยางค์ไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์, 2539.

บุญช่วย โสวัตร และคนอื่น ๆ. การปรับปรุงดนตรีไทยชั้นสูง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรือนแก้ว

การพิมพ์, 2539.

บุญเชิด พิณพาทย์. การศึกษาเพลงเดี่ยวกราวในสามชั้นทางระนาดเอก. ปรินิพนธ์ ศศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.

บุญสืบ บุญเกิด. ศึกษาชีวิตประวัติและวิเคราะห์ผลงานเพลงของสำราญ เกิดผล. ปรินิพนธ์

ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.

เบญจา ยอดดำเนิน-แอ๊ดติงส์ บุปผา ศิริรัมย์ และวาทีนี บุญชะลิกษ์. การศึกษาเชิงคุณภาพ

: เทคนิคการวิจัยภาคสนาม. พิมพ์ครั้งที่ 3. นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและ

สังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536.

ปกรณ์ รอดช้างเผื่อน. เครื่องดีดของไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.บ. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยเทคโนโลยี

และอาชีวศึกษา, 2523. อัดสำเนา.

ปกรณ์ รอดช้างเผื่อน เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อาทร ธนวัฒน์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะศิลปกรรม-

ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

ปัญญา รุ่งเรือง. ระบบเสียงดนตรีสยาม. กรุงเทพฯ : ดนตรีไทย ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, 2533.

ประวิทย์ ขาวปลื้ม. การวิเคราะห์เพลงเสมอ. ปรินิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.

ประสิทธิ์ ถาวร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อาทร ธวัชณีน เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่เขตบางกอกน้อย

กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2541

พงษ์สิทธิ์ ศิลปบรรเลง. การศึกษาเพลงร่ำมอญของเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. ปรินิพนธ์

ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.

พูนพิศ อมาตยกุล. ดนตรีวิจักขณ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สยามสมัย จำกัด, 2539.

_____ ดนตรีวิจักขณ์ ความรู้เรื่องดนตรีไทยเพื่อความชื่นชม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
เกียรติธุรกิจ จำกัด, 2527.

พูนพิศ อมาตยกุล และคนอื่นๆ. นามานุกรมศิลปินเพลงไทยในรอบ 200 ปีแห่งกรุงรัตนโกสินทร์.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์, 2532.

พิจิตต์ สวามิภักดิ์. "ดนตรีและการขับร้อง," ใน สาระดนตรีศึกษา : แนวคิดสู่แนวปฏิบัติ.

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

दनัย ลิมปदनัย. ดนตรีแห่งชีวิต. กรุงเทพฯ : กราฟิเคอาร์ท, 2522.

มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. บทละครเรื่อง เวณิสวานิช. กรุงเทพฯ :

บรรณกิจ, ม.ป.ป.

มนตรี ตราโมท. ดนตรีไทย. หนังสือที่ระลึกงานพระราชทานเพลิงศพนายมนตรี ตราโมท.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2538.

_____ . ม.ต. ปกิณกนิพนธ์ อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพนายมนตรี ตราโมท
2538.

_____ . ศัพท์สังคีต. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, 2507.

มนตรี ตราโมท และวิเชียร กุลตัญญ์. ฟังและเข้าใจเพลงไทย. กรุงเทพฯ : ไทยเซเซม,

2523.

มนตรี แย้มกสิกร. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับดนตรีไทย. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สงขลา, 2524.

มานพ วิสุทธิแพทย์. ดนตรีไทยวิเคราะห์. หนังสือที่ระลึกงานดนตรีไทยอุดมศึกษา ครั้งที่ 22.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2534.

_____ . ทฤษฎีการบันทึกโน้ตเพลงไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2535.

_____ . หลักการประพันธ์เพลงไทยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาดุริยางค-

ศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2530.

รุ่งริชา กิจมี. จะเข้า: การสร้างและการบรรเลง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540. จัดสำเนา.

เรณู โกศินานนท์. ดนตรีคือภาษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2522.

ศักรินทร์ สุ่มบุญ. "ผู้ที่เชี่ยวชาญจะเข้าใจในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์," ที่ระลึกการแสดงดนตรีไทย มัธยมศึกษา ครั้งที่ 14. กรุงเทพฯ : กลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษากรุงเทพฯ, 2533.

สงบศึก ธรรมวิหาร. แนวคิดและวิธีการของมนตรี ตราโมท ในการอนุรักษ์และถ่ายทอด ดนตรีไทยและเพลงไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ ประสานมิตร, 2534. จัดสำเนา.

สงัด ภูเขาทอง. การดนตรีไทยและทางเข้าสู่ดนตรีไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรือนแก้ว การพิมพ์, 2532.

สุจิตต์ วงษ์เทศ. ร้องรำ ทำเพลง ดนตรี และนาฏศิลป์ชาวสยาม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ มติชน, 2532.

สุมาลี นิมนานภาพ. ดนตรีวิจิตร. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย รามคำแหง, 2530.

สุวัฒนา แสงทับทิม เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อาทร ธนวัฒน์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สถาบัน นาฏดุริยางคศิลป์ กรมศิลปากร กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2542.

เสนีย์ เกษมวัฒนากุล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อาทร ธนวัฒน์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่โรงเรียน จิตรลดา กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 15 เมษายน พ.ศ. 2541.

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. เส้นทางเพลงลูกทุ่งไทย. ผลการประชุมวิชาการ และสัมมนา 25-26 มิถุนายน 2533. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรม แห่งชาติ, 2533.

ศักรินทร์ สุ่มบุญ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อาทร ธนวัฒน์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สถาบันราชภัฏ สอนสุนันทา กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2541.

อรรณพ บรรจงศิลป์ และโกวิท ชันศิริ. วิวัฒนาการของเพลงไทยสมัยรัตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

อุทัย แก้วละเอียด เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อาทร ธนวัฒน์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2541.

อุทิศ นาคสวัสดิ์. ทฤษฎีและปฏิบัติดนตรีไทย. กรุงเทพฯ : เทพนิมิตรการพิมพ์, 2522.

อุดม อรุณรัตน์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อาทร ธนวัฒน์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่เขตบางพลัด กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2542.

ภาคผนวก

27 28

14

----	----	---ฟ	----	-ท-ชทช	----	----	---ฟ
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

29 30

15

----	ชฟท ชทช	----	----	ฟทช-ฟทช	ฟทช-ฟทช	ฟทช-ฟทช	-ฟ-ช
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

31 32

16

---ร	-----	---ด	----	-ฟ-รฟร	----	----	---ด
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

33 34

17

----	รดฟ รฟร	----	----	ดฟร-ดฟร	ดฟร-ดฟร	ดฟร-ดฟร	ด---
----	----	----	----	----	----	----	-ช--
----	----	----	----	----	----	----	----

35 36

18

----	----	----	----	----	----	----	----
----	---ฟ	----	---ท	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

37 38

19

---ร	ดร รรร	ฟดรฟ	รฟ ฟฟฟ	ดรฟช	ฟช ชชช	ทฟชท	ชท ททท
ชทด-	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

39 40

20

ฟชทค	ทค คคค	รคท คค	คค รรค	คชทค	รคท คค	คชทค	รคคทท
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

55 56

28	----	----	----	----	----	----	----
	พขัฟร	----	คทท-ช	-ช-คท	----	----	----
	----	----	--ฟ-	ฟ----	----	---ฟ	---ฟ

57 58

29	----	----	----	----	----	----	----
	---ฟ	---ช	--พขั	พขั--	---ท	----	----
	----	----	----	----	----	----	----

59 60

30	----	----	----	----	----	----	----
	--ททท	--ททท	--ททท	--ททท	---ท	-รทร	ท--ท
	----	----	----	----	-ฟ--	----	-ฟ--

61 62

31	----	----	----	----	----	----	----
	--ททท	---ท	-รทร	ท--ท	--คท	ททท-ท	-รทร
	----	-ฟ-	----	-ฟ--	---ฟ	--ฟ-	-ฟ--

63 64

32	----	----	----	----	----	---ค	----
	คคท-	ททท-ท	-รทร	ท--ท	---ท	-ช-ค	-คคค
	---ฟ	---ฟ-	----	-ฟ--	-ฟ--	---ค	-ฟ--

65 66

33	----	---ค	----	----	----	---ค	----
	---ท	-ช-ค	-คคค	ท--ท	-คคค	ท--ค	-คคค
	-ฟ-	---ค	----	-ฟ--	----	-ช-ค	-ฟ--

67 68

34	----	---ค	----	----	----	---ค	----
	----	---ค	-คคค	ท--ท	---ท	-ช-ค	-คคค
	-คคค	คคคค	----	-ฟ--	-ฟ--	---ค	-ฟ--

69

70

35	----	---ด	----	----	----	---ด	----	----
	-ดรด	ท--ด	-ดรด	ท--ท	----	---ด	-ดรด	ท--ท
	----	-ช-ด	----	-ฟ--	-ดชฟ	ชดชด	----	-ฟ--

71

72

36	----	----	----	----	----	----	----	----
	-ดท-	ทดทท	รดท-	ทด ^๒ ทท	ทดท-	ทดทท	รดท-	ทดทท
	---ฟ	----	---ฟ	----	---ฟ	----	---ฟ	----

73

74

37	----	----	----	----	----	----	----	----
	ท---	----	----	----	----	----	----	----
	-ดฟฟ	ฟดทท	ทดฟฟ	ฟดดดี	ดัดชช	ชดดดี	ดัดฟฟ	ฟดทท

75

76

38	----	----	----	----	----	----	----	----
	----	----	----	----	----	----	----	----
	ทดชช	ชดรวี	รดฟฟ	ฟดดดี	ดัดชช	ชดดดี	ดัดฟฟ	ฟดทท

77

78

39	----	----	----	----	----	----	----	----
	----	----	----	----	----	----	----	----
	ทดรว	รดชช	ชดฟฟ	ฟดทท	ทดชช	ชดดดี	ดัดฟฟ	ฟดทท

79

80

40	----	----	----	----	----	----	----	----
	----	----	----	----	----	----	----	----
	ทดรว	รดชช	ชดฟฟ	ฟดทท	ทดชช	ชดดดี	ดัดฟฟ	ฟดทท

81

82

41	----	----	----	----	----	----	----	----
	----	----	----	----	----	----	----	----
	ทดชช	ชดดดี	ดัดฟฟ	ฟดทท	ทดชช	ชดดดี	ดัดฟฟ	ฟดทท

97 98

49	รื้ดรี	ดรีมื	มืขืมื	มืมืรี	ทลขฟ	ลขฟด	ฟฟฟ ดฟ	- ดื - ดื
	----	----	----	----	----	----	----	----
	----	----	----	----	----	----	----	----

ลูกโยนที่ 2

99 100

50	----	--- ฟ	----	--- ฟี	----	--- ช	----	--- ชื
	----	----	----	----	----	----	----	----
	----	----	----	----	----	----	----	----

101 102

51	----	--- ดื	----	--- ฟี	----	--- ดื	----	--- ชื
	----	----	----	----	----	----	----	----
	----	----	----	----	----	----	----	----

103 104

52	----	--- ดื	----	--- ฟี	----	----	----	----
	----	----	----	----	----	----	----	----
	----	----	----	----	----	----	----	----

105 106

53	- มืขื	- มื-ฟ	-- มืดื	----	- มืดื	ดืท ททท	มืดืทดื	ทช ชชช
	----	----	----	----	----	----	----	----
	----	----	----	----	----	----	----	----

107 108

54	ดืททท	ชฟฟฟ	ทชฟช	ฟม มมม	ชฟมฟ	มด ดดด	ฟมดม	ด ---
	----	----	----	----	----	----	----	- ท ททท
	----	----	----	----	----	----	----	----

109 110

55	----	----	----	----	----	----	----	--- ด
	มดทด	ทชชช	ดทชท	ช ---	----	----	----	----
	----	----	----	- ฟฟฟ	ทชฟช	ฟม มมม	ชฟมฟ	มด--

123		124																								
62	<table> <tr> <td>ดัด - ฟ้า</td><td>ฟ้า - - วั</td><td>ด - - -</td><td>- - - ล</td><td>ลลลล</td><td>ล - - ล</td><td>ล - - ด้</td><td>ด้ - - ช</td></tr> <tr> <td>- - - -</td><td>- - - -</td><td>- - - -</td><td>- - - -</td><td>- - - -</td><td>- - - -</td><td>- - - -</td><td>- - - -</td></tr> <tr> <td>- - ฟ้า -</td><td>- ด้วั -</td><td>- ฟ้าวั</td><td>ด้ล - -</td><td>- - - -</td><td>- ด้ล -</td><td>- ด้ด้ -</td><td>- ด้ช -</td></tr> </table>	ดัด - ฟ้า	ฟ้า - - วั	ด - - -	- - - ล	ลลลล	ล - - ล	ล - - ด้	ด้ - - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - ฟ้า -	- ด้วั -	- ฟ้าวั	ด้ล - -	- - - -	- ด้ล -	- ด้ด้ -	- ด้ช -	
ดัด - ฟ้า	ฟ้า - - วั	ด - - -	- - - ล	ลลลล	ล - - ล	ล - - ด้	ด้ - - ช																			
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -																			
- - ฟ้า -	- ด้วั -	- ฟ้าวั	ด้ล - -	- - - -	- ด้ล -	- ด้ด้ -	- ด้ช -																			

125

126

63

ชชชช	ช -- ช	ช -- ด	ด -- ฟ	ฟฟฟฟ	ฟ -- ฟ	ฟ -- ช	ช -- ร
----	----	----	----	----	----	----	----
----	-ดช-	-ดล-	-ดฟ-	----	-ดฟ-	-ดช-	-ดร-

127

128

64

รรรร	ร--ร	ร--ฟ	ฟ--ด	ด--ฟ	ด--ร	ด---	---ด
----	----	----	----	----	----	----	----
----	-ดร-	-ดฟ-	-ด--	-ฟ--	-ร--	-ฟมี	ดล--

129

130

65

ด -- รั	ด -- ด้	ด ---	--- ช	ด -- ด้	ด -- ล	ด ---	--- ฟ
----	----	----	----	----	----	----	----
- รั --	- ด้ --	- รัด้ท	ลช --	- ด้ --	- ล --	- ด้ทล	ชฟ --

131

132

66

ด--ด	ด--ช	ด---	----ร	ด--ช	ด--ฟ	ด---	---ด
----	----	----	----	----	----	----	----
-ล--	-ช--	-ลชฟ	มร--	-ช--	-ฟ--	-ชฟม	รด--

133

134

67

-- ดดด	--- ด	พืพืพื	พืรดัล	ล -- ล	ล -- ล	ดัลรดั	รดัลช
----	----	----	----	----	----	----	----
----	- ด --	----	----	- ล --	- ล --	----	----

135

136

68

ช - - ช	ช - - ช	ดชคํล	คํชลฟ	ฟ - - ฟ	ฟ - - ฟ	ชฟลช	ลฟชว
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- ช - -	- ช - -	- - - -	- - - -	- ฟ - -	- ฟ - -	- - - -	- - - -

137

138

69

ร--ร	ร--ร	พรชฟ	ชรฟด	ด--ด	ด--ด	ฟฟฟฟ	ฟฟฟฟ
----	----	----	----	----	----	----	----
-ร--	-ร--	----	----	-ด--	-ด--	----	----

140

[illegible]

142

[illegible]

144

[illegible]

146

[illegible]

148

[illegible]

เนื้อเพลงกราวใน

150

[illegible]

152

[illegible]

84	167	168	----	----	----	----	---ด	ด--ฟ	ฟ--ช	ช--ล
			คคคช	~~คคค~~ คค	~~คคคคช~~	~~คคคคค~~	----	----	----	----
			----	----	----	----	-ด--	-คฟ-	-คช-	-คค-

85	169	170	ล--ม	ม--ร	ด---	---ล	ด---	---ฟ	ค---	---ล
			----	----	----	----	----	----	----	----
			-คมี-	-คมี-	-มมีค	ทล--	-คทล	ชฟ--	-รคฟ	ชล--

86	171	172	ชดรม	ม--ม	คคชม	ม--ม	ชมรด	ค--ค	ชดรม	ฟชลช
			----	----	----	----	----	----	----	----
			----	-ม--	----	-ม--	----	-ค--	----	----

87	173	174	ทลทช	คทลท	คมีค	ทลชม	ชมรด	ชดรม	คคชม	ฟชลช
			----	----	----	----	----	----	----	----
			----	----	----	----	----	----	----	----

88	175	176	คคคฟ	ชคคค	ชมรด	มรด-	---ค	คคคค	คคคค	ชมรด
			----	----	----	---ล	ชคค-	----	----	----
			----	----	----	----	----	----	----	----

89	177	178	คคคช	คคคค	ชมรด	มรด-	---ค	คคคค	คคคค	ชมรด
			----	----	----	---ล	ชคค-	----	----	----
			----	----	----	----	----	----	----	----

90	179	180	คคคช	คคคค	ชมรด	มรด-	-คคค	คคคค	คคคค	คคคค
			----	----	----	---ล	ล---	----	----	----
			----	----	----	----	----	----	----	----

181

182

91

ลขฟม	ฟชลช	ดรรม	ชมรด	ชมฟช	ลฟชล	ทชลท	คัลทค
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

183

184

92

ทลชฟ	ลขฟม	ชฟมร	ฟมรด	ชมฟช	ลฟชล	ทชลท	คัลทค
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

185

93

ทลชฟ	ลขฟม	ชฟมร	ฟมรด
----	----	----	----
----	----	----	----

ลูกโยนที่ 3

186

ชมชช	มรด-	----	- ด - ด
----	--- ล	ช -- ล	ชด --
----	----	- มช -	- ด --

187

188

94

----	----	----	- ด - ด	ชมมรด	มรด-	----	- ด - ด
ช -- ล	ชวดล	ช -- ล	ชด --	----	--- ล	ช -- ล	ชด --
- มช -	----	- มช -	- ด --	----	----	- มช -	- ด --

189

190

95

----	----	----	- ด - ด	ชมมรด	มรด-	----	----
ช -- ล	ชวดล	ช -- ล	ชด --	----	--- ล	ช -- ล	ชดลล
- มช -	----	- มช -	- ด --	----	----	- มช -	----

	191	192					
96	- มรด	มรด-	----	----	----	----	----
	ช ---	--- ล	ช --- ล	ชลลล	ช --- ล	ชลลล	ช --- ล
	----	----	- มช -	----	- มช -	----	- มช -

205 206

103	----	---ร	----	---ล	----	---ช	----	-ด-ลลล
	----	----	----	----	----	----	----	----
	----	----	----	----	----	----	----	----

207 208

104	----	---ช	----	ลลลลลล	----	----	ชลลลลล	ชลลลลล
	----	----	----	----	----	----	----	----
	----	----	----	----	----	----	----	----

209 210

105	ชลลลลล	-ช-ล	----ฟ	---ร	---ช	----	---ช	----
	----	----	----	----	----	----	----	----
	----	----	----	----	----	----	----	----

211 212

106	---ร	----	----	----	ดล รรล	รฟ รรล	ดลลลล	ดล รรล
	----	----	----	----	----	----	----	----
	----	----	----	----	----	----	----	----

213 214

107	ลลลลล	ลลลลล	ชฟชชช	ชลลลล	ฟฟฟฟฟ	ฟชฟฟฟ	ฟด รรล	รฟ รรล
	----	----	----	----	----	----	----	----
	----	----	----	----	----	----	----	----

215 216

108	รลลล	--ดล	--ฟล	รลลล	--รล	ดลลลล	--ดล	ลลลล
	----	----	----	----	----	----	----	----
	----	----	----	----	----	----	----	----

217 218

109	--ลฟ	ชฟรชฟ	--ชช	ฟรล-ช	--ฟร	----	--รล	---ร
	----	----	----	----	----	----	----	----
	----	----	----	----	----	---	----	-ร--

	219	220						
110	วัดลข	ทพ-ท	- ดมร	ร- - ร	วัดลข	ทพ-ท	- ดมร	ร- - ร
	----	--- ท	----	----	----	--- ท	----	----
	----	----	----	- ร- -	----	----	----	- ร- -

221											
111	รวม	ร - ร	รวม	ร - ร	ด - ร	ดขฟ	ด - ร	ด - ร			
	----	----	----	----	- ลด -	----	- ลด -	----			
	----	- ร -	----	- ร -	----	----	----	----			- ร -

112	223																

113	225				226			
	ดลขฟ	ลขฟร	ด - - ร	ด - - ร	ดลขฟ	ลขฟร	ด - - ร	ดลขฟ
	- - - -	- - - -	- ลด-	- - - -	- - - -	- - - -	- ลด-	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - -	- ร - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

227		228																								
114	<table> <tr> <td>ดลขฟ</td><td>ลขฟร</td><td>ด - - ร</td><td>ดรฟร</td><td>ด - - ร</td><td>ดรฟร</td><td>ด - - ร</td><td>ดรฟร</td></tr> <tr> <td>- - - -</td><td>- - - -</td><td>- ลด -</td><td>- - - -</td><td>- ลด -</td><td>- - - -</td><td>- ลด -</td><td>- - - -</td></tr> <tr> <td>- - - -</td><td>- - - -</td><td>- - - -</td><td>- - - -</td><td>- - - -</td><td>- - - -</td><td>- - - -</td><td>- - - -</td></tr> </table>	ดลขฟ	ลขฟร	ด - - ร	ดรฟร	ด - - ร	ดรฟร	ด - - ร	ดรฟร	- - - -	- - - -	- ลด -	- - - -	- ลด -	- - - -	- ลด -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	
ดลขฟ	ลขฟร	ด - - ร	ดรฟร	ด - - ร	ดรฟร	ด - - ร	ดรฟร																			
- - - -	- - - -	- ลด -	- - - -	- ลด -	- - - -	- ลด -	- - - -																			
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -																			

[illegible]

ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 4 กับลูกโยนที่ 5

231	232						
116	ร - - ด	ด - - ร	ร - - ฟ	ฟ - - ช	ช - - ฟ	ฟ - - ท	ท - - ดั
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- ด - -	- ดร -	- ดฟ -	- ดช -	- ดฟ -	- ดท -	- ดดั -

247

248

124

ดพดพ	ดทดท	ดลดล	ดชดช	ดค้ดค้	ดทดท	ดลดล	ดชดช
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

249

250

125

ดพดพ	ดทดท	ดลดล	ดชดช	ดค้ดค้	ดทดท	ดลดล	ดชดช
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

251

252

126

ดร้ดค้	ดร้ดท	ดค้ดล	ดทดช	ดร้ดค้	ดร้ดท	ดค้ดล	ดทดช
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

253

254

127

ลค้ร้ดค้	ร้ดค้ท	ค้ดทล	ทดลช	ลค้ร้ดค้	ร้ดค้ท	ค้ดทล	ทดลช
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

255

256

128

ลค้ร้ดค้	ร้ดลช	ลค้ร้ดค้	ร้ดลช	ลค้ร้ดค้	ร้ดลช	ค้ลร้ดค้	ร้ลค้ช
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

257

258

129

ลค้ร้ดค้	ร้ดลช	ค้ลร้ดค้	ร้ลค้ช	ค้ลร้ดค้	ร้ลค้ช	ค้ลร้ดค้	ร้ลค้ช
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	----

259

130

ค้ทลช	ค้ทลช	ค้ทลช	ค้ทลช
----	----	----	----
----	----	----	----

ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 5 กับลูกโยนที่ 6

260

- ท - ล	- ช - ท	--- ล	- ช - ม
----	----	----	----
----	----	----	----

261

262

131

ชลชม	ชมรด	ดต - ด	ชดรม	ชมรด	มรด -	----	----
----	----	- ด --	----	----	--- ล	รดลช	ดลช -
----	----	- ด --	----	----	----	----	--- ม

263

264

132

----	----	--- ร	มดรม	ดมชล	ด้ชลด	ชลดว	ม้ดว -
--- ล	ดชลด	ชลด -	----	----	----	----	----
ดมช -	----	----	----	----	----	----	--- ม

ลูกโยนที่ 6

265

266

133

ม ---	----	----	----	----	--- ม	- ชลท	ล -- ท
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	----	----	----	----	- ท --

267

268

134

----	--- ท	- มชล	ท -- ล	----	--- ล	- รมช	ม -- ช
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	- ล --	----	----	----	- ช --

269

270

135

----	--- ช	- ดรม	ร -- ม	ม -- ช	ช -- ม	ม -- ร	ร -- ด
----	----	----	----	----	----	----	----
----	----	----	- ม --	- ดช -	- ดม -	- ดร -	- ดด -

136	ด--ล	ด--ช	ด---	---ม	----	---ม่	----	----
	----	----	----	----	----	----	----	----
	-ล--	-ช--	-ดําล	ชม--	----	----	----	----

Figure 1 illustrates a multi-span continuous beam structure. The beam is divided into eight equal spans by seven vertical supports. The total length is 273 units, and each span is 274 units long. The beam is supported by a central support (labeled 137) and two side supports (labeled 273 and 274). The beam is shown in a cross-section view, with the top surface labeled 'N' and the bottom surface labeled 'N'.

275	276
138	
----	----
----	----
----	----

	277	278					
139	ตัวดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี

[illegible][illegible][illegible]

150	299	ด --- - ล ลลล	--- ร ชลด -	ดฟฟฟฟ ----	ด -- ร - ลล -	300 ด --- - ล ลลล	--- ร ชลด -	ดฟฟฟฟ ----	ด -- ร - ลล -
		----	----	----	----	----	----	----	----

151	301	ดรมฟ	มรมฟ	มรชฟ	มรดร	302	ดรมฟ	มรมฟ	มรชฟ	มรดร
		----	----	----	----		----	----	----	----
		----	----	----	----		----	----	----	----

152	303	รดชฟ	มรดร	มรชฟ	มรดร	304	รดชฟ	มรดร	มรชฟ	มรดร
		----	----	----	----		----	----	----	----
		----	----	----	----		----	----	----	----

ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 7 กับทำนองลงจบ

153	305	ฟชฟร	ฟรด -	----	- ฟดร	306	ดรมฟ	ลชฟด	ชฟลช	ทลค้ท
		----	--- ท	--- ท	----		----	----	----	----
		----	----	- ฟ --	----		----	----	----	----

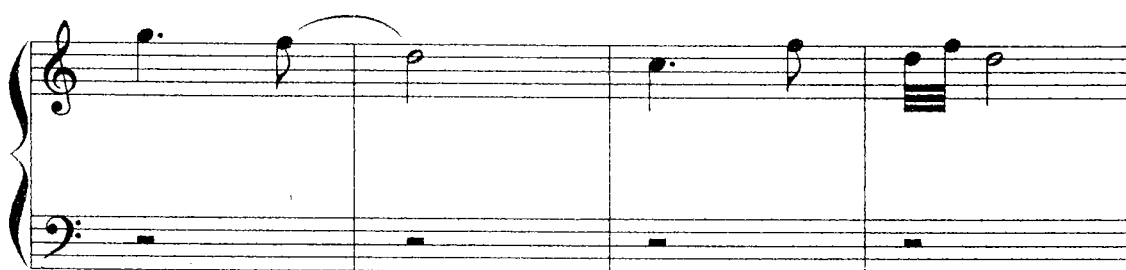
ทำนองลงจบ

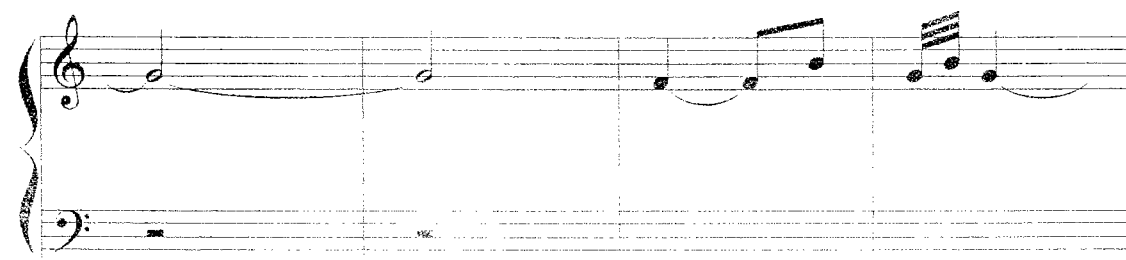
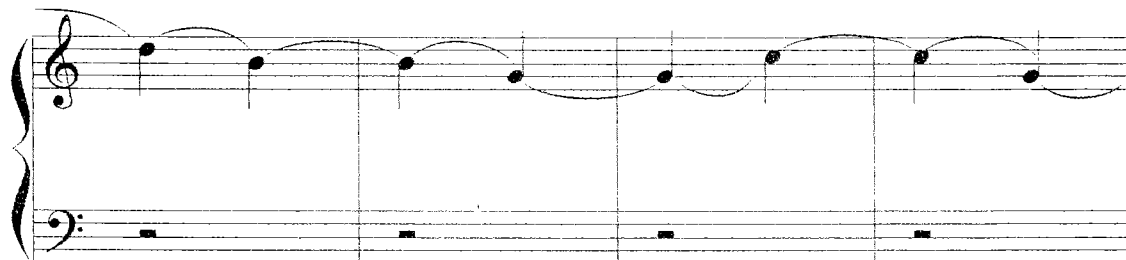
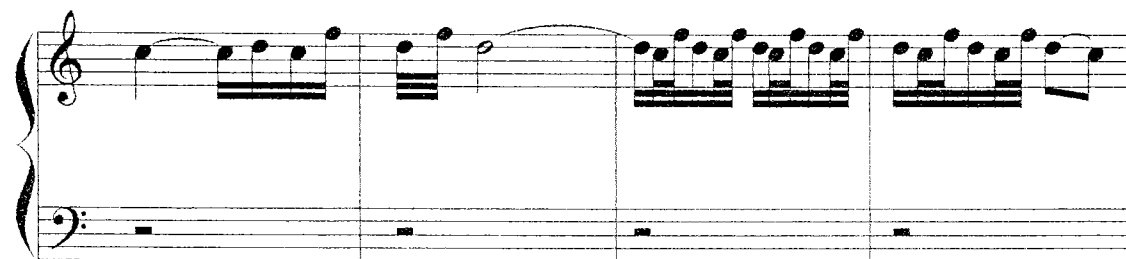
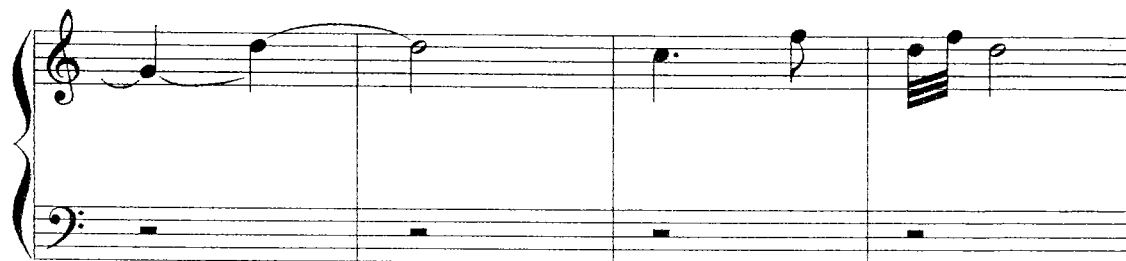
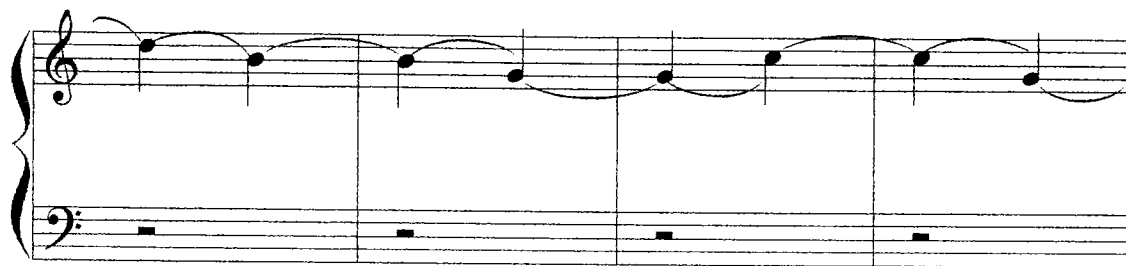
154	307	ลชฟด	- ฟ - ช	ลชฟช	- ล - ท	308	ค้ทลท	- ค้ - ร้	- ค้ทล	ชฟ - ร้
		----	----	----	----		----	----	----	----
		----	----	----	----		----	----	----	----

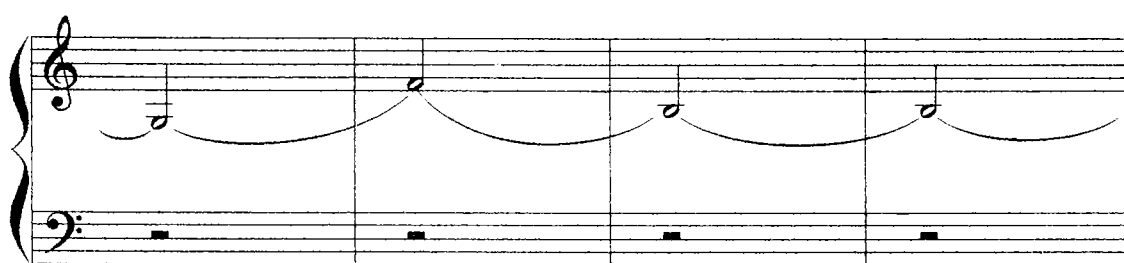
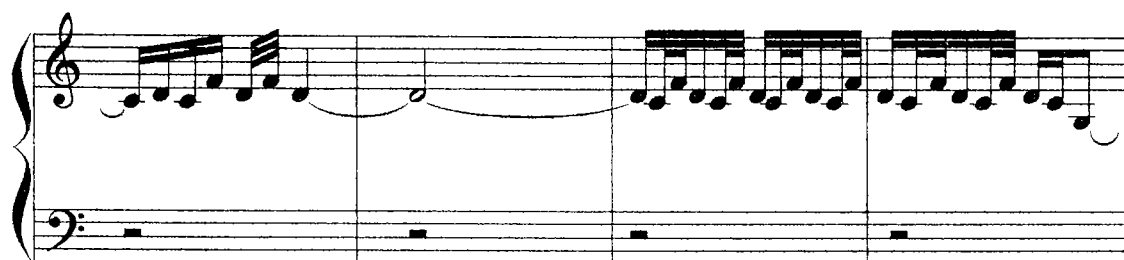
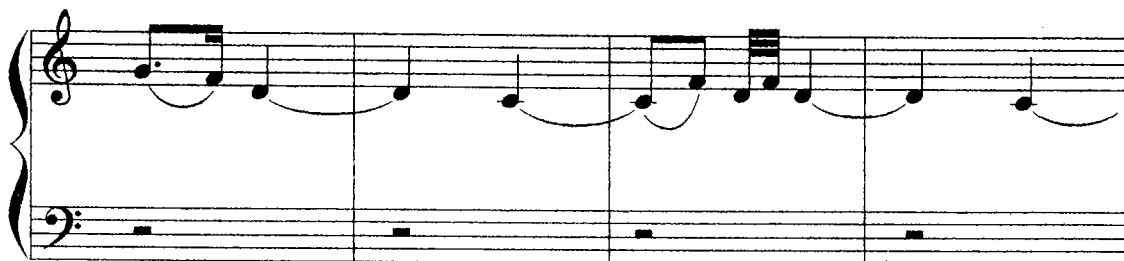
155	309	-- ค้ท							

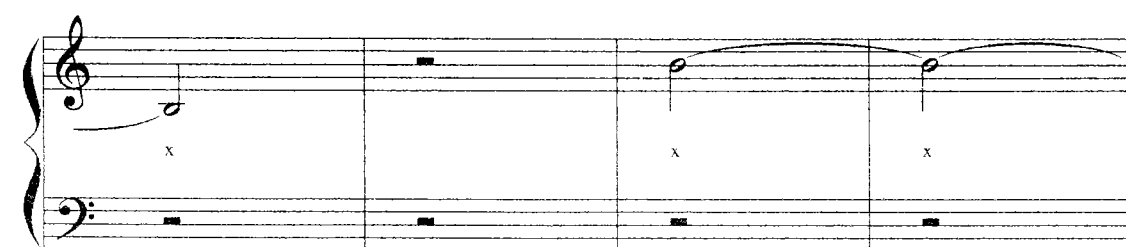
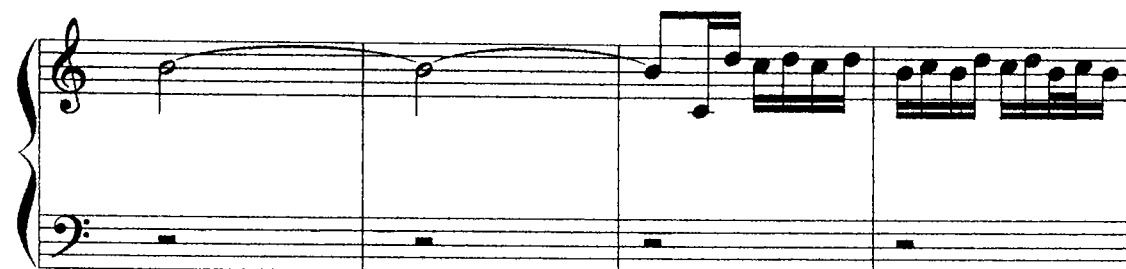
เดี่ยวจะเข้เพลงกราวใน สองชั้น

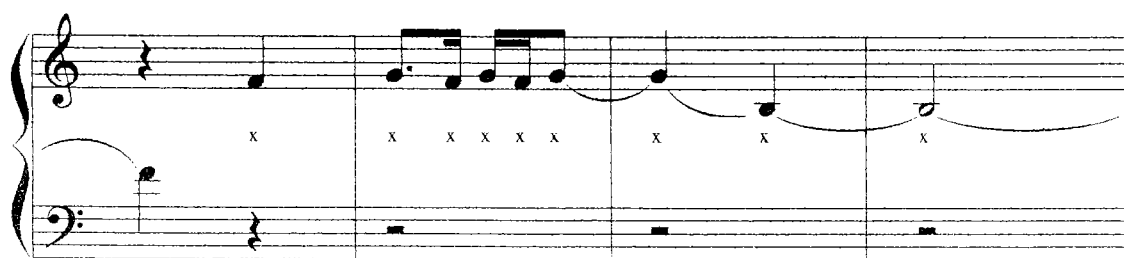
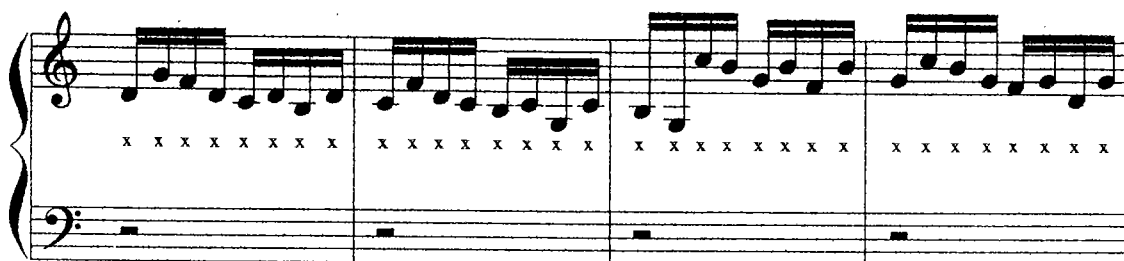

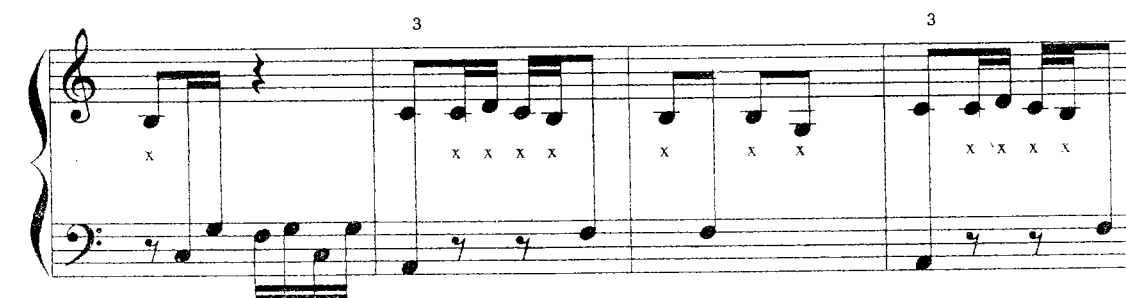
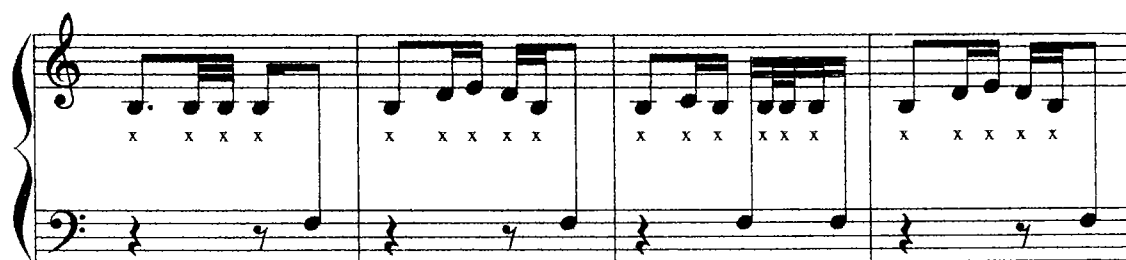
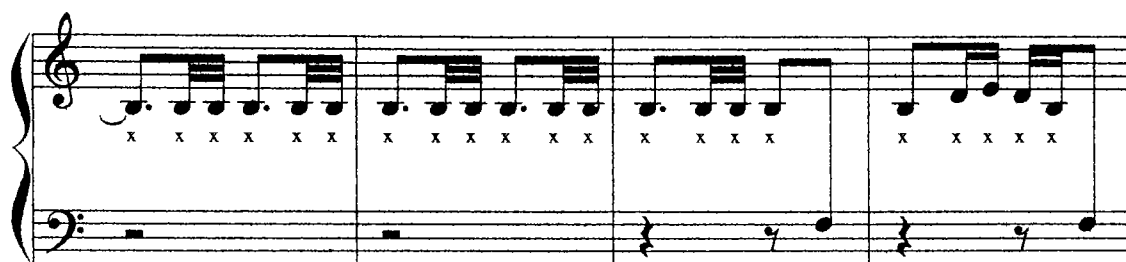

3 3

This system contains measures 1 through 4. The treble clef staff has a melody of eighth notes in measures 1 and 2, followed by a quarter rest in measure 3, and a final eighth-note melody in measure 4. The bass clef staff has a steady eighth-note accompaniment. 'X' marks are placed below the treble staff in measures 1, 2, 3, and 4.

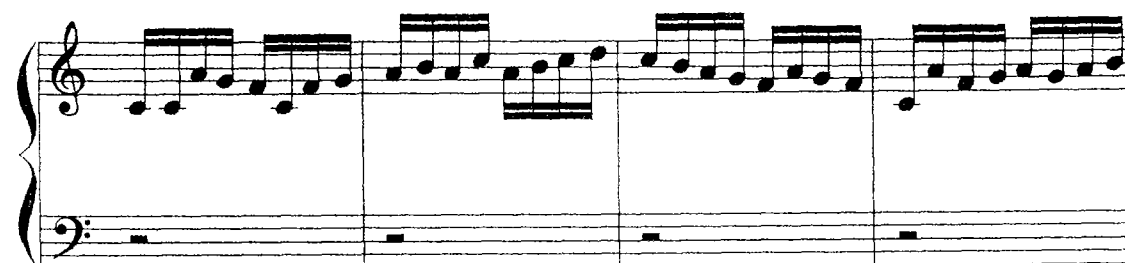
This system contains measures 5 through 8. The treble clef staff continues the eighth-note melody. The bass clef staff continues the eighth-note accompaniment. 'X' marks are placed below the treble staff in measures 5 through 8.

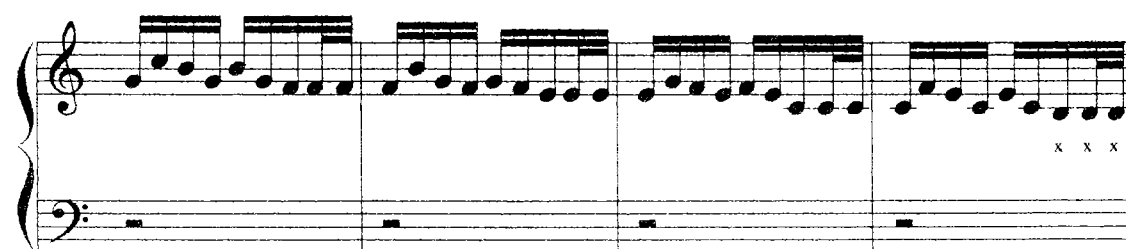
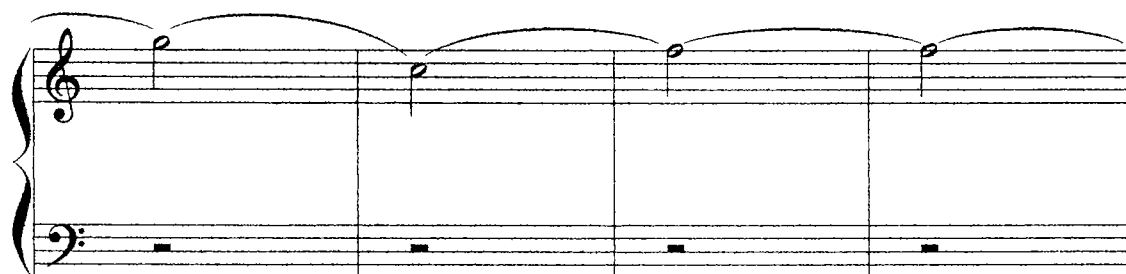
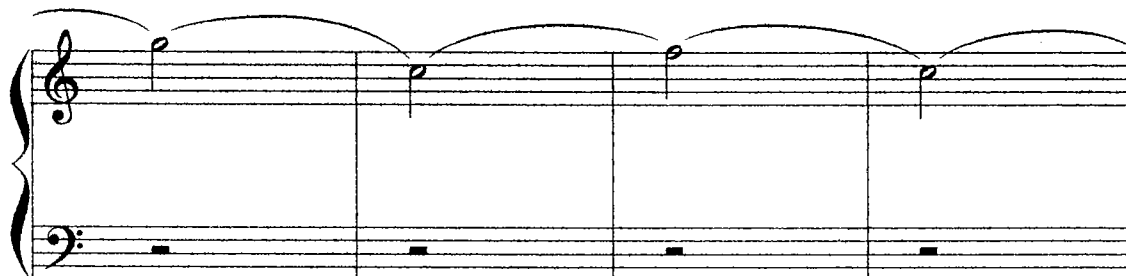
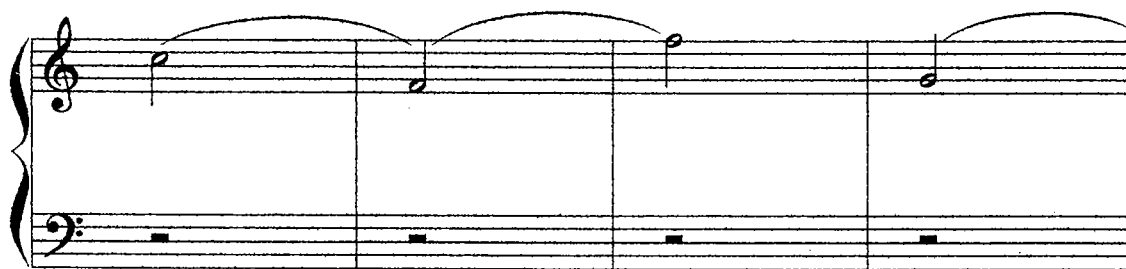
This system contains measures 9 through 12. The treble clef staff has a quarter rest in measures 9, 10, 11, and 12. The bass clef staff continues the eighth-note accompaniment. 'X' marks are placed below the treble staff in measures 9 and 10.

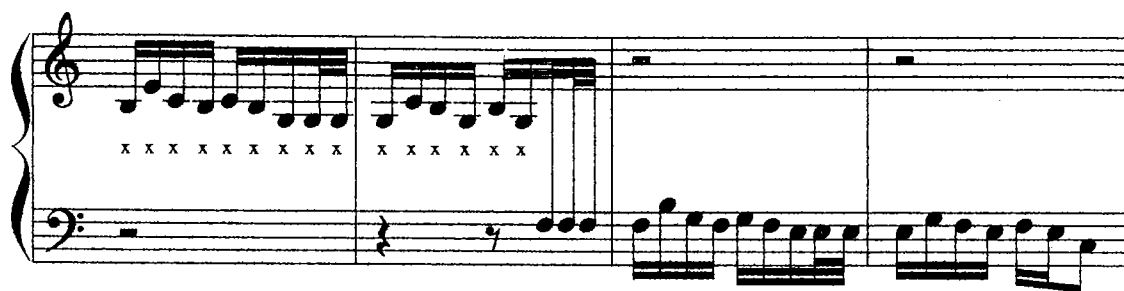
This system contains measures 13 through 16. The treble clef staff has a whole rest in measures 13, 14, 15, and 16. The bass clef staff continues the eighth-note accompaniment.

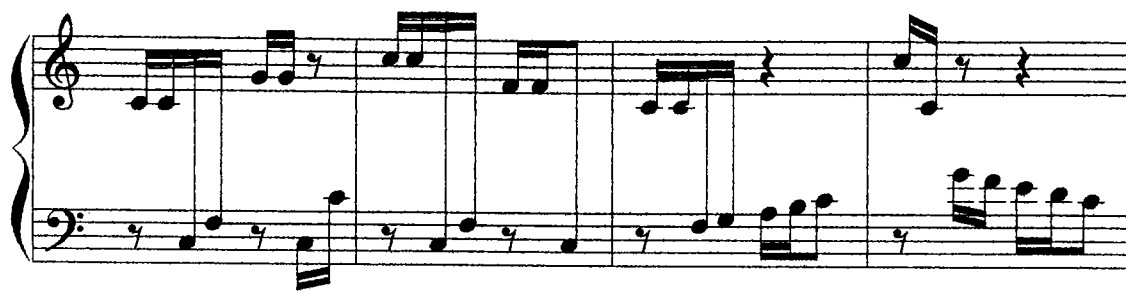
This system contains measures 17 through 20. The treble clef staff has a whole rest in measures 17, 18, 19, and 20. The bass clef staff continues the eighth-note accompaniment.

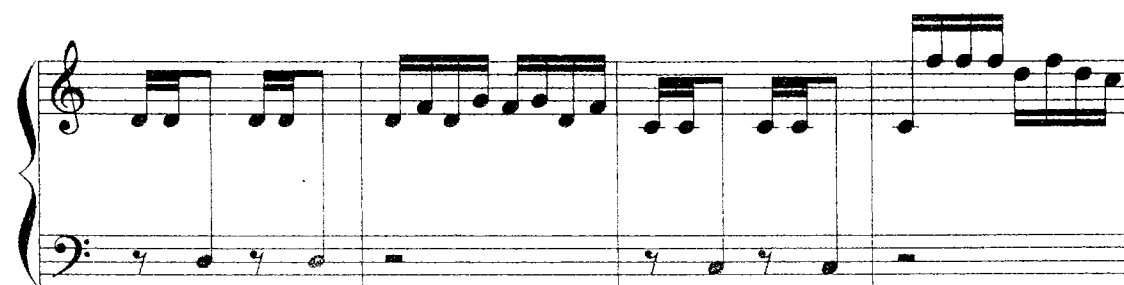

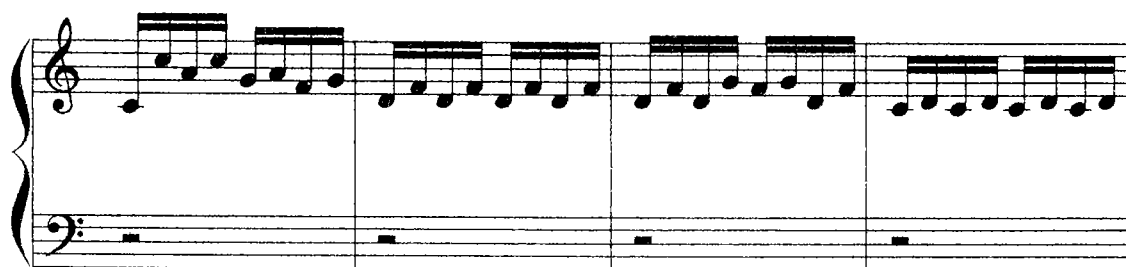

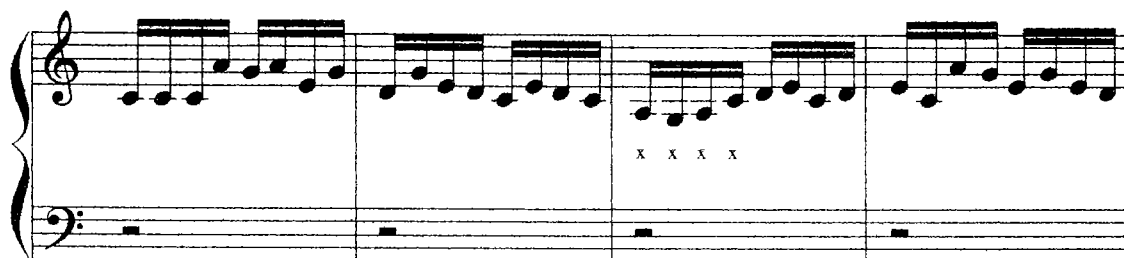

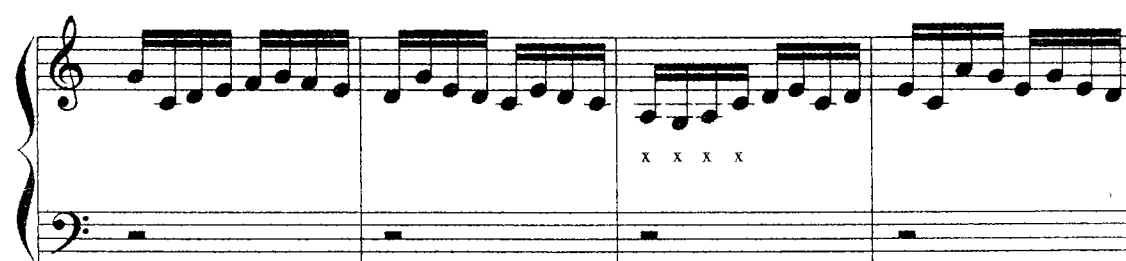
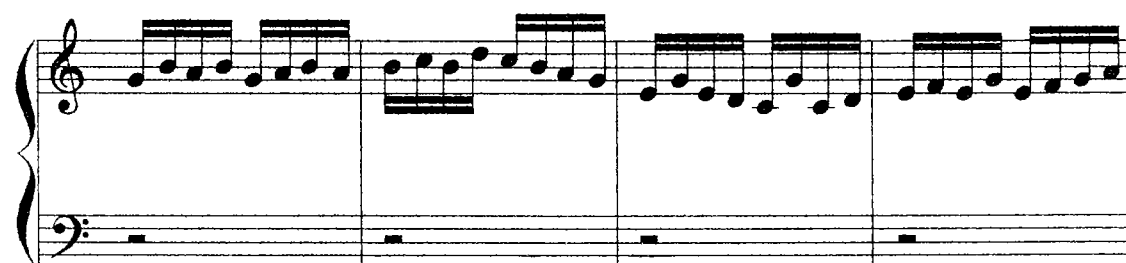

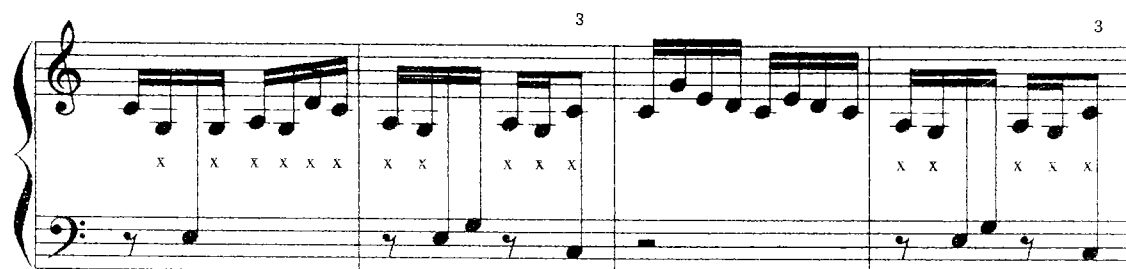

3

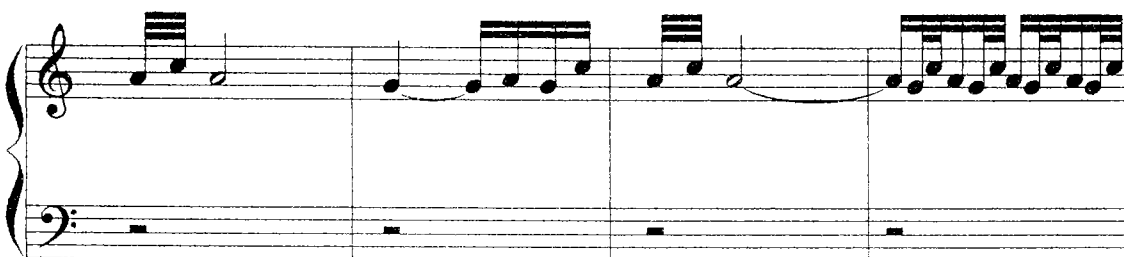
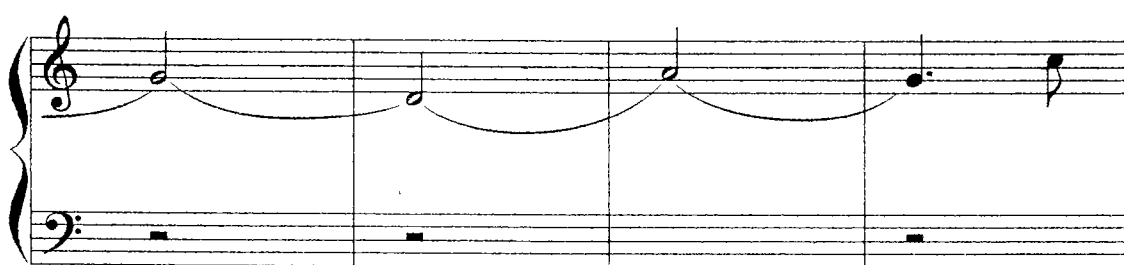
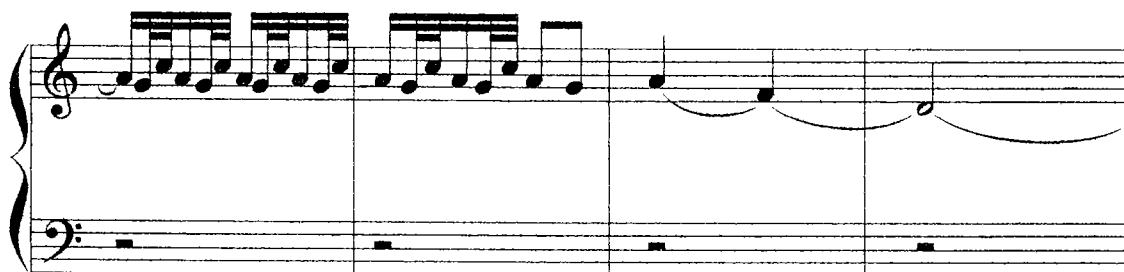
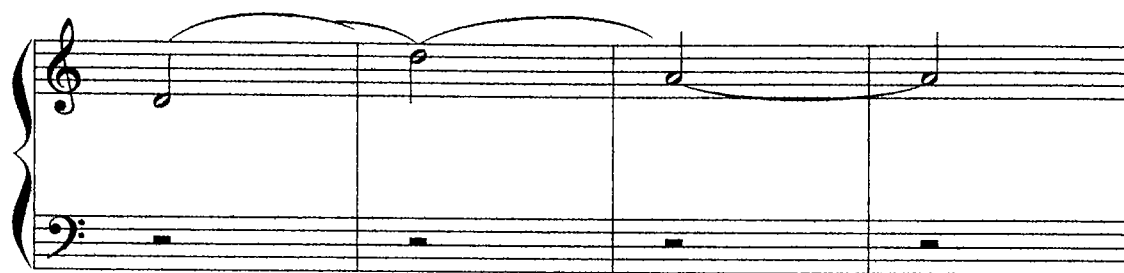
First system of musical notation, measures 1-4. The treble clef staff contains eighth-note patterns. The bass clef staff contains a single eighth note in measure 1, followed by rests. 'X' marks are placed below the treble staff: measure 1 (X), measure 2 (X X), measure 3 (X X X X), and measure 4 (X X X X).

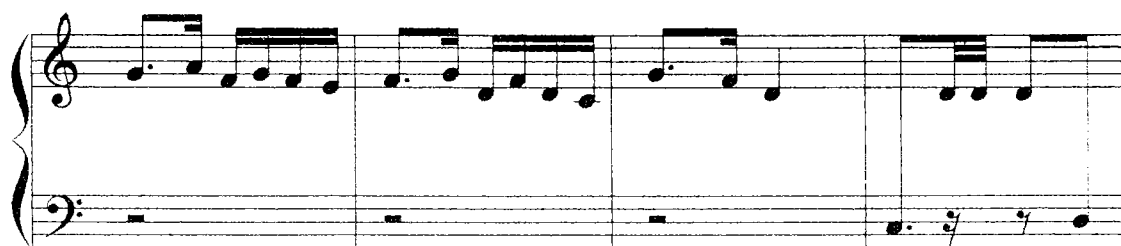
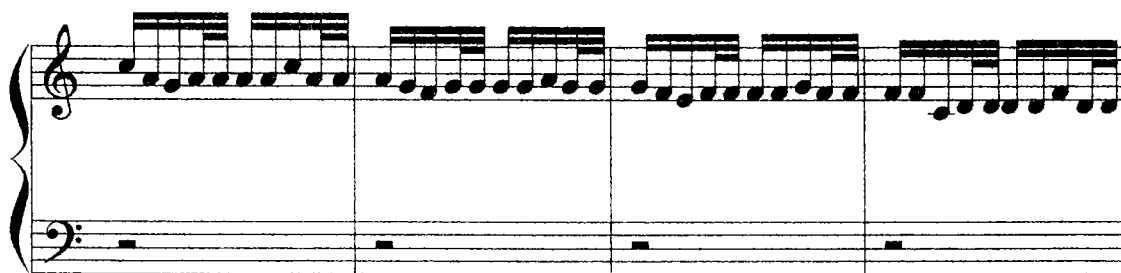
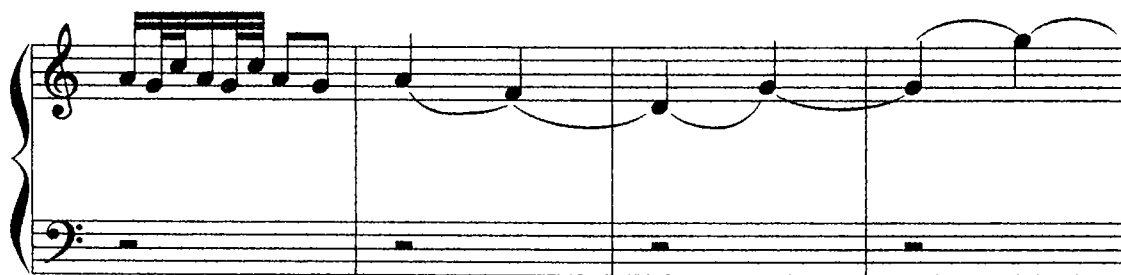
Second system of musical notation, measures 5-8. The treble clef staff contains eighth-note patterns. The bass clef staff contains a single eighth note in measure 5, followed by rests. 'X' marks are placed below the treble staff: measure 5 (X X), measure 6 (X X X X), measure 7 (X X X X), and measure 8 (X X X X).

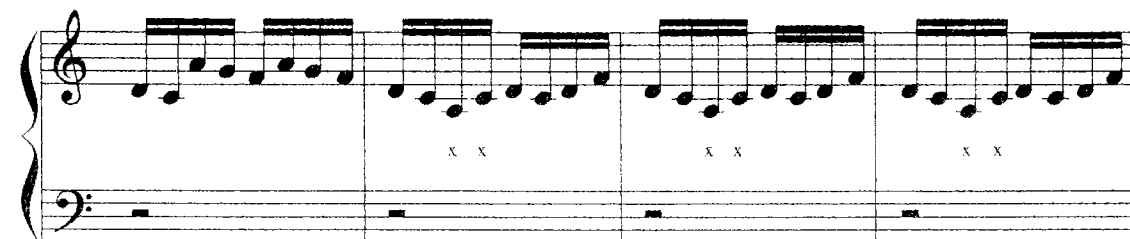
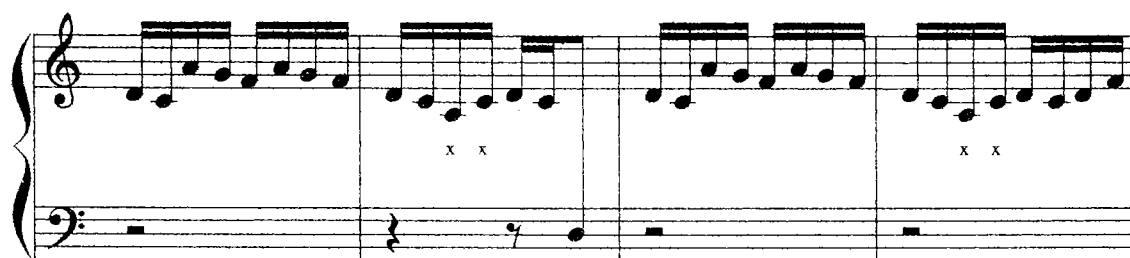
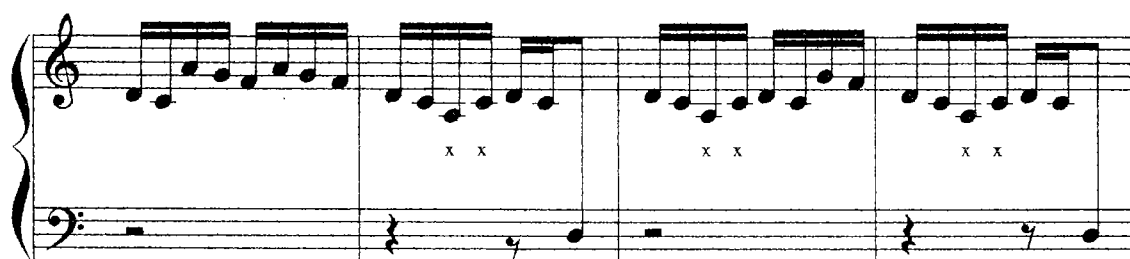
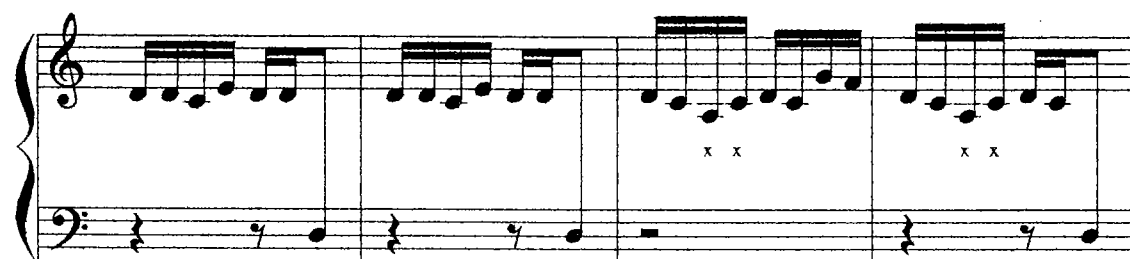
Third system of musical notation, measures 9-12. The treble clef staff contains eighth-note patterns. The bass clef staff contains a single eighth note in measure 9, followed by rests. 'X' marks are placed below the treble staff: measure 9 (X X X X X X X X), measure 10 (X X X X X X X X), measure 11 (X), and measure 12 (X).

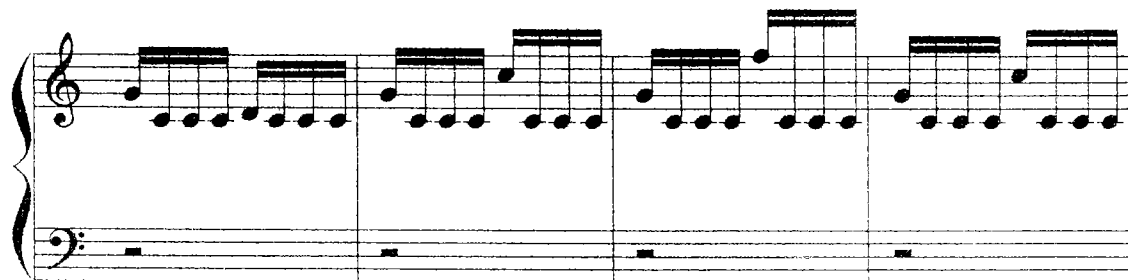
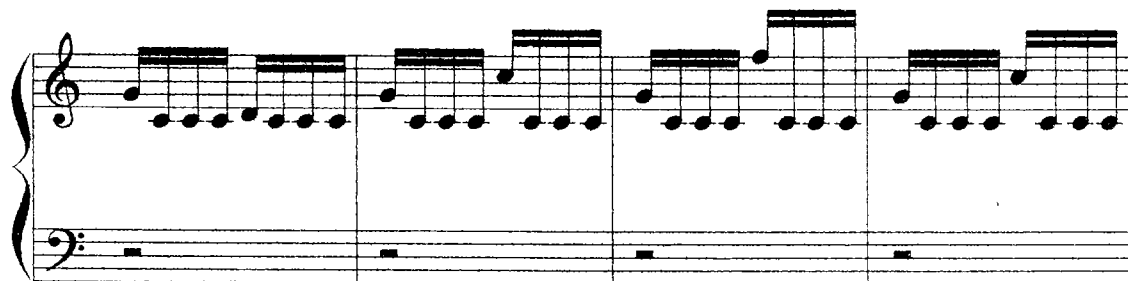
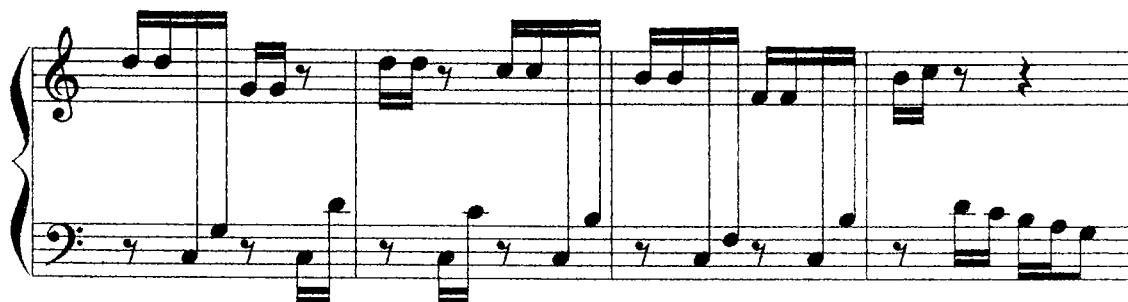
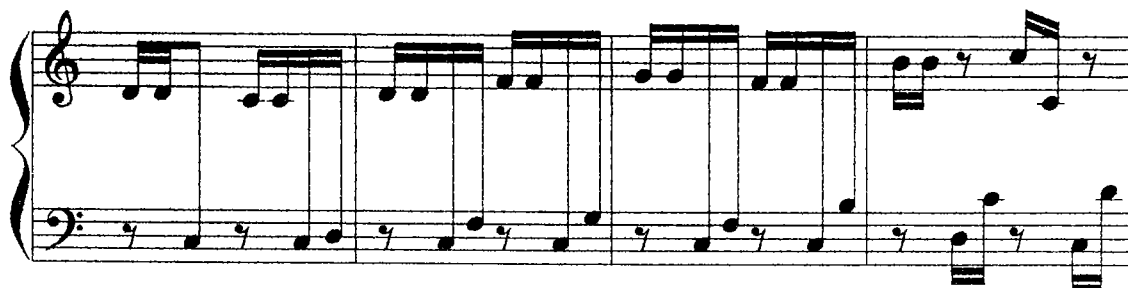
Fourth system of musical notation, measures 13-16. The treble clef staff contains eighth-note patterns. The bass clef staff contains a single eighth note in measure 13, followed by rests. 'X' marks are placed below the treble staff: measure 13 (X X X X X X X X), measure 14 (X X X X X X X X), measure 15 (X X X X X X X X), and measure 16 (X X X X X X X X).

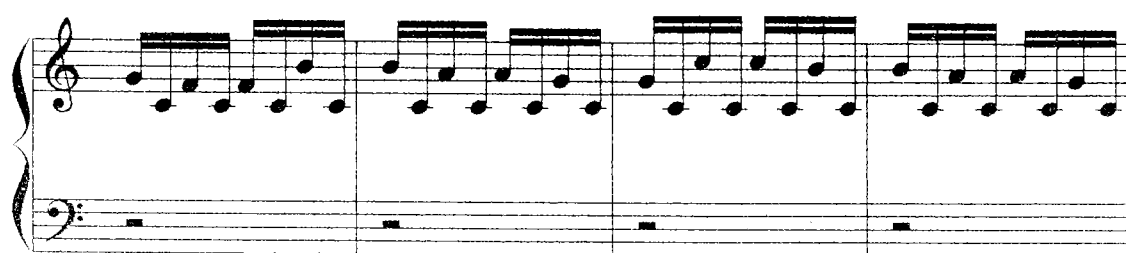
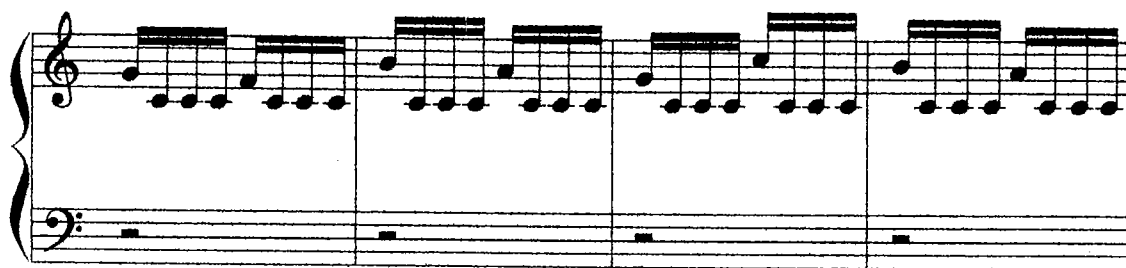
Fifth system of musical notation, measures 17-20. The treble clef staff contains eighth-note patterns. The bass clef staff contains a single eighth note in measure 17, followed by rests. 'X' marks are placed below the treble staff: measure 17 (X X X X X X X X), measure 18 (X X X X X X X X), measure 19 (X X X X X X X X), and measure 20 (X X X X X X X X).

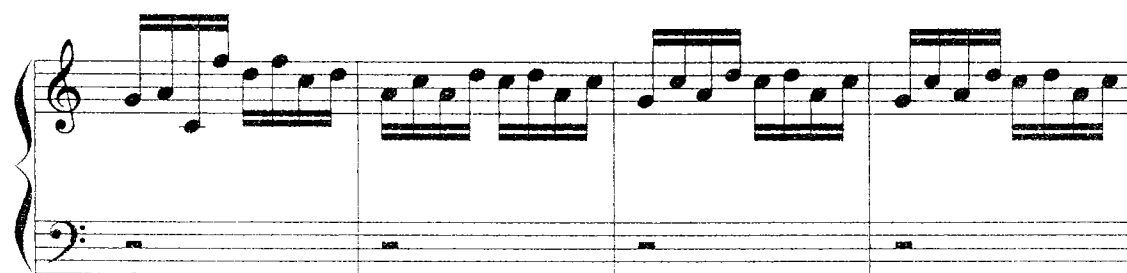
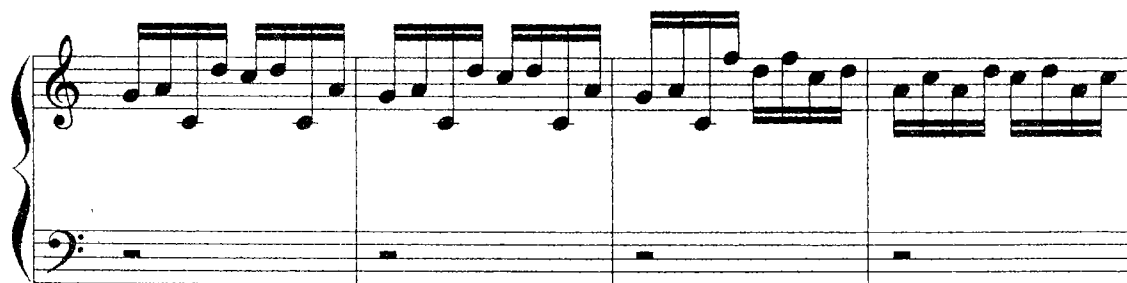
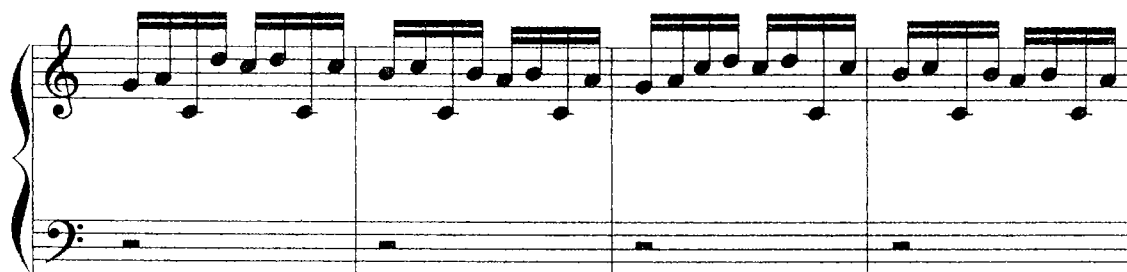
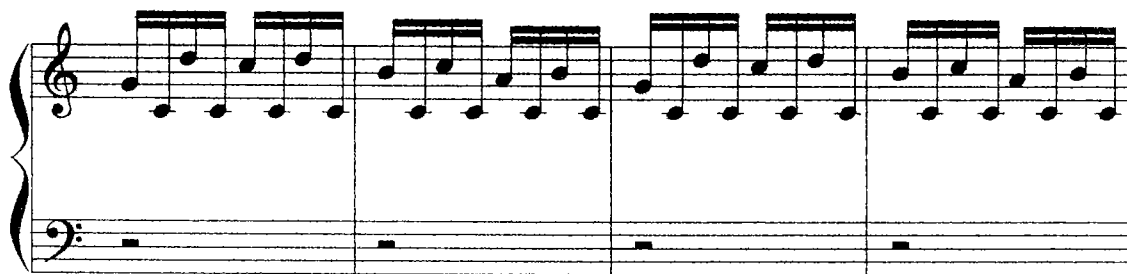

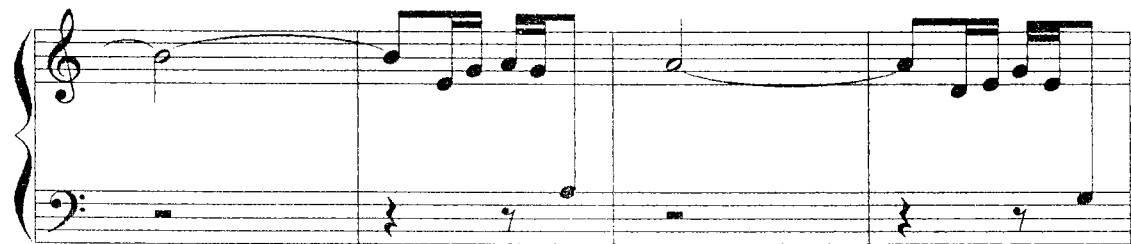
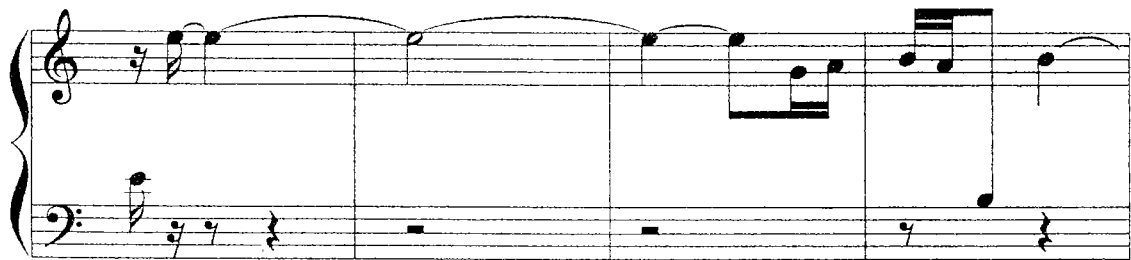
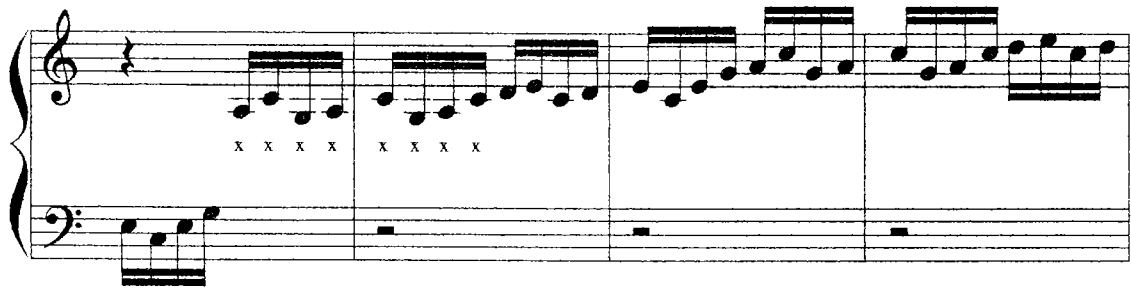

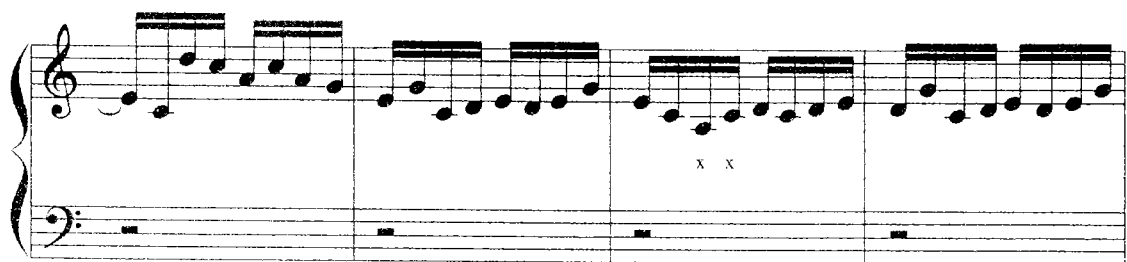
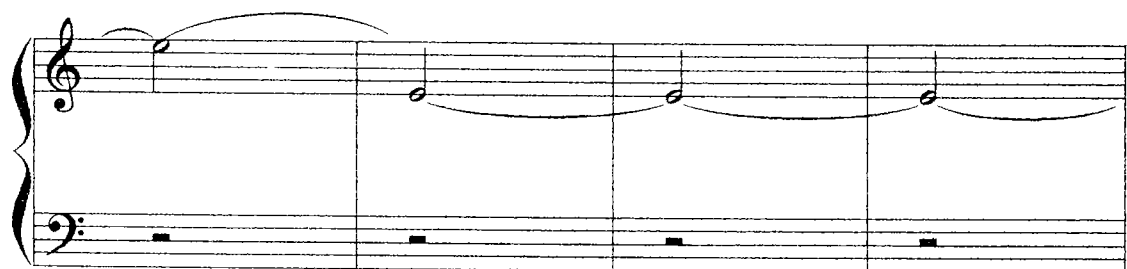
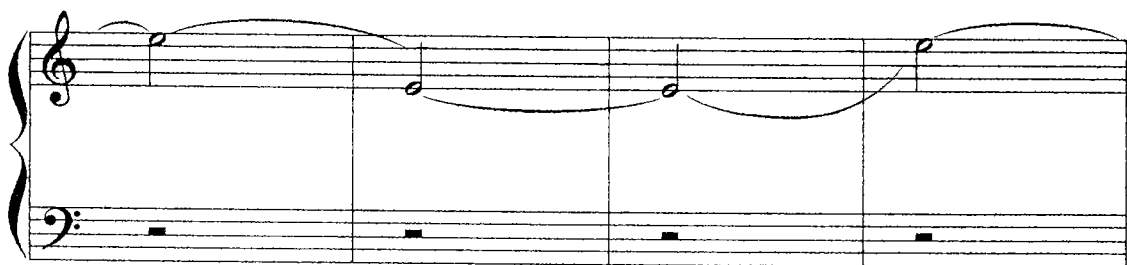

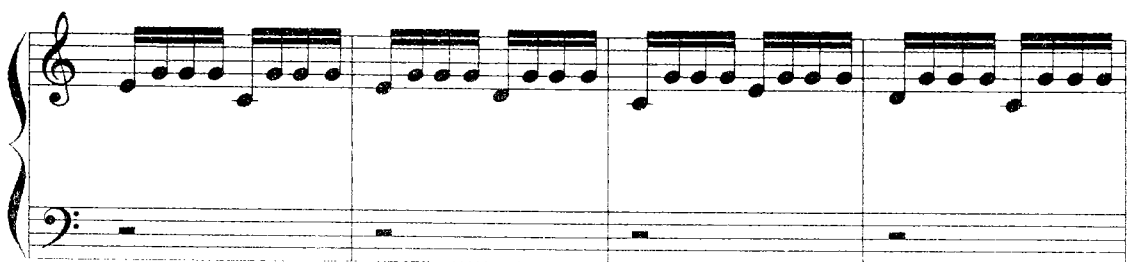
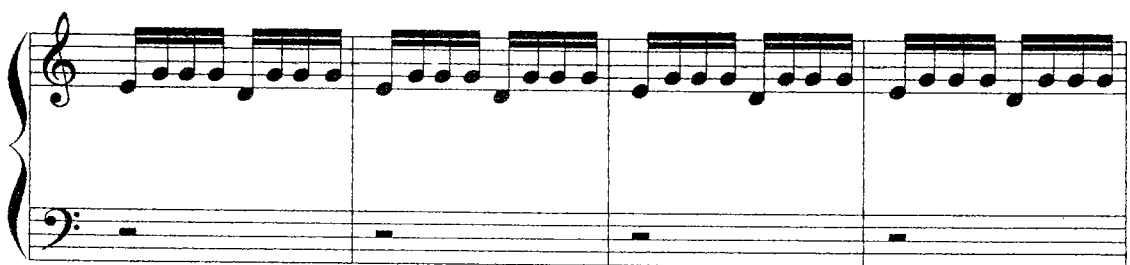
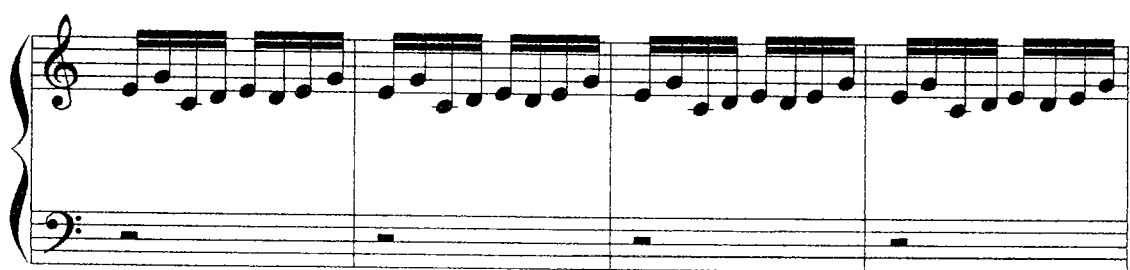

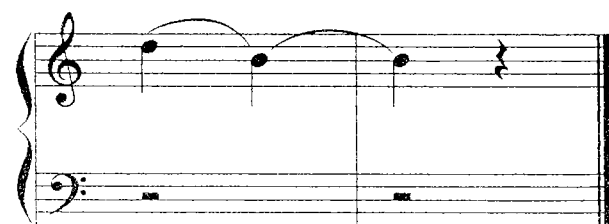

การศึกษาเพลงเดี่ยวกราวในทางจะเข้

บทคัดย่อ

ของ

อาทร ธนวัฒน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกมานุษยวิทยา

มีนาคม 2542

การศึกษาเพื่อการวิเคราะห์ในปริภูมยานุพนธ์ฉบับนี้ เป็นการศึกษาเพลงเดี่ยวกราวในทางจะเข้ โดยมีจุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์ 4 หัวข้อดังนี้

- 1.วิเคราะห์องค์ประกอบของเพลงเดี่ยวกราวในสองชั้น
- 2.วิเคราะห์เปรียบเทียบทำนองทางซ้องวงใหญ่กับทางเดี่ยวจะเข้เพลงกราวในสองชั้น
- 3.วิเคราะห์เรื่องบันไดเสียง
- 4.วิเคราะห์รูปแบบทำนอง

วิธีดำเนินการวิเคราะห์เริ่มด้วยการศึกษาข้อมูลจากตำราวิชาการ การสัมภาษณ์และการสังเกต จากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการบันทึกโน้ตทั้งโน้ตไทยและโน้ตสากล เพลงเดี่ยวกราวในสองชั้นทางจะเข้ที่บรรเลงโดยครูทองดี สุจริตกุล และได้นำโน้ตที่บันทึกขึ้นนี้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่า

1. องค์ประกอบของเพลงเดี่ยวกราวในสองชั้นทางจะเข้ นั้น นอกจากส่วนสำคัญที่เรียกว่าลูกโยนและเนื้อเพลง แล้วยังมีกลุ่มทำนอง ทำนองขึ้น ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนกับลูกโยน และทำนองลงจบ รวมองค์ประกอบของเพลงเดี่ยวกราวในสองชั้นทางจะเข้ได้ 15 กลุ่ม

2. การเปรียบเทียบทำนองทางซ้องวงใหญ่กับทางเดี่ยวจะเข้เพลงกราวในสองชั้น พบความสัมพันธ์ของวรรคเพลงและลูกตก ในส่วนที่เป็นทำนองโยนทั้ง 7 กลุ่มและในส่วนที่เป็นเนื้อเพลงกราวใน พบว่าเสียงลูกตกของวรรคเพลงส่วนมากตกเสียงเดียวกันกับเสียงลูกตกทางซ้องวงใหญ่ จะมีเพียงบางวรรคเพลงที่เสียงลูกตกต่างกัน แต่ก็ไม่ทำให้ทำนองในกลุ่มต่างๆ ผิดเพี้ยนไป

3.บันไดเสียง

3.1 ลูกโยนที่ 1	บันไดเสียง ที
3.2 ลูกโยนที่ 2	บันไดเสียง มี
3.3 ลูกโยนที่ 3	บันไดเสียง โด
3.4 ลูกโยนที่ 4	บันไดเสียง ฟา
3.5 ลูกโยนที่ 5	บันไดเสียง ฟา
3.6 ลูกโยนที่ 6	บันไดเสียง โด
3.7 ลูกโยนที่ 7	บันไดเสียง โด
3.8 เนื้อเพลงกราวใน	บันไดเสียง โด

3.9 ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 1 กับลูกโยนที่ 2 เป็นได้ทั้งสองบันไดเสียง

คือ บันไดเสียง ที และบันไดเสียง มี

- 3.10 ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 3 กับลูกโยนที่ 4 บันไดเสียง โด
- 3.11 ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 4 กับลูกโยนที่ 5 บันไดเสียง ที
- 3.12 ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 5 กับลูกโยนที่ 6 บันไดเสียง โด
- 3.13 ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 7 กับทำนองลงจบ บันไดเสียง ที
- 3.14 ทำนองขึ้นและทำนองลงจบ บันไดเสียง ที

4. รูปแบบทำนอง

- 4.1 ลูกโยนที่ 1 ประดิษฐ์ทำนองได้ 7 กลุ่ม
- 4.2 ลูกโยนที่ 2 ประดิษฐ์ทำนองได้ 8 กลุ่ม
- 4.3 ลูกโยนที่ 3 ประดิษฐ์ทำนองได้ 3 กลุ่ม
- 4.4 ลูกโยนที่ 4 ประดิษฐ์ทำนองได้ 5 กลุ่ม
- 4.5 ลูกโยนที่ 5 ประดิษฐ์ทำนองได้ 5 กลุ่ม
- 4.6 ลูกโยนที่ 6 ประดิษฐ์ทำนองได้ 3 กลุ่ม
- 4.7 ลูกโยนที่ 7 ประดิษฐ์ทำนองได้ 4 กลุ่ม
- 4.8 การประดิษฐ์ทำนองส่วนที่เป็นเนื้อเพลง จะยึดลูกตกของวรรคเพลงที่เป็นทำนองทางฆ้องเป็นหลัก ประดิษฐ์ทำนองได้ 3 กลุ่ม

A STUDY OF KRAO NAI : A SOLO REPERTOIRE FOR JAKAE

AN ABSTRACT

BY

ARTHORN THANAWAT

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Arts degree in Ethnomusicology
at Srinakarinwirot University
March 1999

The study aims to analyse a solo repertoire for Jakae of Krao Nai. The analysis was divided into four areas as follows:

1. The analysis of the elements of Krao Nai Song chan
2. The analysis of Gong Wong Yai melody compared with Jakae solo of Krao Nai Song chan.
3. The analysis of the scales.
4. The analysis of the forms of the melody.

The study began with the investigation of related documents, interviewing knowledgeable persons and observation. After that Krao Nai Song chan for Jakae by Kru Thongdee Sucharitkul was recorded with both Thai and Western notation, which were used to analyse for future study.

The results of the study found that:

1. Apart from the major elements like Luk Yon and the melody , also found other three elements in Krao Nai Song chan for Jakae solo . These three elements which form fifteen parts of the song are Tam Nong Kun , Tam Nong cheum (or motive between Luk Yon to Luk Yon) and Tam Nong chob

- 2.The comparison of Gong wong Yai melody with Krao Nai Song chun for Jakae solo found that seven parts of Luk Yon and almost all parts of the melody have the same downbeats, However, some phrases have the different downbeats, the melody remain unchange.

- 3.The study of scale was found that;

- 3.1 Luk Yon 1 Te scale
- 3.2 Luk Yon 2 Me scale
- 3.3 Luk Yon 3 Do scale
- 3.4 Luk Yon 4 Fa scale
- 3.5 Luk Yon 5 Fa scale

3.6 Luk Yon 6 Do scale

3.7 Luk Yon 7 Do scale

3.8 Krao Nai Melody Do scale

3.9 Tam nong cheum Luk Yon 1 to 2 Te and Me scale

3.10 Tam nong cheum Luk Yon 3 to 4 Do scale

3.11 Tam nong cheum Luk Yon 4 to 5 Te scale

3.12 Tam nong cheum Luk Yon 5 to 6 Do scale

3.13 Tam nong cheum Luk Yon 7 to Tam Nong chob Te scale

3.14 Tam nong Kun and Tam Nong chob Te scale

4. The forms of the melody were found that:

4.1 Luk Yon 1 made up 7 groups of the melody.

4.2 Luk Yon 2 made up 8 groups of the melody.

4.3 Luk Yon 3 made up 3 groups of the melody.

4.4 Luk Yon 4 made up 5 groups of the melody.

4.5 Luk Yon 5 made up 5 groups of the melody.

4.6 Luk Yon 6 made up 3 groups of the melody.

4.7 Luk Yon 7 made up 4 groups of the melody.

4.8 The three groups of melody were made up from following the downbeats of the Gong Wong Yai.

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	อาทร ธนวัฒน์
วัน เดือน ปีเกิด	13 ธันวาคม 2501
สถานที่เกิด	ตำบลบ้านแก่ง อำเภอตรอน จังหวัดอุดรธานี
สถานที่อยู่	109/232 ถนนจรัญสนิทวงศ์ 96/2 แขวงบางอ้อ เขตบางพลัด กรุงเทพฯ 10700
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 7
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนเทพศิรินทร์
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2512 จบการศึกษาชั้นประถมศึกษา ตอนต้น ที่โรงเรียนบ้านแก่ง (ไกรสรพงษ์สงเคราะห์) พ.ศ. 2515 จบการศึกษาชั้นประถมศึกษา ตอนปลาย ที่โรงเรียนตรอน พ.ศ. 2518 จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น ที่โรงเรียนตรอนตรีสินธุ์ พ.ศ. 2520 จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย ที่โรงเรียนอุดรดิศดรุณี พ.ศ. 2522 จบการศึกษาระดับ ป.กศ.สูง ที่วิทยาลัยครูอุดรดิศดรุณี พ.ศ. 2524 จบการศึกษาระดับ กศ.บ. ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก